

FAKULTET POLITIČKIH ZNANOSTI
SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

SAMOANALIZA

SIJEČANJ, 2014.

Naziv vrednovanoga visokog učilišta:

FAKULTET POLITIČKIH ZNANOSTI

Naziv sveučilišta u čijem se sastavu nalazi vrednovano visoko učilište:

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU

Godina osnutka Fakulteta: 1962.

Adresa: [Lepušićeva 6, 10000 Zagreb](#)

Telefon: [01 464 2000](#)

Fax: [01 465 5316](#)

Naziv banke i broj računa: Zagrebačka banka, [2360000-1101217644](#)

Web-adresa: <http://www.fpzg.unizg.hr>

E-mail: dekanat@fpzg.hr

Zvanje, ime i prezime čelnika visokog učilišta:

Prof. dr. sc. Nenad Zakošek, redoviti profesor

50fpzg

UVODNA RIJEČ.....	6
1. UPRAVLJANJE FAKULTETOM I OSIGURANJE KVALITETE.....	7
1.1. RAZVOJ FAKULTETA U PRETHODNOM RAZDOBLJU.....	8
1.2. INTERNA ORGANIZACIJSKA STRUKTURA.....	9
1.3. UPRAVLJANJE USTROJSTVENOM STRUKTUROM I ČELNIŠTVO FAKULTETA.....	12
1.4. ELEMENTI INTEGRACIJE FAKULTETA U SVEUČILIŠTE U ZAGREBU.....	14
1.5. OSIGURANJE ETIČKIH STANDARDA U AKTIVNOSTIMA FAKULTETA.....	14
1.6. MISIJA I VIZIJA FAKULTETA.....	14
1.7. MOGUĆA PREKLAPANJA I POSEBNOST FAKULTETA U ODNOSU NA SLIČNE INSTITUCIJE U HRVATSKOJ.....	15
1.8. POSTUPCI I TIJELA ZA OSIGURAVANJE KVALITETE ZNANSTVENOG I NASTAVNOG RADA.....	16
1.9. OCJENA PROGRAMA, DJELATNOSTI I RESURSA I STRATEŠKI CILJEVI UPRAVE FAKULTETA.....	17
1.10. SUDJELOVANJE FAKULTETA U DONOŠENJU ODLUKA OD JAVNOG INTERESA.....	21
1.11. OSVRT NA POSTOJEĆE STANJE I PRIJEDLOZI ZA POBOLJŠANJA.....	21
2. STUDIJSKI PROGRAMI.....	23
2.1. KONFIGURACIJA STUDIJSKIH PROGRAMA.....	24
2.2. PREKLAPANJA PROGRAMA S DRUGIM SASTAVNICAMA SVEUČILIŠTA.....	27
2.3. KVOTE STUDIJSKIH PROGRAMA.....	27
2.4. ISHODI UČENJA.....	28
2.5. POSTUPCI ZA USKLAĐIVANJE BROJA ECTS BODOVA I STVARNOG OPTEREĆENJA NA PREDMETU.....	33
2.6. PROCJENA KOMPETENCIJA STRUČNJAKA KOJI ZAVRŠE STUDIJ.....	35
2.7. POSTUPCI PRAĆENJA I UNAPREĐENJA STUDIJSKIH PROGRAMA.....	35
2.8. RAZLOZI ZA POKRETANJE I CILJEVI SPECIJALISTIČKIH STUDIJA.....	36
2.9. PRAĆENJE REDOVITOSTI POHAĐANJA NASTAVE.....	36
2.10. PRAKTIČNA I TERENSKA NASTAVA.....	36
2.11. IZVOĐENJE NASTAVE NA RADILIŠTIMA IZVAN FAKULTETA.....	37
2.12. DOSTUPNOST I KVALITETA <i>WEB</i> SADRŽAJA.....	37
2.13. PROGRAMSKA KONCEPCIJA STUDIJSKIH PROGRAMA FAKULTETA.....	38
2.14. PROGRAMI CJELOŽIVOTNOG OBRAZOVANJA.....	38
2.15. SUSTAV PRIZNAVANJA STEČENIH KOMPETENCIJA I STRANIH VISOKOŠKOLSKIH KVALIFIKACIJA.....	38
2.16. FORMALNI MEHANIZMI ZA ODOBRENJE, PROVJERU I PRAĆENJE STUDIJSKIH PROGRAMA.....	39
2.17. SAMOAKREDITACIJA SVEUČILIŠNIH PROGRAMA.....	39
2.18. OSVRT NA POSTOJEĆE STANJE I PRIJEDLOZI ZA POBOLJŠANJA.....	39
3. STUDENTI.....	47
3.1. STRUKTURA I KVALITETA PRIJAVLJENIH I UPISANIH STUDENATA.....	48
3.2. PROLAZNOST PREDDIPLOMSKIH I DIPLOMSKIH STUDIJA FAKULTETA.....	52
3.3. PROMOCIJA FAKULTETA BUDUĆIM STUDENTIMA.....	54
3.4. SUSTAV PROVJERE ISHODA UČENJA.....	54
3.5. MIŠLJENJE STUDENATA O ODNOSU STUDENATA I NASTAVNIKA.....	55
3.6. UVJETI SMJEŠTAJA I PREHRANE STUDENATA.....	55

3.7.	MJERE MOTIVIRANJA STUDENATA ZA VEĆE ZALAGANJE I UČENJE.....	56
3.8.	PODRŠKA KOJU FAKULTET PRUŽA STUDENTIMA	56
3.9.	ZAŠTITA STUDENTSKIH PRAVA.....	56
3.10.	PRAĆENJE ZAVRŠENIH STUDENATA I NJIHOVA ZAPOSLENOST.....	57
3.11.	OSVRT NA POSTOJEĆE STANJE I PRIJEDLOZI ZA POBOLJŠANJA	60

4. NASTAVNICI..... 62

4.1.	STRUKTURA NASTAVNIKA I SURADNIKA FAKULTETA	63
4.2.	OMJER STUDENATA I NASTAVNIKA	64
4.3.	NASTAVNO OPTEREĆENJE NASTAVNIKA I VANJSKIH SURADNIKA	64
4.4.	FORMALNI POSTUPAK ZA PRAĆENJE VANJSKOG ANGAŽMANA NASTAVNIKA.....	65
4.5.	VELIČINE STUDENTSKIH GRUPA I UČINKOVITOST NASTAVNOG RADA.....	65
4.6.	OCJENJIVANJE KOMPETENCIJA NASTAVNIKA I VANJSKIH SURADNIKA	66
4.7.	OBLICI STRUČNE PODRŠKE NASTAVNICIMA U PODRUČJU NASTAVNIČKIH KOMPETENCIJA	67
4.8.	MJERE MOTIVIRANJA NASTAVNIKA	67
4.9.	NASTAVNI MATERIJALI	68
4.10.	OSVRT NA POSTOJEĆE STANJE I PRIJEDLOZI ZA POBOLJŠANJA	68

5. ZNANSTVENA I STRUČNA AKTIVNOST..... 77

5.1.	STRATEŠKI PROGRAM ZNANSTVENIH ISTRAŽIVANJA.....	78
5.2.	OBJAVLJIVANJE NASTAVNIKA FAKULTETA U 10 ISTAKNUTIH MEĐUNARODNIH ČASOPISA	79
5.3.	NAJVAŽNIJIH 10 ZNANSTVENIH ČLANAKA ZA FAKULTET.....	79
5.4.	NAJVAŽNIJIH 10 KNJIGA I ČLANAKA U ZBORNICIMA	80
5.5.	MENTORSKI RAD I IZBOR MENTORA DOKTORSKIH DISERTACIJA NA FAKULTETU	81
5.6.	POLITIKA FAKULTETA ZA ZNANSTVENI RAZVOJ MLADIH ZNANSTVENIKA.....	81
5.7.	ZNANSTVENI RADOVI PROIZAŠLI IZ MEĐUNARODNE SURADNJE NASTAVNIKA FAKULTETA.....	82
5.8.	SADRŽAJ I DOPRINOS 10 NAJVAŽNIJIH ZNANSTVENIH ISTRAŽIVAČKIH PROJEKATA FAKULTETA	82
5.9.	ČASOPISI FAKULTETA	86
5.10.	SADRŽAJ I UTJECAJ STRUČNIH PROJEKATA FAKULTETA.....	87
5.11.	POLITIKA PRAĆENJA OPSEGA I KVALITETE ZNANSTVENOG RADA NA FAKULTETU.....	88
5.12.	POLITIKA POTICANJA I NAGRAĐIVANJA OBJAVLJIVANJA U VISOKO RANGIRANIM ZNANSTVENIM ČASOPISIMA.....	89
5.13.	ETIKA U ISTRAŽIVANJU I STANDARDI U ZAPOSŁJAVANJU ZNANSTVENOG KADRA.....	89
5.14.	OSVRT NA POSTOJEĆE STANJE I PRIJEDLOZI ZA POBOLJŠANJA	90

6. MOBILNOST I MEĐUNARODNA SURADNJA 100

6.1.	UNUTARNJA MOBILNOST STUDENATA.....	101
6.2.	CILJEVI I OBLICI MEĐUNARODNE SURADNJE FAKULTETA	101
6.3.	MEĐUNARODNA UDRUŽENJA U KOJA JE FAKULTET UKLJUČEN.....	102
6.4.	UKLJUČENOST U PROGRAM ZA CJELOŽIVOTNO UČENJE EU-A	102
6.5.	PRIMJENA ISKUSTVA NASTAVNIKA I SURADNIKA STEČENOG DULJIM BORAVCIMA U INOZEMSTVU	102
6.6.	SURADNJA U RAZMJENI NASTAVNIKA I SURADNIKA IZ INOZEMSTVA.....	102
6.7.	POTICAJI ZA IZVOĐENJE KOLEGIJA NA ENGLLESKOM JEZIKU	103
6.8.	OCJENA MEĐUNARODNE SURADNJE STUDENATA.....	103
6.9.	BORAVAK STUDENATA FAKULTETA U INOZEMSTVU I POTPORA FAKULTETA	103
6.10.	BORAVAK STRANIH STUDENATA NA FAKULTETU	103
6.11.	OSVRT NA POSTOJEĆE STANJE I PRIJEDLOZI ZA POBOLJŠANJA	103

7. RESURSI: STRUČNE SLUŽBE, PROSTOR, OPREMA I FINANCIJE.....	105
7.1. ADMINISTRATIVNO, TEHNIČKO I POMOĆNO OSOBLJE	106
7.2. KVALIFIKACIJSKA STRUKTURA I MOGUĆNOSTI USAVRŠAVANJA NENASTAVNOG OSOBLJA	106
7.3. PROSTOR PREDAVAONICA I PRAKTIKUMA ZA NASTAVU	107
7.4. RAČUNALNA OPREMA I NASTAVA	107
7.5. POLITIKA NABAVE RAČUNALNE OPREME	108
7.6. NASTAVNIČKI KABINETI	108
7.7. RADNI PROSTOR ZA ZNANSTVENO-ISTRAŽIVAČKI RAD	108
7.8. PROSTOR, RADNO VRIJEME I OPREMLJENOST FAKULTETSKE KNJIŽNICE	108
7.9. INFORMATIZACIJA KNJIŽNICE	109
7.10. PROSTOR ZA RAD STRUČNIH SLUŽBI	110
7.11. OMJER PRORAČUNSKIH I TRŽIŠNIH PRIHODA.....	110
7.12. STRUKTURA TRŽIŠNIH PRIHODA	110
7.13. NAČIN UPRAVLJANJA TRŽIŠNIM PRIHODIMA	111
7.14. STRUKTURA TROŠENJA.....	111
7.15. PRIORITETI U SLUČAJU POVEĆANJA PRORAČUNSKIH PRIHODA	111
7.16. OSVRT NA POSTOJEĆE STANJE I PRIJEDLOZI ZA POBOLJŠANJA	111
POPIS PRILOGA.....	119

Popis tablica i slika

TABLICA 1.1. INTERNO OSIGURAVANJE KVALITETE	22
TABLICA 2.1. ISHODI UČENJA I OBAVEZNI PREDMETI NA PREDDIPLOMSKOM STUDIJU POLITOLOGIJE.....	29
TABLICA 2.2 . ISHODI UČENJA I OBAVEZNI PREDMETI NA PREDDIPLOMSKOM STUDIJU NOVINARSTVA.....	31
TABLICA 2.3. STRUKTURA UPISANIH STUDENATA I ZANIMANJE ZA STUDIJSKI PROGRAM U TEKUĆOJ I POSLJEDNJE DVIJE GODINE*	41
TABLICA 2.4. PROLAZNIŠTVO NA STUDIJSKOM PROGRAMU.....	42
TABLICA 2.5. PROVJERA ISHODA UČENJA.....	44
TABLICA 2.6. BROJ ZNANSTVENIH RADOVA U ZNANSTVENIM ČASOPISIMA KOJE OBJAVLJUJU DOKTORANDI PRILIKOM IZRADJE DOKTORSKE DISERTACIJE.....	45
TABLICA 2.7. MREŽNE STRANICE.....	45
TABLICA 2.8. PROGRAMI CJELOŽIVOTNOG OBRAZOVANJA (DO 60 ECTS BODOVA)	46
TABLICA 3.1. BROJ UPISANIH STUDENATA OD 2008. GODINE.....	48
TABLICA 3.2. INTERES ZA UPIS NA PREDDIPLOMSKE STUDIJE.....	51
TABLICA 3.3. PROLAZNIŠTVO NA PREDDIPLOMSKIM I DIPLOMSKIM STUDIJIMA.....	53
TABLICA 3.4. NEZAPOSLJENOST I ZAPOSŁJAVANJE POLITOLOGA I NOVINARA U 2013. GODINI	59
TABLICA 3.5. ZAPOSLENI I NEZAPOSLENI STUDENTI PREDDIPLOMSKIH I DIPLOMSKIH STUDIJA	59
TABLICA 3.6. STRUKTURA STUDENATA.....	61
TABLICA 3.7. STUDENTSKI STANDARD	61
TABLICA 3.8. ZAPOSŁJAVANJE STUDENATA KOJI SU ZAVRŠILI STUDIJ	61
TABLICA 4.1. OMJER STUDENATA I NASTAVNIKA NA FAKULTETU POLITIČKIH ZNANOSTI	64
TABLICA 4.2. STRUKTURA OSOBLJA	70
TABLICA 4.3. OPTEREĆENJE NASTAVNIKA I VANJSKIH SURADNIKA	71
TABLICA 4.4. POPIS NASTAVNIKA	72
TABLICA 4.5. DINAMIKA ZAPOSŁJAVANJA NASTAVNIKA U POSLJEDNJIH 5 GODINA	76
TABLICA 4.6. NASTAVNI MATERIJALI KORIŠTENI U PRETHODNOJ AKADEMSKOJ GODINI.....	76
TABLICA 5.1. MENTORI.....	92
TABLICA 5.2. IZVORI FINANCIRANJA ZNANSTVENIH PROJEKATA	92
TABLICA 5.3. IZVORI FINANCIRANJA STRUČNIH PROJEKATA.....	95
TABLICA 5.4. POPIS ZNANSTVENIH I RAZVOJNIH PROJEKATA	96
TABLICA 5.5. POPIS AKTIVNIH ZNANSTVENIH I RAZVOJNIH PROJEKATA IZ MEĐUNARODNIH IZVORA S IMENIMA VODITELJA .	97
TABLICA 5.6. BIBLIOGRAFIJA (U POSLJEDNJIH 5 GODINA).....	98
TABLICA 5.7. ZNANSTVENA PRODUKTIVNOST PREMA USTROJBNIM JEDINICAMA VISOKOG UČILIŠTA.....	99
TABLICA 6.1. MOBILNOST NASTAVNIKA I SURADNIKA U POSLJEDNJE TRI GODINE.....	104
TABLICA 6.2. MOBILNOST STUDENATA U POSLJEDNJE TRI GODINE.....	104
TABLICA 7.1. ZGRADE VISOKOG UČILIŠTA	113
TABLICA 7.2. PREDAVAONICE.....	113
TABLICA 7.3. LABORATORIJI/PRAKTIKUMI KOJI SE KORISTE U NASTAVI.....	114
TABLICA 7.4. NASTAVNE BAZE (RADILIŠTA) ZA PRAKTIČNU NASTAVU	114
TABLICA 7.5. OPREMLJENOST RAČUNALNIH UČIONICA	114
TABLICA 7.6. NASTAVNIČKI KABINETI	114
TABLICA 7.7. PROSTOR KOJI SE KORISTI SAMO ZA ZNANSTVENO-ISTRAŽIVAČKI RAD	115
TABLICA 7.8. OPREMLJENOST KNJIŽNICE.....	115
TABLICA 7.9. FINACIJSKA EVALUACIJA.....	116

Uvodna riječ

Postupak reakreditacije Fakulteta političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu odvija se u 52. akademskoj godini od njegova osnutka. Periodične reakreditacije akademskih institucija u aktualnom obliku dio su sustava osiguranja i kontrole kvalitete koji je u Republici Hrvatskoj i na Sveučilištu u Zagrebu uspostavljen ak. godine 2005/2006. s uvođenjem novog sustava studija utemeljenog na Bolonjskoj deklaraciji. Tako se i na ovom Fakultetu studiji politologije i novinarstva izvode na preddiplomskoj i diplomskoj razini od ak. godine 2005/2006. Na poslijediplomskoj razini izvode se doktorski studiji Komparativna politika (pokrenut 2009/2010.) i Politologija (pokrenut 2012/2013.) te niz specijalističkih studija, za koje je ukupno akreditirano jedanaest studijskih programa. Od pokretanja studija u bolonjskom sustavu studiranja Fakultet kontinuirano podiže kvalitetu studija i razvija mehanizme osiguranja kvalitete, što će, uvjereni smo, pokazati i ovaj prvi reakreditacijski postupak od uspostave bolonjskog sustava studiranja. Valja naglasiti da se reakreditacija podudara s nekim važnim aktualnim iskoracima Fakulteta: radom na novoj razvojnoj strategiji Fakulteta do 2020. godine te pripremom elaborata o rješavanju prostornih potreba Fakulteta u sklopu Kampusu Borongaj, na temelju odluke Fakultetskog vijeća da se prihvaća sveučilišna inicijativa za preseljenje Fakulteta u prostor i novu zgradu unutar Kampusu, što je donesena prethodne ak. godine. Prostorni uvjeti u kojima Fakultet djeluje nedostadni su i neprimjereni potrebama nastavnika i studenata, ali se nadamo da će se u budućnosti preseljenjem na Kampus Borongaj napokon ostvariti adekvatan prostorni okvir za sve djelatnosti Fakulteta.

Akadska nastava na Fakultetu oslanja se na dugu tradiciju kompetentnih, aktualnih i međunarodno umreženih znanstvenih istraživanja u znanstvenim granama politologije, komunikologije/medijskih studija kao i srodnim disciplinama. Studentski angažman na studiju dodatno se potiče specifičnim studentskim medijima, Radio Studentom i TV Studentom. Fakultet ima i tradiciju izdavanja studentskih novina, koju se nadamo obnoviti u tekućoj akademskoj godini. Fakultet također njeguje bogatu izdavačku djelatnost kroz tri znanstvena i jedan stručni časopis te više edicija knjiga, što ujedno omogućuje da nastavnici i istraživači Fakulteta ispune svoju kritičku ulogu u društvu i svojim analizama kontinuirano pridonose razvoju hrvatskih političkih institucija i demokratske političke kulture.

Naposlijetku valja napomenuti da se aktualni naponi na poboljšanju kvalitete akademske nastave i znanstvenih istraživanja događaju u krajnje nepovoljnim financijskim uvjetima. Prelaskom na novi sustav financiranja u ak. godini 2012/2013. Fakultet je izgubio najveći dio vlastitih prihoda, koji nisu adekvatno kompenzirani proračunskim sredstvima za punu subvenciju participacije u troškovima studija. U predstojećem razdoblju Fakultet će se morati prilagoditi ovim okolnostima te pronaći nove izvore financiranja svojih djelatnosti.

Dekan

Nenad Zakošek

1. UPRAVLJANJE FAKULTETOM I OSIGURANJE KVALITETE

ELEMENTI SAMOANALIZE U PODRUČJU UPRAVLJANJA I OSIGURANJA KVALITETE:

- Opis razvoja Fakulteta političkih znanosti i bitni događaji u posljednjih 10 godina.
- Dijagram interne organizacijske strukture Fakulteta i broj stalno zaposlenih, sastav i funkcija pojedinih elemenata strukture. Uključenost studenata i vanjskih dionika u elemente upravljačke strukture.
- Struktura, uloga i izbor čelništva Fakulteta.
- Elementi integracije Fakulteta u Sveučilište u Zagrebu.
- Temeljne vrijednosti i načini nadgledanja etičnog ponašanja u aktivnostima Fakulteta.
- Misija i vizija Fakulteta i ocjena njihova ostvarenja kroz programe koje izvodi Fakultet (uključuje studijske programe, politiku zapošljavanja, međunarodnu dimenziju, znanstvenu djelatnost, brigu o studentima, osiguravanje kvalitete, poslovanje i slično).
- Značaj i posebnost Fakulteta u odnosu na slične institucije u Hrvatskoj.
- Moguća preklapanja djelatnosti Fakulteta s djelatnošću slične institucije na Sveučilištu.
- Strategija i postupci za osiguravanje kvalitete znanstvenog i nastavnog rada Fakulteta i ocjena stupnja provedbe strategije.
- Opis i procjena rada tijela koja se kontinuirano bave područjem osiguravanja kvalitete.
- Glavni strateški ciljevi koje uprava nastoji ostvariti u svom mandatu i eventualne poteškoće u tom procesu (uključuje studijske programe, politiku zapošljavanja, međunarodnu dimenziju, znanstvenu djelatnost, brigu o studentima, osiguravanje kvalitete, poslovanje i slično).
- Ocjena glavnih prednosti i mana programskih, kadrovskih i materijalnih potencijala Fakulteta.
- Dosadašnja iskustva vanjskog vrednovanja i preporuka za poboljšanja.
- Sudjelovanje i utjecaj Fakulteta na donošenje odluka od javnog interesa.
- Mjera zadovoljstva postojećim stanjem i prijedlozi za moguća poboljšanja.

1.1. RAZVOJ FAKULTETA U PRETHODNOM RAZDOBLJU

Fakultet političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu utemeljen je 23. veljače 1962. godine odlukom Sabora Narodne Republike Hrvatske, a u studenom iste godine započela je nastava na studiju politologije. Fakultet je bio prva akademska institucija te vrste u komunističkoj Istočnoj Europi te je od svog osnivanja djelovao kao znanstvena i visokoškolska institucija u sklopu Sveučilišta, u svemu izjednačena s drugim sveučilišnim sastavnicama. Akademska autonomija bila je osnova razvoja Fakulteta te ga je u kriznim vremenima zaštitila od političkih pritisaka i prezezanja vlasti. Godine 1971. na Fakultetu je osnovan dvogodišnji paralelni studij novinarstva koji je ubrzo prerastao u puni četverogodišnji sveučilišni studij.

Fakultet političkih znanosti danas je priznata znanstvena i visokoškolska institucija. Od akademske godine 2005/06. studiji politologije i novinarstva izvode se po bolonjskom modelu kao preddiplomski i diplomski studiji. Fakultet također ima 11 akreditiranih specijalističkih poslijediplomskih studija politologije, od kojih se jedan dio izvodi u redovitim studijskim ciklusima. Izvodi se i trogodišnji opći doktorski studij politologije koji uključuje sve grane politologije. U svrhu poboljšanja kvalitete studija, povezivanja teorijskih znanja i praktičnih vještina te poticanja studenata na kreativan angažman na studiju Fakultet je 1996. godine osnovao Radio Student, a 2012. godine Televiziju Student. Ove medije, uz adekvatnu pomoć akademskih nastavnika i profesionalnih stručnjaka, autonomno oblikuju i vode studenti.

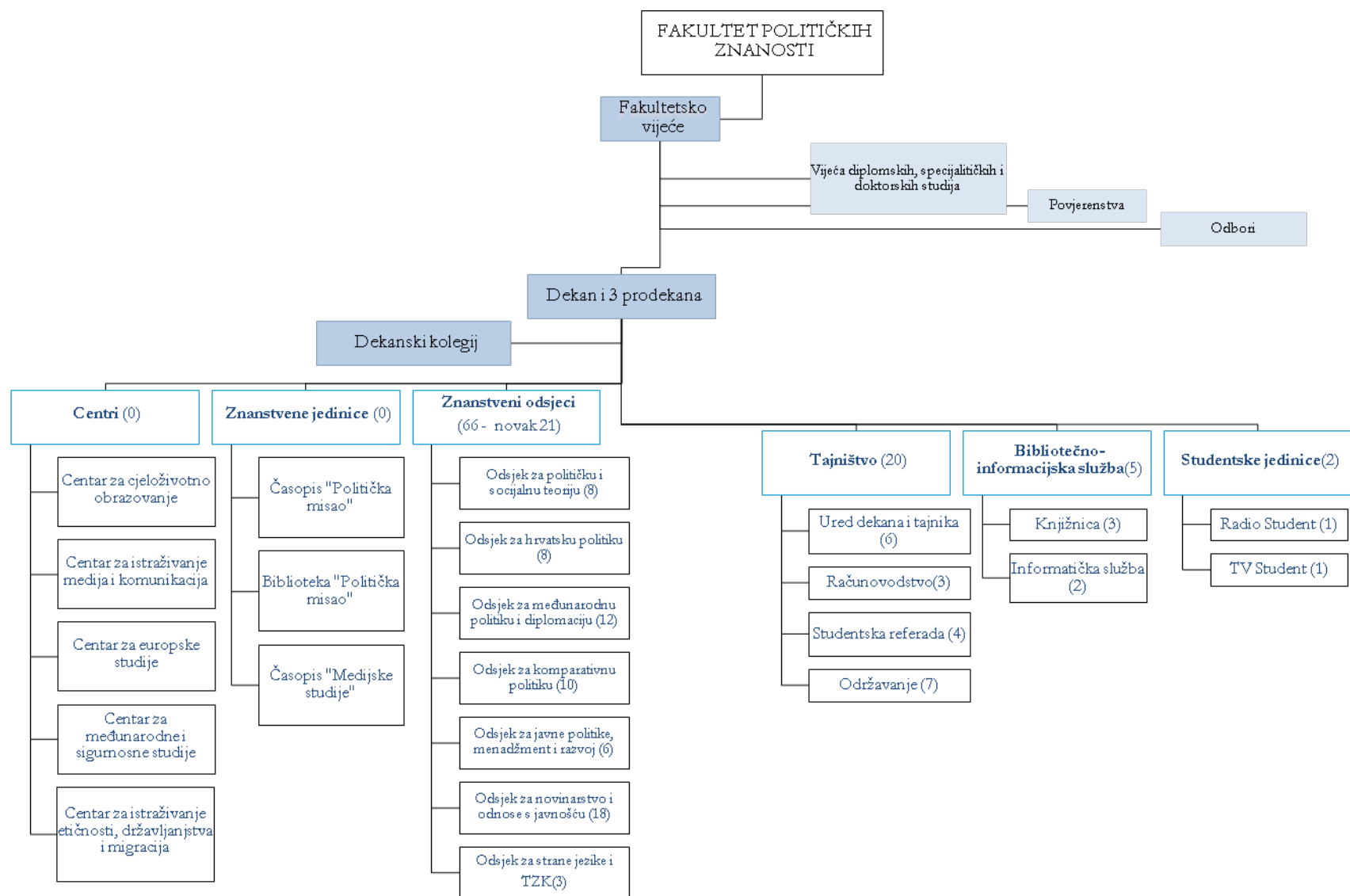
Generacije politologa i novinara stekle su svoje diplome, magisterije i doktorate na Fakultetu, a među bivšim studentima Fakulteta su današnji sveučilišni i gimnazijski profesori, znanstveni istraživači, ministri, saborski zastupnici, gradonačelnici, diplomati, novinari, publicisti, medijski analitičari i stručnjaci za odnose s javnošću.

Fakultet njeguje intenzivnu međunarodnu znanstvenu suradnju u sklopu europskih i svjetskih istraživačkih mreža politologije i komunikologije, a njegovi nastavnici članovi su svjetskog politološkog udruženja IPSA i Srednjoeuropskog politološkog udruženja CEPESA.

U svojoj istraživačkoj, nastavnoj i javnoj djelatnosti Fakultet promiče demokratske institucije i demokratsku političku kulturu te svojim znanstveno-istraživačkim uvidima pomaže građanima i profesionalnim političarima u donošenju odluka. Odlučivanje utemeljeno na znanju postalo je još važnije pristupanjem Hrvatske Europskoj Uniji, čemu Fakultet političkih znanosti zajedno s drugim sastavnicama Sveučilišta daje svoj doprinos.

1.2. INTERNA ORGANIZACIJSKA STRUKTURA

Slika 1.1 Dijagram internog ustrojstva Fakulteta

Ustrojstvene jedinice Fakulteta su znanstveni odsjeci, znanstvene jedinice, centri, studentske jedinice, bibliotečno-informacijska služba i tajništvo. Organizacija znanstveno-nastavnog ili stručno-nastavnog rada provodi se u okviru **znanstvenih odsjeka**. Odsjeci brinu za razvoj znanosti, odnosno struke i nastave te svojih članova, naročito znanstvenih novaka. U tu svrhu razvijaju prijedloge i prate provedbu programa studija, izvedbenih planova nastave i kadrovskog razvoja iz svog djelokruga. Pored toga, odsjeci Fakultetskom vijeću predlažu izbor članova stručnih povjerenstava za izbor u zvanja iz svojih djelokruga te članove povjerenstava za ocjenu i obranu doktorskih disertacija. Na Fakultetu djeluje 7 znanstvenih odsjeka od kojih 5 u različitim granama polja politologije, a jedan u polju informacijskih znanosti (komunikologija, novinarstvo i javni mediji). Potonji odsjek koordinira razvoj i provedbu preddiplomskog i diplomskog studija novinarstva, dok poslove organizacije preddiplomskog, diplomskog i doktorskih studija u polju politologije dijeli 5 politoloških odsjeka. Nastavu stranih jezika te tjelesne i zdravstvene kulture koordinira zasebni odsjek. Znanstveni odsjeci su:

1. Odsjek za političku i socijalnu teoriju,
2. Odsjek za hrvatsku politiku,
3. Odsjek za međunarodnu politiku i diplomaciju,
4. Odsjek za komparativnu politiku,
5. Odsjek za javne politike, menadžment i razvoj,
6. Odsjek za novinarstvo i odnose s javnošću
7. Odsjek za strane jezike i tjelesnu i zdravstvenu kulturu.

U navedenim ustrojstvenim jedinicama zaposleno je ukupno 42 nastavnika u znanstveno nastavnom zvanju, 3 nastavnika u nastavničkom zvanju te 21 nastavnik u suradničkom zvanju. S ciljem usklađivanja znanstvene i nastavne aktivnosti nastavnika, odnosno učinkovite organizacije nastavnih predmeta koji pripadaju srodnim akademskim disciplinama, nastavnici imaju mogućnost članstva u više odsjeka, pri čemu je samo jedno punopravno „A članstvo“. Svi nastavnici politoloških i novinarskih odsjeka članovi su Fakultetskog vijeća, a znanstveni novaci i nastavnici Odsjeka za strane jezike i tjelesnu i zdravstvenu kulturu u Vijeće biraju svoje predstavnike. Članovi odsjeka koji sudjeluju u radu diplomskih, specijalističkih i doktorskih studija ujedno su i članovi posebnih vijeća koji upravljaju radom tih studija. Za krovno upravljanje razvojem i provedbom preddiplomskog studija novinarstva i politologije zaduženo je Fakultetsko vijeće. Studenti ne sudjeluju u radu odsjeka, ali sudjeluju u radu Fakultetskog vijeća.

Koordinacija znanstvenoistraživačkog rada primarno se odvija u okviru znanstvenih odsjeka, no tu svrhu ispunjavaju i centri. **Centri** također organiziraju znanstvene i stručne skupove, tečajeve te provode informacijsko-izdavačke aktivnosti. Na Fakultetu djeluje 5 centara:

1. **Centar za cjeloživotno obrazovanje** surađuje sa organizacijama civilnog društva i koordinira radom **biblioteke *Političke analize*** te istoimenim časopisom koji predstavlja jedini stručni politološki tromjesečnik za analizu hrvatske i međunarodne politike.
2. **Centar za istraživanje medija i komunikacija (CIM)** utemeljen je s ciljem prikupljanja i analiziranja podataka i procesa koji se odnose na medije i komunikaciju.
3. **Centar za europske studije (CES)** za temeljnu misiju ima istraživanje i analizu procesa europskih integracija i političkog sustava EU.

4. **Centar za istraživanje etničnosti, državljanstva i migracija (CEDIM)** osnovan je s ciljem razvoja međunarodne istraživačke suradnje u provedbi projekata studija državljanstva i prisilnih migracija.

5. **Centar za međunarodne i sigurnosne studije (CeMSS)** u svojim aktivnostima analizira međunarodne odnose i nacionalnu sigurnost te se bavi područjem manjinskih prava.

Trajna izdavačka djelatnost na Fakultetu je osigurana u okviru **znanstvenih jedinica**. Jedna je **biblioteka *Politička misao*** s tradicijom duljom od četiri desetljeća i opusom od gotovo 70 naslova stranih i domaćih autora s područja političke znanosti te srodnih društveno-humanističkih djelatnosti. Druga znanstvena jedinica, **časopis *Politička misao***, pokrenut je 1964. godine i predstavlja najstariji politološki časopis u Istočnoj Europi i jedini časopis te vrste u Hrvatskoj. Od 2010. godine Fakultet je, zajedno s Hrvatskim komunikacijskim društvom, izdavač **časopisa *Medijske studije*** koji objavljuje znanstvene i stručne radove te istraživanja na području medija, komunikacija, novinarstva te odnosa s javnošću. Također, od 2004. godine Fakultet podupire izdavanje **godišnjaka *Anali Hrvatskog politološkog društva*** u kojima se objavljuju znanstveni radovi izloženi na skupovima HPD-a kao i drugi relevantni radovi kojima se daje pregled stanja politologije kao znanstvene discipline. Zajedno s Fakultetom političkih nauka iz Beograda i Udruženja za političke nauke Srbije, Fakultet je osnivač regionalnog **časopisa *Političke perspektive*** koji se izdaje od 2011. godine te objavljuje tekstove iz političke znanosti i srodnih disciplina.

Centri i znanstvene jedinice funkcioniraju kao nadogradnja na rad znanstvenih odsjeka i financiraju se iz projektnih kao i vlastitih sredstava Fakulteta. Stoga nemaju stalno zaposlenih djelatnika već istraživačke, organizacijske i izdavačke aktivnosti primarno provode nastavnici i suradnici Fakulteta. U aktivnostima centara i znanstvenih jedinica aktivno sudjeluju i drugi dionici. Organizacija seminara, konferencija i javnih događanja uvijek se zbiva uz aktivan angažman studenata i u partnerstvu sa zainteresiranim dionicima poput predstavnika tijela javne vlasti, medija i organizacija civilnog društva. Svi ti dionici ujedno su potencijalni poslodavci studenata našeg Fakulteta. Studenti, posebice oni poslijediplomskoj razini, također su redovito autori znanstvenih i stručnih priloga u časopisima i drugim publikacijama koje izdaje Fakultet.

Uloga studenata posebno je izražena u djelovanju studentskih organizacija među kojima se posebno ističu udruga Publius koja djeluje kao platforma za razvoj studentskih projekata i suradnje s kolegama u inozemstvu te Klub studenata Fakulteta političkih znanosti koji u prostorijama u dvorištu Fakulteta studentima svakodnevno osigurava prostor za učenje i rad, te druženje i opuštanje. Iako formalno nisu elementi njegove organizacijske strukture, Fakultet podupire funkcioniranje navedenih udruga jer svojim aktivnostima promoviraju ideju aktivnog obrazovanja te zagovaraju studentska prava i interese.

Najveća uključenost studenata u organizacijskoj strukturi Fakulteta prisutna je u **studentskoj jedinici** koja sastoji se od radijske postaje i televizije. **Radio Student** pokrenut je s ciljem obrazovanja studenata novinarstva za praktični rad. Riječ je o prvoj studentskoj radiopostaji u Hrvatskoj koja je u 16 godina postojanja postala prepoznatljiv i omiljen radio studentske populacije i mladih. U njemu kao stalno zaposlen radi samo glavni urednik, a 24-satni program se temelji na angažmanu studenata i nastavnika kao i na suradnji s brojnim udrugama i institucijama. Drugi element studentske jedinice je **TV studio** u okviru kojeg se prije godinu dana počela emitirati Televizija Student. Uz pomoć jednog stalno zaposlenog tehničara, vanjskih stručnjaka i nastavnika u ovoj ustrojbenoj jedinici studenti imaju glavnu ulogu. Oni su snimatelji, montažeri, novinari, urednici, voditelji emisija, realizatori, producenti, scenografi, ton-majstori itd.

Bibliotečno-informacijska služba sastoji se od **Knjižnice Fakulteta** i **Informatičke službe**. Knjižnica Fakulteta je matična knjižnica političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu pa obavlja djelatnosti

nabave, stručne obrade, čuvanja i posudbe knjižnične građe, izrade (online) kataloga, bibliografija, izvještaja i drugih informacijskih pomagala te protoka informacija, poticanja i pomoći korisnicima pri izboru i korištenju knjižnične građe. Osnovni zadatak informatičke službe je razvoj i održavanje računalne opreme te osiguranje informatičke i tehničke podrške nastavnicima, suradnicima i studentima Fakulteta u realizaciji nastavnog procesa te znanstvenoistraživačkog rada. Knjižnica i informatička radionica zajedno koordiniraju radom studentske čitaonice koja raspolaže računalima. Bibliotečno-informacijska služba ukupno broji 5 stalno zaposlenih koji svakodnevne zadatke provode uz pomoć studenata. Studenti su u rad ove ustrojstvene jedinice uključeni kao demonstratori što Fakultet financira iz vlastitih prihoda.

Administrativne, tehničke i pomoćne poslove Fakulteta obavljaju službe koje su objedinjene u ustrojstvenu jedinicu pod nazivom **Tajništvo** s ukupno 20 stalno zaposlenih osoba. Te službe obuhvaćaju **Ured dekana i tajnika, Računovodstvo** koje vodi i obavlja sve poslove materijalnog i financijskog poslovanja Fakulteta, **Studentsku referadu** koja obavlja sve poslove vezane uz ostvarivanje studentskih prava i obveza te **Održavanje** koje vodi sve poslove vezane za održavanje zgrade, grijanje i klimatizaciju te portirnicu Fakulteta. Detaljan opis zadataka i sastava ove i drugih ustrojstvenih jedinica razrađen je sistematizacijom radnih mjesta (vidi Prilog 1.1.).

1.3. UPRAVLJANJE USTROJSTVENOM STRUKTUROM I ČELNIŠTVO FAKULTETA

Upravljanje ustrojstvenom strukturom Fakulteta provode Fakultetsko vijeće i dekan Fakulteta, a u radu im pomažu radna i savjetodavna tijela. **Fakultetsko vijeće** kao najviše upravljačko tijelo donosi Statut (vidi Prilog 1.2.) i druge opće akte Fakulteta, bira dekana, prodekane i tajnika, provodi izbore za članove Senata i vijeća područja, prihvaća godišnje izvješće dekana te donosi proračun i završni račun Fakulteta. Pored toga, Vijeće donosi odluke s ciljem osiguranja kvalitete studija i znanstvenog rada, pokreće studijske programe i znanstvene projekte poduprte od Republike Hrvatske te se brine o njihovoj provedbi. Isto tako, donosi i izvedbene nastavne planove studija čiji je nositelj Fakultet. U upravljanju razvojem i provedbom diplomskih, specijalističkih i doktorskih studija Vijeće delegira dio odgovornosti zasebnim vijećima tih studija. Fakultetsko vijeće provodi postupak stjecanja doktorata znanosti, magisterija znanosti i diplome sveučilišnog specijalista kad je za njih nadležan Fakultet; osniva nove i razvija postojeće istraživačke kapacitete na razini odgovarajuće znanstvene discipline; pokreće i provodi postupke izbora u znanstveno-nastavna, znanstvena, nastavna, suradnička, knjižničarska i stručna zvanja i/ili radna mjesta; osigurava uvjete za slobodu inicijative pojedinaca i skupina istraživača, nastavnika i studenata u znanstvenim, nastavnim i stručnim djelatnostima; daje mišljenje o nabavi, postavljanju i uporabi krupne opreme na Sveučilištu iz područja svojega djelovanja te obavlja druge poslove utvrđene Zakonom i statutima Fakulteta i Sveučilišta. Za pomoć u obavljanju važnih funkcija Vijeće imenuje članove u **fakultetska radna tijela** koja uključuju Odbor za statutarna pitanja, Odbor za proračun, Fakultetsko stegovno povjerenstvo, Fakultetsko etičko povjerenstvo te Odbor za upravljanje kvalitetom. U rad potonjeg uključeni su pododbori za preddiplomsku i diplomsku nastavu, za poslijediplomsku nastavu, za znanost i za bibliotečno-informacijske djelatnosti.

Fakultetsko vijeće čine svi stalni zaposlenici Fakulteta u znanstveno-nastavnim zvanjima, predstavnici stalnih zaposlenika Fakulteta u nastavnim i u suradničkim zvanjima te predstavnici studenata, a trenutni saziv broji 55 članova (vidi Prilog 1.3.). Mandat predstavnika u Fakultetskom vijeću traje dvije akademske godine, a ista osoba može biti birana najviše dva puta uzastopice. Nastavnici izabrani u nastavna zvanja u Fakultetsko vijeće biraju jednog predstavnika, a suradnici izabrani u suradnička zvanja četiri predstavnika i njihove zamjenike. Podružnica studentskog zbora, koju sačinjavaju svi studenti preddiplomskih i diplomskih studija Fakulteta, bira šest predstavnika i njihove zamjenike u Fakultetskom vijeću, a svi studenti poslijediplomskih studija u Vijeće biraju dva predstavnika i njihove zamjenike. Predstavnici studentskog zbora ravnopravno sudjeluju u radu Fakultetskog vijeća, osim u postupcima stjecanja magisterija i doktorata znanosti, izbora predloženika u počasno zvanje emeritus i izbora u znanstveno-nastavna zvanja. Također, studentski predstavnici

sudjeluju u radu većine fakultetskih radnih tijela (za nastavu, znanost, etiku, proračun, upravljanje kvalitetom, proračun i stegovne postupke).

Vanjski dionici nisu uključeni u djelovanje radnih tijela Fakultetskog vijeća, ali njihovo sudjelovanje u promišljanju razvoja Statut Fakulteta predviđa kroz djelovanje **Fakultetskog savjeta**. U ovo savjetodavno tijelo Fakultetsko vijeće poziva ne samo zaslužne profesore (*professores emeriti*) i zaslužne znanstvenike Sveučilišta, već i predstavnike tijela državne uprave, područne i lokalne samouprave, gospodarskih i drugih društvenih institucija, a naročito predstavnike udruga nekadašnjih studenata Fakulteta. Svrha Fakultetskog savjeta u ovom obliku je uspostava trajnih odnosa sa dionicima Fakulteta i ostvarivanje komunikacije radi povezivanja nastavnih programa i istraživačkih aktivnosti s društvenim potrebama. Uspostava Savjeta predviđena je u 2014. godini.

Izvršno upravljanje te predstavljanje i zastupanje Fakulteta obavlja **dekan**. Dekan donosi poslovne odluke i provodi odluke Fakultetskog vijeća, te odluke Senata i vijeća područja koje se odnose na Fakultet. Dekan ima pravo samostalno poduzimati pravne radnje u ime i za račun Fakulteta u vrijednosti do 1.000.000,00 kuna. Za pravne radnje više vrijednosti, a do 3.000.000,00 kuna dekanu je potrebna suglasnost Vijeća. Iznad tog iznosa za pravne radnje dekanu je potrebna i suglasnost Senata. Pored toga, dekan predlaže dnevni red i predsjedava Fakultetskim vijećem te mu predlaže mjere za unapređenje rada Fakulteta. Dekanu u radu pomažu prodekan i tajnik. Dekan je za svoj rad odgovoran Fakultetskom vijeću i rektoru kojima jednom godišnje podnosi izvješće o radu i poslovanju Fakulteta, te izvješće o svom radu, uključujući izvješće o prijedlogu proračuna Fakulteta i njegovom izvršenju.

Za dekana može biti izabran stalni nastavnik Fakulteta u znanstveno-nastavnom zvanju redovitog profesora ili izvanrednog profesora. Mandat dekana traje dvije godine te ista osoba može biti izabrana za dekana najviše dvaput uzastopce. Postupak izbora dekana započinje pozivom Fakultetskog vijeća za podnošenje prijedloga. Svaki odsjek Fakulteta može izabrati jednog predloženika za dekana, a samo Fakultetsko vijeće može izabrati dodatne predloženičke. Svaki predloženički za dekana dostavlja Fakultetskom vijeću svoj stručni životopis i program rada, a potomji i usmeno izlaže na sjednici Fakultetskog vijeća. Prijedlozi programa rada predloženički koji dobiju suglasnost Fakultetskog vijeća upućuju se Senatu. Fakultetsko vijeće tajnim glasovanjem bira dekana među predloženicima na čije je programe Senat dao suglasnost. Za dekana je izabran potvrđeni predloženički koji u konačnom glasovanju dobije natpolovičnu većinu glasova ukupnog broja članova Fakultetskog vijeća čijoj sjednici prisustvuje najmanje dvije trećine članova u znanstveno-nastavnim zvanjima. Postupak izbora na mjesto dekana kojemu istječe mandat mora završiti najkasnije četiri mjeseca prije nastupa na dužnost, a dekan preuzima dužnost prvoga dana nove akademske godine.

Fakultet ima tri **prodekana**. Prvi prodekan, koji je ujedno i prvi zamjenik dekana, zadužen je za nastavu, uključivo preddiplomske i diplomske studije te upravno-tehničke djelatnosti. Djelokrug drugog prodekana je znanost i međunarodna suradnja te poslijediplomski studiji, izdavaštvo, bibliotečno-informacijski poslovi i financije. Treći prodekan ima razvojnu ulogu i brine za studentske programe i programe cjeloživotnog obrazovanja među koje spadaju i specijalistički poslijediplomski studiji. Za prodekana može biti izabran stalni nastavnik u znanstveno-nastavnom zvanju. Na prijedlog dekana bira ga Fakultetsko vijeće u širem sastavu odnosno na sjednici kojoj je prisutno najmanje dvije trećine članova u znanstveno-nastavnim zvanjima, tajnim glasovanjem na razdoblje od dvije godine. Mandat prodekana jednak je mandatu dekana na čiji je prijedlog izabran.

Ustrojstvenim jedinicama upravljaju **voditelji**, a rad u dekanatu ustrojava i nadzire **tajnik** koji brine i odgovara za zakonitost rada Fakulteta, gospodarski svrsishodno trošenje imovine Fakulteta te za upravno-administrativne i stručno-tehničke djelatnosti Fakulteta. Tajnik također savjetuje ostala tijela Fakulteta o pravnim, gospodarskim te upravno-administrativnim i stručno-tehničkim pitanjima. Radom odsjeka rukovodi predstojnik kojeg bira Fakultetsko vijeće iz reda nastavnika koji su članovi odsjeka, vodeći računa o prijedlogu članova odsjeka. Predstojnik odsjeka izabire se na razdoblje od dvije akademske godine te može biti imenovan najviše dva puta uzastopce. Predstojnici odsjeka, zajedno s

dekanom, tajnikom i prodekanima sačinjavaju **dekanski kolegij** koji dekan saziva radi pripreme sjednice Fakultetskog vijeća ili radi savjetovanja o drugim predmetima iz nadležnosti dekana.

1.4. ELEMENTI INTEGRACIJE FAKULTETA U SVEUČILIŠTE U ZAGREBU

Fakultet političkih znanosti je sastavnica Sveučilišta u Zagrebu i kao takva preko svojih predstavnika sudjeluje u radu svih sveučilišnih tijela u sklopu njihovih nadležnosti (Senat, Vijeće društveno-humanističkog područja i sl.). Fakultet je u pravnom i financijskom smislu samostalna pravna osoba i kao takav je odgovoran za provođenje upisa, organizaciju nastave, kao i za razvoj i predlaganje studijskih programa i istraživačke djelatnosti. Integracija Fakulteta u Sveučilište, bilo u smislu organizacije bilo u smislu provođenja djelatnosti, je određena trenutnim propisima te aktivnostima koje sveučilište provodi u svrhu integracije svojih sastavnica. U posljednjih nekoliko godina to se uglavnom očituje sudjelovanjem u sveučilišnim programima osiguranja kvalitete i povećanom protoku informacija o drugim područjima djelatnosti sveučilišta (poput financijskog planiranja, zapošljavanja i brige o studentima). Konkretno radi se o sudjelovanju sveučilišnih tijela u odobravanju novih i izmjena starih studijskih programa, provođenju anketa i drugih postupaka osiguranja kvalitete, odobravanju radnih mjesta i imenovanja te većoj ulozi sveučilišta u komunikaciji između nadležnog ministarstva i sastavnica sveučilišta kao pravnih osoba. Fakultet političkih znanosti u potpunosti prati postojeće trendove na Sveučilištu te će daljnja integracija Fakulteta ovisiti isključivo o razvoju sveučilišnih integrativnih procesa. Od 2013. godine Fakultet je uključen u provedbu sveučilišnog IPA projekta „Building Innovation Support through Efficient Cooperation Network” (BISTEC) kojim se potiče komercijalizacija istraživanja i povezivanje istraživača i profitnog sektora.

1.5. OSIGURANJE ETIČKIH STANDARDNA U AKTIVNOSTIMA FAKULTETA

O ostvarenju etičkih standarda na Fakultetu brigu vode Fakultetsko etičko povjerenstvo i Fakultetsko stegovno povjerenstvo sukladno Etičkom kodeksu Sveučilišta. Fakultetsko etičko povjerenstvo brine o provedbi Etičkog kodeksa Sveučilišta, o ostvarenju i unapređenju etičkih standarda, te donosi odluke ili mišljenja o konkretnim slučajevima dvojbene etičke ponašanja radnika i studenata, kao i mišljenja o etičkim aspektima znanstvenog rada i istraživanja. Stegovni prekršaji definirani su Pravilnikom o stegovnoj odgovornosti nastavnika i Pravilnikom o stegovnoj odgovornosti studenata (vidi Prilog 1.4. i Prilog 1.5.). Fakultetsko stegovno povjerenstvo zaduženo je za rješavanje slučajeva stegovnih prekršaja nastavnika i studenata, uključujući i prekršaje raznog oblika akademskog nepoštenja. U svrhu olakšavanja provedbe i standardizacije postupaka sprječavanja i rješavanja akademskog nepoštenja na ispitima i u pisanim radovima Fakultet je donio upute (vidi Prilog 1.6. i Prilog 1.7.) o sprječavanju istih te obrascima (vidi Prilog 1.8. i Prilog 1.9.) propisao pojednostavljen i standardiziran postupak prijave i vođenja registra akademskih prekršaja. Svrha potonjeg je praćenje učestalosti slučajeva akademskog nepoštenja te vođenje evidencije o prekršajima za buduće stegovne postupke. Uz uspostavljene procedure, Fakultet je u svrhu osiguranja poštivanja standarda akademskog pisanja razvio i vodič za studente (vidi Prilog 1.10.).

1.6. MISIJA I VIZIJA FAKULTETA

Kao najstariji fakultet političkih znanosti u Srednjoistočnoj, Istočnoj i Jugoistočnoj Europi, koji od 1962. godine izvodi studij politologije, a od 1971. godine studij novinarstva, Fakultet političkih znanosti je akademska institucija čija je zadaća kritički usmjereno stjecanje i prenošenje spoznaja o hrvatskoj državi i politici, društvu, medijima i javnosti, kao i relevantnom međunarodnom okruženju. U tu svrhu Fakultet osobito

- na svim studijskim razinama, slijedeći najviše standarde kvalitete, organizira studije politologije i novinarstva a u suradnji s partnerima i druge (interdisciplinarne) studije,
- potiče aktivan i kreativan odnos studenata prema studiju,

- djeluje kao mjesto društveno angažiranog, kompetentnog i međunarodno povezanog znanstvenog istraživanja u svim granama politologije, komunikologije, medijskih istraživanja te srodnih znanstvenih disciplina,
- svojom izdavačkom djelatnošću i javnim angažmanom svojih nastavnika daje kompetentna tumačenja političkih i društvenih zbivanja u Hrvatskoj i svijetu.

Ispunjavajući svoju akademsku i društvenu misiju Fakultet djeluje kao društveno relevantna i međunarodno prepoznata akademska i znanstveno-istraživačka institucija, težeći stalnom poboljšanju kvalitete i tražeći kreativne odgovore na aktualne i dugoročne društvene i političke izazove. Kao orijentir takve razvojne vizije Fakulteta osobito su važne sljedeće postavke:

- akademska nastava na preddiplomskim, diplomskim i poslijediplomskim studijima politologije i novinarstva/medijskih studija omogućuje prijenos aktualnih i društveno relevantnih spoznaja na temelju znanstvenih istraživanja u disciplinama koje se njeguju na Fakultetu;
- akademska nastava, ustrojena prema ishodima učenja koji su usklađeni s kritički prepoznatim društvenim potrebama, politolozima i novinarima koji završe različite studijske programe Fakulteta pruža kvalitetnu osnovu za njihove profesionalne karijere i za relevantan doprinos u društvu;
- sustav za osiguranje kvalitete omogućuje sustavnu provjeru kvalitete izvedbe nastave i postizanja ishoda učenja, omogućuje objektivno ocjenjivanje studenata, responzivnost nastavnika i studentsko vrednovanje kvalitete nastave;
- akademska nastava omogućuje aktivan i odgovoran odnos studenata prema studiju te potiče studentsku kreativnost, inovativnost i društvenu odgovornost;
- sustav potpore međunarodnoj mobilnosti studenata i nastavnika omogućuje semestralne odlaske do 25 studenata na studij izvan Hrvatske te prihvata odgovarajućeg broj stranih studenata, kojima se nudi bogat izbor kolegija na engleskom jeziku;
- sudjelovanje u izvedbi interdisciplinarnih studijskih programa na svim studijskim razinama, u suradnji s drugim sastavnicama Sveučilišta i međunarodnim akademskim partnerima;
- uspostavljenosti programa cjeloživotnog učenja i programa razvoja demokratske političke kulture, u skladu s društvenim potrebama, te njihovom izvođenju za sve zainteresirane društvene skupine;
- funkcioniranju Radio i TV Studenta, ne samo kao integralnih elemenata studija novinarstva, nego i kao autentičnih samostalnih studentskih medija, na kojima se angažiraju studenti svih fakultetskih studija, i uz sudjelovanje studenata s drugih sastavnica Sveučilišta;
- redovitom provođenju temeljnih znanstvenih istraživanja u suradnji s međunarodnim partnerima, kao odgovoru na aktualne političke i društvene izazove, kao i provođenju primijenjenih znanstvenih istraživanja u interakciji s državnim institucijama i društvenim akterima, kao odgovoru na specifične probleme;
- njegovanju kritičke analize i tumačenja aktualnih političkih i društvenih zbivanja kroz različite oblike izdavaštva te poticanja javne debate.

1.7. MOGUĆA PREKLAPANJA I POSEBNOST FAKULTETA U ODNOSU NA SLIČNE INSTITUCIJE U HRVATSKOJ

Fakultet političkih znanosti je jedina institucija u Republici Hrvatskoj koja provodi sveučilišne studije na preddiplomskoj i diplomskoj razini iz područja politologije. Posebnost Fakulteta čini i

činjenica kako je Fakultet jedino visoko učilište u RH koje je usmjereno na sadržaje iz područja javnih politika, međunarodnih odnosa i sigurnosne politike te koje ima tradiciju integriranog izvođenja nastave i istraživanja u ovom području. U ovom aspektu studij politologije se razlikuje od srodnih studija poput Studija sociologije na Filozofskom fakultetu te Studija javne uprave na Pravnom fakultetu. Fakultet ima i najdužu tradiciju u izvođenju nastave u području medija, komunikologije i novinarstva te najveći broj stalno zaposlenih nastavnika i suradnika koji izvode nastavu i bave se istraživanjem ovih područja. U posljednje vrijeme se broj studija novinarstva izrazito povećao u odnosu na razdoblje od prije 10 godina, te se nastava iz područja novinarstva i komunikologije izvodi na preddiplomskom i diplomskom Studiju komunikologije na Hrvatskim studijima sveučilišta u Zagrebu, Studiju novinarstva Sveučilišta u Zadru, Studiju novinarstva Veleučilišta VERN te većem broju visokih škola. Međutim, Fakultet političkih znanosti s oko 20 stalno zaposlenih nastavnika i suradnika na studiju novinarstva, s razvijenom mrežom vanjskih suradnika u novinarskoj praksi, s razvijenom komunikacijom te s dostupnošću resursa i praktičnih učilišta poput TV i Radio Studenta ima vidljivu dodanu vrijednost u odnosu na druge slične studije.

1.8. POSTUPCI I TIJELA ZA OSIGURAVANJE KVALITETE ZNANSTVENOG I NASTAVNOG RADA

Odbor za kvalitetu je osnovno tijelo Fakulteta političkih znanosti zaduženo za osiguravanje kvalitete. U sklopu Odbora za kvalitetu djeluje više pododбора zaduženih za osiguravanje kvalitete u pojedinim područjima i to pododbori za preddiplomsku i diplomsku nastavu, za poslijediplomsku nastavu, za znanost i za bibliotečno-informacijske djelatnosti. Sustav osiguranja kvalitete je definiran Statutom, ali punu funkcionalnost dostiže 2012. godine nakon što je donesen Pravilnik o osiguranju kvalitete na razini Fakulteta (vidi Prilog 1.11.). Područja osiguranja kvalitete na Fakultetu političkih znanosti kako su definirana fakultetskim Pravilnikom o osiguranju kvalitete obuhvaćaju:

- **Pravila i postupci razvoja i primjene osiguranja kvalitete Fakulteta.**
- **Odobrenje, nadzor i periodično vrednovanje studijskih programa Fakulteta,** uključujući sadržaj i ishode učenja, studentsko opterećenje i dodjelu ECTS bodova, nastavne metode usklađene s ishodima učenja, povezanost nastave sa znanstvenim, istraživačkim i stručnim radom te raspoloživost odgovarajuće literature, opreme i ostalih sredstava za učenje.
- **Ocjenjivanje studenata,** uključujući praćenje i vrednovanje postizanja ishoda učenja i ciljeva studijskog programa, kriterije, pravila i postupke ocjenjivanja studenata te praćenje postizanja ishoda učenja predmeta i programa.
- **Potpota studentima** u nastavnim i izvannastavnim aktivnostima.
- **Potpota nastavnicima,** uključujući praćenje postupaka napredovanja u zvanja, stjecanje vještina za nastavni rad, ocjenjivanje rada nastavnika, postupke zapošljavanja i napredovanja nastavnika te pravila dodjele nastavničkog opterećenja.
- **Znanstvena i stručna djelatnost,** uključujući postojeće i planirane znanstvene i istraživačke aktivnosti, učinkovitost odvijanja znanstvene i istraživačke aktivnosti, uključivanje u međunarodne i domaće znanstvene i stručne projekte te suradnja sa znanstvenim i stručnim organizacijama u zemlji i inozemstvu.
- **Mobilnost i međunarodna suradnja,** uključujući mobilnost studenata i nastavnika prema drugim učilištima u zemlji i inozemstvu i uključenost u međunarodne projekte mobilnosti nastavnika, studenata i nenastavnog osoblja.

- **Resursi za obrazovnu, znanstveno-istraživačku i stručnu djelatnost**, uključujući nastavno osoblje, opremljenost Fakulteta predavaonicama, laboratorijima, računalnim učionicama, nastavnom opremom i opremom za znanstveno-istraživačku i stručnu djelatnost, opremljenost knjižnica potrebnom literaturom te pristup mrežnim bazama.
- **Informacijski sustav Fakulteta**, uključujući praćenje napredovanja i uspjeha studenata kroz studij, informacije o zadovoljstvu studenata programom i nastavnicima, informacije o kompetencijama nastavnika, podatke o profilu studentske populacije te podatke o zapošljavanju studenata.
- **Javnost djelovanja**, uključujući informacije o studijskim programima, izvedbenom planu, pravilnicima Fakulteta, kompetencijama nastavnika kao i javnosti ispita te javnih obrana seminarskih, završnih i diplomskih radova.

Unutar sustava osiguranja kvalitete kontinuirano se provode aktivnosti evaluacije rada nastavnika anketiranjem studenata o zadovoljstvu nastavom i radom nastavnika. Ankete se provode u sklopu redovnih aktivnosti sveučilišnog ureda za kvalitetu, ali i unutar internog sustava evaluacije koji se provodi na Fakultetu duže od pet godina. Bitni događaji u sustavu osiguranja kvalitete dogodili su se u 2012. godini kad je izrađena prva SWOT analiza Fakulteta (vidi Prilog 1.12.) i okvirni elementi za izradu strategije. U 2013. godini usvojeni su ishodi učenja i pravila za dodjelu ECTS bodova, zatim pravila i standardi akademskog pisanja te pravila i postupci za sprječavanje akademskog nepoštenja na razini Fakulteta, čime su ostvareni prioritetni ciljevi za tu akademsku godinu. Postupak usklađivanja ECTS bodova će biti implementiran u procesu izrade izvedbenog plana za akademsku godinu 2014/2015. U idućem razdoblju fokus djelovanja sustava kvalitete će biti usmjeren konkretiziranje postupaka usklađivanja nastavnih programa i sadržaja, metoda nastave i metoda ocjenjivanja sa ishodima učenja. Također, fokus će biti usmjeren na uvođenje sustava integriranog prikupljanja podataka i vođenja evidencija u svrhu stvaranja široke baze podataka koja bi podržavala aktivnosti analize i planiranja u sustavu osiguranja kvalitete i upravljanju Fakultetom. Konačno, u idućem razdoblju posvetiti će se više pažnje razvoju sustava koji podržava znanstvenu aktivnost i razvoj znanstvenih vještina nastavnika. Izvještaj o djelovanju sustava osiguranja kvalitete i Plan djelovanja sustava za osiguranje kvalitete u razdoblju koje neposredno slijedi nalaze se u prilogima (vidi Prilog 1.13. i 1.14.).

1.9. OCJENA PROGRAMA, DJELATNOSTI I RESURSA I STRATEŠKI CILJEVI UPRAVE FAKULTETA

Fakultet do sada nije prolazio obuhvatno vanjsko vrednovanje koje bi istovremeno razmatralo programe, upravljanje, osiguranje kvalitete, brigu o studentima, politiku zapošljavanja, znanstvenu aktivnost, međunarodnu dimenziju te financijske i materijalne resurse. Vanjsko vrednovanje prošli su, međutim, svi studijski programi i dobili dopusnice bez posebnih preporuka za poboljšanjem. Interna analiza provedena je 1995. i 2002. godine za potrebe periodičnog vrednovanja od strane tadašnjeg Nacionalnog vijeća za visoku naobrazbu. U svrhu pripreme Polazišta za izradu strategije Fakulteta (vidi Prilog 1.15.) za naredno trogodišnje razdoblje provedena je obuhvatna analiza stanja po pitanju prostora i materijalnih resursa, mrežnih i informatičkih resursa, upisanih studenata, studijskih programa, znanstvene aktivnosti međunarodne suradnje i upravljanja. Temeljem identificiranih potreba utvrđeni su sljedeći strateški srednjoročni ciljevi:

1.9.A. PROSTOR I RESURSI

Fakultet trenutno raspolaže zgradom u Lepušićevoj ulici 6 s prostorom veličine 3.736 m². Iako je 2010. godine taj kapacitet proširen s dodatnih 212 m² u odvojenoj zgradi, raspoloživ prostor nedostatan je za izvođenje nastave i otežava uvođenje manjih nastavnih grupa, povećanje ponude izbornih predmeta i proširenje ponude studija na diplomskoj razini. Posebno izražen problem je nedostatak radnog prostora i računalne opreme za nastavnike i istraživački rad, a problem radnog prostora studenata samo

djelomično je riješen 2011. godine otvaranjem čitaonice s 40 radnih mjesta za studente i 10 računala. Uredništva časopisa nemaju vlastiti prostor i svoje aktivnosti obavljaju u nastavničkim kabinetima. Radio i TV Student imaju svoje posebne prostorije, no oba medija imaju potrebu širenja koju Fakultet ne može zadovoljiti bez uskraćivanja prostora drugim organizacijskim jedinicama. Za razliku od njih studentske novine nemaju svoj prostor. Na sadašnjoj lokaciji ne postoji mogućnost širenja postojećeg prostora, već samo mogućnost manjih prenamjena. Realno dugoročno rješenje za prostorne probleme nalazi se u preseljenju na sveučilišni kampus Borongaj u kojem je sukladno planu, koji je trenutno u izradi za Fakultet, predviđeno 15.000 m². Preseljenje na kampus Borongaj biti će moguće tek po završetku izgradnje kampusa što se očekuje kroz pet do osam godina.

S obzirom na informatičke resurse, pristup mreži na Fakultetu u ovom trenutku je omogućen putem LAN veze preko CARneta i bežične veze koja podržava ograničeni broj korisnika što predstavlja problem u razdobljima visokog opterećenja. Fakultet trenutno nema instalirane postavke i opremu koja bi podržavala korištenje EDUROAM bežične mreže. Fakultet ima internetsku stranicu koja se koristi kao klasična *web* stranica i na kojoj trenutno ne postoji mogućnost korištenja intraneta, odvajanje pristupa različitim korisnicima, višerazinsko administriranje te postavljanje ili skidanje sadržaja. Za komunikaciju sa studentima, evidentiranje nastave, dostavljanje nastavnih materijala i upis ocjena Fakultet koristi EDUneta sustav koji obavlja funkciju intraneta i ima mogućnost određivanja pristupa za različite skupine korisnika. Ipak, isti ne osigurava dovoljno aplikacija koje bi olakšale korištenje e-učenja, planiranje i izvođenje nastave, prikupljanje i analizu različitih podataka o izvođenju nastave i općenito upravljanje. S obzirom na opisano stanje raspoloživih resursa, srednjoročni ciljevi Uprave su:

1. Unutar postojećih kapaciteta, osigurati i opremiti prostor za studentske novine i dodatni prostor za TV i Radio student.
2. Redistribuirati i urediti prostor nastavničkih kabineta kako bi se svim nastavnicima osigurali minimalni uvjeti rada i osigurati stalni prostor za rad uredništava fakultetskih časopisa.
3. U suradnji sa sveučilišnim tijelima i ostalim partnerima izraditi plan adekvatnog smještaja Fakulteta i njegovih ustrojstvenih jedinica unutar kampusa Borongaj.
4. Integrirati ISVU sustav kao primarni sustav vođenja podataka o studentima, upisima, predmetima i ocjenama.
5. Uvesti novu mrežnu platformu CMS Quilt 2 koja podržava opcije intraneta i interneta, višerazinsko administriranje i osiguranje pristupa korisnicima na osnovu podataka iz ISVU sustava.
6. Pokrenuti postupak uvođenja EDURAM bežične mreže na Fakultetu.

1.9.B. STUDIJSKI PROGRAMI I STUDENTI

Posljednje usklađivanje, odnosno nadopuna dopusnice, studijskih programa preddiplomskih i diplomskih studija politologije i novinarstva provedeno je 2010. godine manjim izmjenama koje zahvaćaju 20% ukupnog broja ECTS po studiju. U tom procesu usvojeno je dodavanje određenog broja izbornih predmeta i u ovom trenutku nema potrebe za izmjenom studijskih programa osim po pitanju preraspodjele nastavnog opterećenja na diplomskim studijima politologije i novinarstva. U listopadu 2013. odobren je diplomski studij *Master of European Studies* na engleskom jeziku, a Fakultet sudjeluje u izvedbi Studija vojno vođenje i upravljanje kao institucija nositeljica. Za budući razvoj sadržaja studijskih programa i ishoda učenja nužno je osigurati uvid u zaposlenost, karijere te sektore i poslove na kojima rade diplomirani studenti Fakulteta političkih znanosti. Pri tome je važno definirati vještine koje su nužne za obavljanje poslova na kojima diplomirani studenti rade te procijeniti mjeru u kojoj su im sadržaji nastavnog programa Fakulteta pomogli u stjecanju tih vještina.

Tijekom proteklih 5 godina Fakultet je postepeno smanjivao upisnu kvotu na preddiplomskom

studiju politologije i preddiplomskom studiju novinarstva. Posljedično su usklađene i kvote upisa na diplomске studije. U idućem razdoblju nema dodatnih planova za daljnje smanjivanje upisne kvote na preddiplomskim, a stvorene su pretpostavke za smanjenje upisne kvote na diplomskim studijama. U posljednjih nekoliko godina u sklopu različitih programa razmjene povećan je priliv stranih studenata koji borave na Fakultetu kao i broj studenata Fakulteta koji po jedan semestar borave na inozemnim sveučilištima. No postoji prostor za rast oba broja. S obzirom na navedeno srednjoročni ciljevi Uprave su:

1. U okviru primjene novih pravilnika diplomskih studija osigurati pretpostavke da se studenti u završnim semestrima diplomskih studija usmjere na izradu diplomskih radova kroz preraspodjelu nastavnog opterećenja i uspostavu djelotvornog sustava prijave i obrane diplomskih radova.
2. Provesti anketu nad završenim studentima studija politologije i novinarstva, koji su diplomirali nakon 2008. godine, i prikupiti podatke o zaposlenosti i poslovima na kojima rade te vještinama koje su nužne za obavljanje tih poslova.
3. Postepeno smanjiti upisne kvote na diplomskim studijama politologije i novinarstva u skladu sa smanjenom kvotom na preddiplomskoj razini.
4. Potpisati nove sporazume o studentskoj razmjeni u sklopu ERASMUS programa i osigurati informiranost studenata o mogućnostima programa razmjene.
5. Procijeniti prostorne i kadrovske mogućnostima Fakulteta i interes za suradnju drugih sastavnica Sveučilišta za pokretanje diplomskog studija javnih politike te, shodno tome, donošenje i provedba odluke.

1.9.C. NASTAVA I OSOBLJE

Uz zaposlene nastavnike, Fakultet se u izvođenju nastave trenutno oslanja na 42 vanjska suradnika koji izvode oko 23% ukupne nastave na preddiplomskim i diplomskim studijama. Iako je u akademskoj godini 2013/2014. Fakultet smanjio broj vanjskih suradnika i ukupno nastavno opterećenje koje obavljaju vanjski suradnici, u idućoj godini potrebno je daljnje ulaganje napora i osiguranje pretpostavki kako bi se vanjska suradnja smanjila. Ova suradnja eventualno bi se zadržala na obveznim predmetima koji nisu u potpunosti pokriveni zaposlenicima Fakulteta te predmeta sa studija novinarstva za koje je nužan angažman specijalista u području u kojima se nastava odvija kroz praktičan rad ili vježbe. Problem obveznih predmeta koji čine jezgru programa na kojima trenutno ne postoji dovoljan broj stalno zaposlenih nastavnika i suradnika posebno je izražen u Odsjeku za javne politike, menadžment i razvoj te Odsjeku za novinarstvo i odnose s javnošću. Također, u izvođenju predmeta koji se odnose na metodološke sadržaje izraženo je oslanjanje na vanjske suradnike, nastavno opterećenje onih nastavnika koji uz metodološke predmete izvode i druge sadržaje je preveliko.

Smanjenje upisnih kvota smanjilo je veličinu nastavnih grupa što se pozitivno odrazilo na kvalitetu nastave koja se na Fakultetu primarno odvija kao kombinacija predavanja i seminara. Dio nastave na preddiplomskom i diplomskom studiju novinarstva izvodi se na praktičnim radilištima poput TV i radio studija, dok se dio nastave na preddiplomskim i diplomskim studijama politologije i novinarstva izvodi kao terenski rad ili iskustveno učenje kroz razne oblike terenskih istraživanja ili posjeta različitim institucijama. Za predmete, posebice metodološke, u kojima je važna uporaba računala nastava se odvija u informatičkoj radionici. Od elemenata e-učenja svi predmeti na preddiplomskom i diplomskom studijama politologije i novinarstva, kao i predmeti na specijalističkim i doktorskim studijama imaju vlastitu stranicu na intranetu unutar EDUneta sustava. Primarno se ove stranice koriste za komunikaciju sa studentima te distribuciju nastavnih materijala i zadataka. Kako bi odgovorila na identificirane kadrovske potrebe i pospješila osiguranje kvalitete nastavnog rada Uprava srednjoročno planira:

1. Tijekom 2014. godine završiti postupak izbora pet novih docenata u područjima komparativne politike, javnih politika, političke teorije te medija i komunikologije.
2. Dodatno smanjiti vanjsku suradnju preraspodjelom opterećenja nastavnika i proširenjem prakse izvođenja nastave kroz sudjelovanje dvaju ili više nositelja predmeta (u dijelu obveznih predmeta u kojem za to postoje uvjeti i potreba).
3. Osigurati objavljivanje natječaja za zamjenska radna mjesta u područjima političke ekonomije, međunarodnih odnosa i sigurnosne politike.
4. U planu zapošljavanja za iduće razdoblje prioritet staviti na kadrovske jačanje Odsjeka za javne politike, menadžment i razvoj te Odsjeka za novinarstva i odnose s javnošću.
5. U svim budućim zapošljavanjima voditi računa da novouposleni nastavnici raspolažu prikladnim metodološkim vještinama i, čim raspoloživost radnih mjesta i zadovoljenje drugih potreba to dopuste, zaposliti dodatne nastavnike i suradnike na metodološkim predmetima.
6. U sklopu priprema za izradu izvedbenih planova za akademsku godinu 2014/2015. uvesti proces koji će osigurati preciznije usklađivanje nastavnog opterećenja sa ECTS bodovima na svakom predmetu, evaluaciju i preciznije usklađivanje nastavnih metoda s ishodima učenja, kao i evaluaciju usklađenosti nastavnih sadržaja i metoda s postupcima provjere znanja.
7. Uspostaviti sustav evaluacije i mentoriranja nastavnog rada mladih nastavnika i suradnika, kao i proces procjene osposobljenosti vanjskih suradnika za izvođenje nastave na određenim temama.

1.9.D. ZNANSTVENA AKTIVNOST I MEĐUNARODNA SURADNJA

Trenutno na Fakultetu ne postoji cjelovit sustav podrške znanstvenim istraživanjima, prijavama projekata te znanstvenom radu. Nastavnici na Fakultetu sudjeluju u više projekata financiranih iz raznih izvora te u više istraživačkih mreža, što je rezultat uglavnom individualnog napora pojedinih znanstvenika. Kako bi to promijenio Fakultet je 2012. godine uspostavio sustav financiranja unutar kojeg nastavnici imaju osigurana godišnja sredstva za sudjelovanje na međunarodnim konferencijama te sudjelovanje u raznim programima usavršavanja poput ljetnih škola ili metodoloških seminara i radionica. U okviru istog sustava Fakultet podržava znanstvenu produktivnost tako što omogućava pristup sredstvima za objavljivanje radova. Istovremeno, Fakultet je proveo pripreme aktivnosti za osnivanje Ureda za međunarodnu suradnju i istraživanja kao nove ustrojbene jedinice s funkcijom prikupljanja i diseminacije informacija o projektnim natjecanjima i istraživačkim mrežama te podrške pisanju, prijavi i upravljanju projektima. Očita slabost trenutnog sustava je nedostatak razmjene informacija o znanstvenom radu unutar Fakulteta, te nedovoljna iskorištenost fakultetskih resursa za podizanje produktivnosti te kvalitete i vidljivosti znanstvenog rada. U idućem razdoblju potrebno je stoga organizirati cjelovit sustav potpore znanstvenom radu kombinirajući postojeće elemente podrške znanstvenom radu s novim elementima koji bi bili održivi i provedivi u razdoblju od tri do pet godina. To podrazumijeva slijedeće srednjoročne ciljeve:

1. Nastaviti provoditi uspostavljeni fakultetski sustav podrške mobilnosti znanstvenika.
2. Nastaviti razvoj sustava podrške objavljivanju – potporama znanstvenoj produktivnosti dodati podršku Fakulteta u pokrivanju troškova ili pružanju usluga nužnih za uspješno objavljivanje u međunarodnim časopisima i monografijama.
3. Razviti sustav podrške u razvoju i upravljanju istraživačkim projektima kroz osnivanje Ureda za međunarodna istraživanja s jednom stalno zaposlenom osobom.
4. Osigurati istraživačima podršku Fakulteta u nabavi literature, raznih vrsta podataka i računalnih programa nužnih za analizu podataka.

5. Osigurati podrška u stjecanju vještina organiziranje metodoloških i drugih radionica za nastavnike Fakulteta, doktorske studente, ali i druge članove sveučilišta.
6. Uspostaviti fakultetski seminar na kojem bi informacije o svojim istraživanjima i svoje radove predstavljali nastavnici Fakulteta te gosti sa drugih institucija.

1.10. SUDJELOVANJE FAKULTETA U DONOŠENJU ODLUKA OD JAVNOG INTERESA

U ispunjavanju društvene dimenzije svoje misije, Fakultet je prepoznat kao znanstveno-istraživačka institucija koja nudi ekspertizu i savjetodavne usluge za različite dionike procesa stvaranja javnih politika, osobito s ciljem omogućavanja aktivnog članstva Hrvatske u EU i korištenja svih potencijala razvoja. Predstavnici Fakulteta angažirani su kao savjetnici ili članovi niza radnih tijela zakonodavne i izvršne vlasti posebice u području nacionalne sigurnosti, uređenja izbornog sustava, reforme javne uprave, socijalne politike te obrazovne politike s naglaskom na dimenziju građanskog obrazovanja. Nastavnici Fakulteta djeluju i kao nositelji modula o razvoju javnih politika u okviru Državne škole za javnu upravu te kao mentori rukovodećim državnim službenicima polaznicima škole.

Centri i istraživački timovi Fakulteta za tijela javne vlasti izrađuju analize koje se koriste kao podloga za formulaciju novih i unapređenje postojećih javnopolitičkih dokumenata. Znanstvene ustrojstvene jedinice i nastavnici Fakulteta također intenzivno surađuju s relevantnim organizacijama civilnog društva. Sinergijom istraživačkog, zagovaračkog i obrazovnog rada Fakultet i partneri djeluju na unapređenje sadržaja i procesa stvaranja i provedbe niza javnih politika poput antidiskriminacijske politike, reforme javne uprave, politike financiranja političkih stranaka, medijske politike, politike ravnopravnosti spolova, politike prema osobama s invaliditetom itd.

Nastavnici Fakulteta također su aktivni komentatori procesa političkog odlučivanja o raznim pitanjima od javnog interesima. U istupima u elektroničkim medijima, analitičkim tekstovima u pisanim medijima i stručnim časopisima daju kompetentna vrednovanja alternativnih rješenja društvenih problema i doprinose jačanju demokratske političke kulture u Hrvatskoj. Sličan učinak postiže se i redovitim sudjelovanjem naših nastavnika u stručnim i javnim zbivanjima kao i organizacijom rasprava o relevantnim društveno-političkim temama na samom Fakultetu. Također, poticanje argumentirane rasprave o odlukama od društvenog interesa postiže se i kroz djelovanje studentskih jedinica. Studentski radio i televizija svoje programe usmjeravaju društveno angažiranim sadržajima u službi općeg dobra, a namjera nije samo informirati i educirati, nego i podići razinu odgovornog ponašanja spram društva i okoliša, kao i razinu kritičke misli.

1.11. OSVRT NA POSTOJEĆE STANJE I PRIJEDLOZI ZA POBOLJŠANJA

Uspješna provedba srednjoročnih ciljeva te dugoročno planiranje i upravljanje Fakultetom ovisi o kvalitetnom sustavu praćenja raznih elemenata fakultetskih djelatnosti. Na Fakultetu trenutno ne postoji cjelovit sustav prikupljanja podataka i vođenja evidencija, već se podaci prikupljanju zasebno po ustrojbenim jedinicama i različito sistematiziraju. Na taj način izostaje informacijska podloga za cjelovitu analizu fakultetskih aktivnosti i izradu planova.

Također, za snažnije povezivanje nastavnih programa i istraživačkih aktivnosti s društvenim potrebama potrebno je uspostaviti komunikaciju s vanjskim dionicima i poslodavcima studenata našeg Fakulteta. Među te dionike spadaju predstavnici tijela državne te područne i lokalne samouprave, mediji, akteri poslovnog sektora i organizacije civilnog društva. Imajući navedene potrebe u vidu, srednjoročni ciljevi za poboljšanje upravljanja Fakultetom su:

1. Uvesti sustav za centralno prikupljanje podataka o nastavi, predmetima, znanstvenom radu, nastavnom opterećenju, istraživačkim projektima i drugim aktivnostima.
2. U okviru nove internet-intranet platforme postaviti sustav mrežnih repozitorija koji bi činili lako dostupnu arhivu fakultetskih dokumenata te baze podataka i evidencija u obliku koji bi se lako mogao koristiti za analizu i planiranje budućih aktivnosti.
3. Uspostaviti i osigurati funkcioniranje Fakultetskog savjeta kao platforme za održavanje kvalitetne i trajne komunikacije sa relevantnim dionicima Fakulteta.

Tablica 1.1. Interno osiguravanje kvalitete

Vrsta aktivnosti	Nositelj aktivnosti (naziv tijela ili imena osoba)	Učestalost aktivnosti (broj sastanaka ili akcija godišnje)	Broj izvješća proizašlih iz pojedine aktivnosti u posljednjih 5 godina	Praktični rezultati aktivnosti (opisno u samoanalizi)
Tematske sjednice o kvaliteti nastave	Fakultetsko vijeće	4	12	Izmjene izvedbenog plana i osuvremenjivanje predmeta. Upute za dodjelu ECTS bodova. Izmjene studijskog programa. Usvajanje ishoda učenja
	Odbor za kvalitetu	8	10	Usvajanje ishoda učenja. Upute za dodjelu ECTS bodova. Prevencija akademskog nepoštenja. Zaključci i preporuke odsjecima i vijeću Fakulteta.
	Odsjeci	4	20	Izmjene izvedbenog plana i osuvremenjivanje predmeta. Izmjene studijskog programa. Usvajanje ishoda učenja
Rad odbora (povjerenstva) za praćenje kvalitete nastave	Odbor za kvalitetu	1	nema posebnih izvješća - rezultati distribuirani nastavnicima	Analiza studentskih anketa
Studentska anketa (provođenje, obrada, obavještanje studenata, očitovanja nastavnika)	Uprava Fakulteta	4	12	Studentske ankete na razini semestra i godine
SWOT analiza na razini visokog učilišta	Uprava Fakulteta i odbor za strategiju	2	4	Izrada SWOT analize i polazišta za izradu strategije
Praćenje pokazatelja kvalitete na visokom učilištu*	Uprava Fakulteta i radna skupina za istraživačku strategiju	3	3	Bibliometrijsko izvješće, Mapiranje znanstvenih potencijala Fakulteta
Ostali oblici vrednovanja				

*Pravilnik o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta (Narodne novine, broj 24/10) i Pravilnik o uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti, uvjetima za reakreditaciju znanstvenih organizacija i sadržaju dopusnice (NN 83/2010)

2. STUDIJSKI PROGRAMI

ELEMENTI SAMOANALIZE U PODRUČJU STUDIJSKI PROGRAMI:

- Dijagram konfiguracije svih studijskih programa po vertikali. Funkcionalni razlozi takve konfiguracije, posebno sa stajališta ostvarivanja optimalnih obrazovnih učinaka. Dislocirani studijski programi i njihova opravdanost.
- Podudaranja studijskih programa Fakulteta sa sličnim studijskim programima na nekoj drugoj sastavnici. Poduzeti koraci za izbjegavanje preklapanja.
- Kriteriji koji se uzimaju u obzir kod predlaganja upisnih kvota na preddiplomski studij. Ocjena svrhovitosti upisnih kvota sa stajališta društvenih potreba i broja nezaposlenih, mogućnosti Fakulteta za pružanje kvalitetne nastave u grupama te broja sposobnih i motiviranih studenata za učinkovito studiranje po zadanom programu.
- Analiza prolaznosti na prvoj godini studija i njena povezanost s kriterijima za upis s osvrtom na vrstu srednje škole s koje kandidati dolaze i njihovom prosječnom ocjenom tijekom srednjoškolskog obrazovanja.
- Prikaz metodologije koja je korištena u planiranju ishoda učenja u planiranju studijskih programa. Ilustracija povezivanja obveznih kolegija i kompetencija koje se stječu na primjeru studijskog programa.
- Najvažniji ciljevi u određivanju ishoda učenja. Procjena ostvarenosti ciljeva kojima se Fakultet vodio u kreiranju preddiplomskih, integriranih preddiplomskih i diplomskih, odnosno stručnih studijskih programa.
- Prikaz i ocjena postupaka za usklađivanje dodijeljenih ECTS bodova s realnom procjenom količine studentskog opterećenja.
- Kompetencije stručnjaka koji završe studije na Fakultetu. Usporedba sa srodnim renomiranim sveučilištima u Europi i s preporukama međunarodnih strukovnih udruženja.
- Postupci praćenja i unapređivanja svih studijskih programa. Prikaz izmjene prvotno prihvaćenih bolonjskih studijskih programa.
- Razlozi za uvođenje i opravdanost stručnih i specijalističkih diplomskih studija.
- Opis i ocjena postupaka provjere redovitosti nastave.
- Prikaz i ocjena nastavnih metoda, provedbe praktične i terenske nastave.
- Prikaz i ocjena izvođenja dijelova nastave u radilištima izvan Fakulteta.
- Ocjena dostupnosti i kvalitete web sadržaja studijskih programa.
- Osvrt na programsku koncepciju Fakulteta i planovi za izmjenu studijskih programa.
- Programi cjeloživotnog obrazovanja na Fakultetu.
- Sustav za priznavanje već stečenih kompetencija i sustav za priznavanje stranih visokoškolskih kvalifikacija.

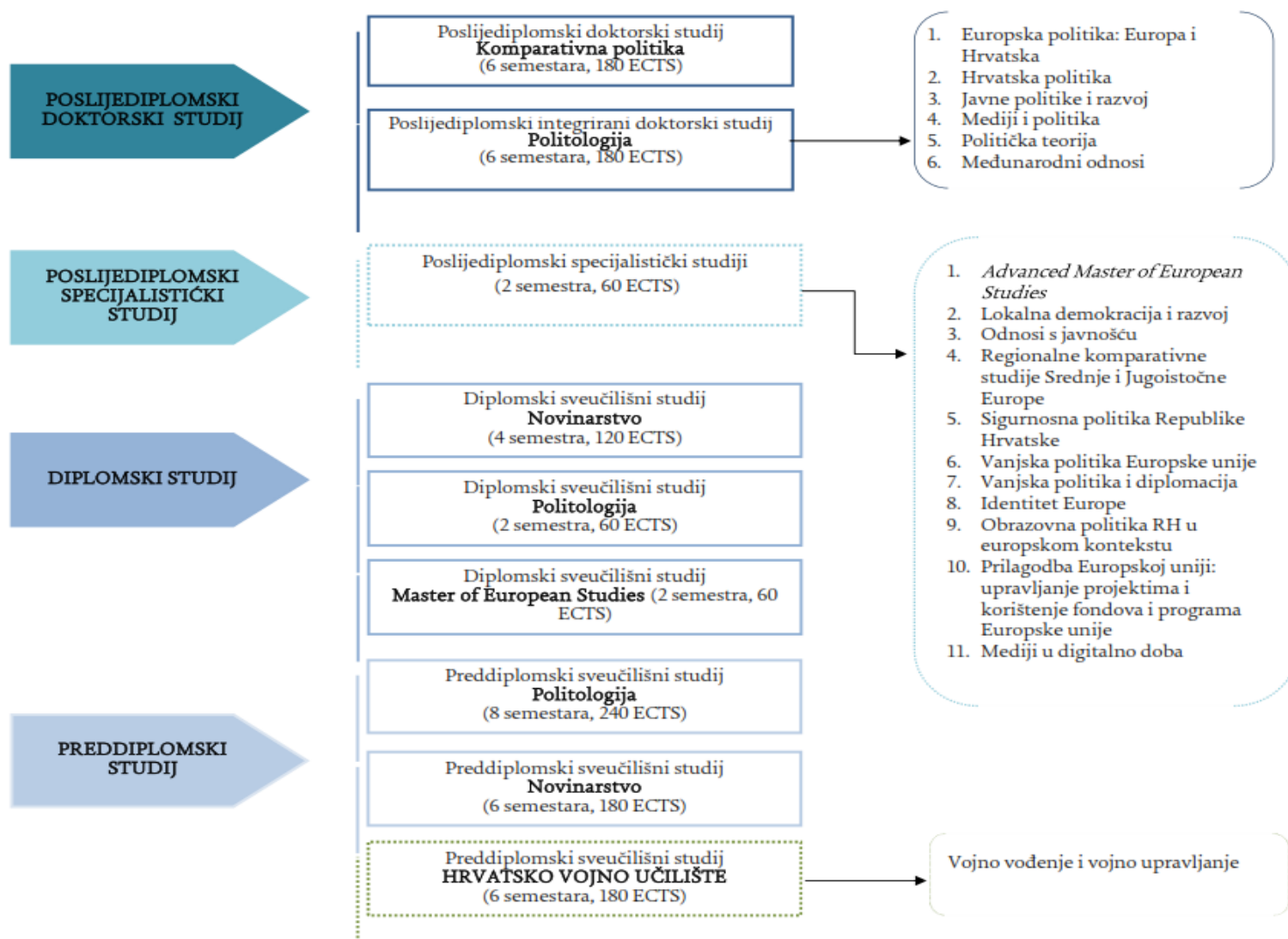
2.1. KONFIGURACIJA STUDIJSKIH PROGRAMA

Na Fakultetu političkih znanosti studijski programi su organizirani na preddiplomskoj, diplomskoj, poslijediplomskoj specijalističkoj i doktorskoj razini. Na preddiplomskoj i diplomskoj razini studiji su organizirani u dva područja: politologija i novinarstvo, pri čemu studij novinarstva također obuhvaća i komunikološke sadržaje. Na preddiplomskoj razini na Fakultetu su organizirani preddiplomski studij politologije u trajanju od 8 semestara s nastavnim opterećenjem od 240 ECTS bodova (Izvedbeni plan u Prilogu 2.1.) te preddiplomski studij novinarstva u trajanju od 6 semestara s nastavnim opterećenjem od 180 ECTS bodova (Izvedbeni plan u Prilogu 2.2.). Na diplomskoj razini nastava se izvodi na diplomskom studiju politologije u trajanju od 2 semestra s nastavnim opterećenjem od 60 ECTS bodova (Izvedbeni plan u Prilogu 2.3.) te na diplomskom studiju novinarstva u trajanju od 4 semestra s nastavnim opterećenjem od 120 ECTS bodova (Izvedbeni plan u Prilogu 2.4.). Diplomski studij *Master of European Studies* na engleskom jeziku, koji je odobren u listopadu 2013. godine, se ne izvodi akademske godine 2013/2014. Na razini specijalističkih studija dopusnica je usvojena za specijalističke studije sa 60 ECTS bodova i to:

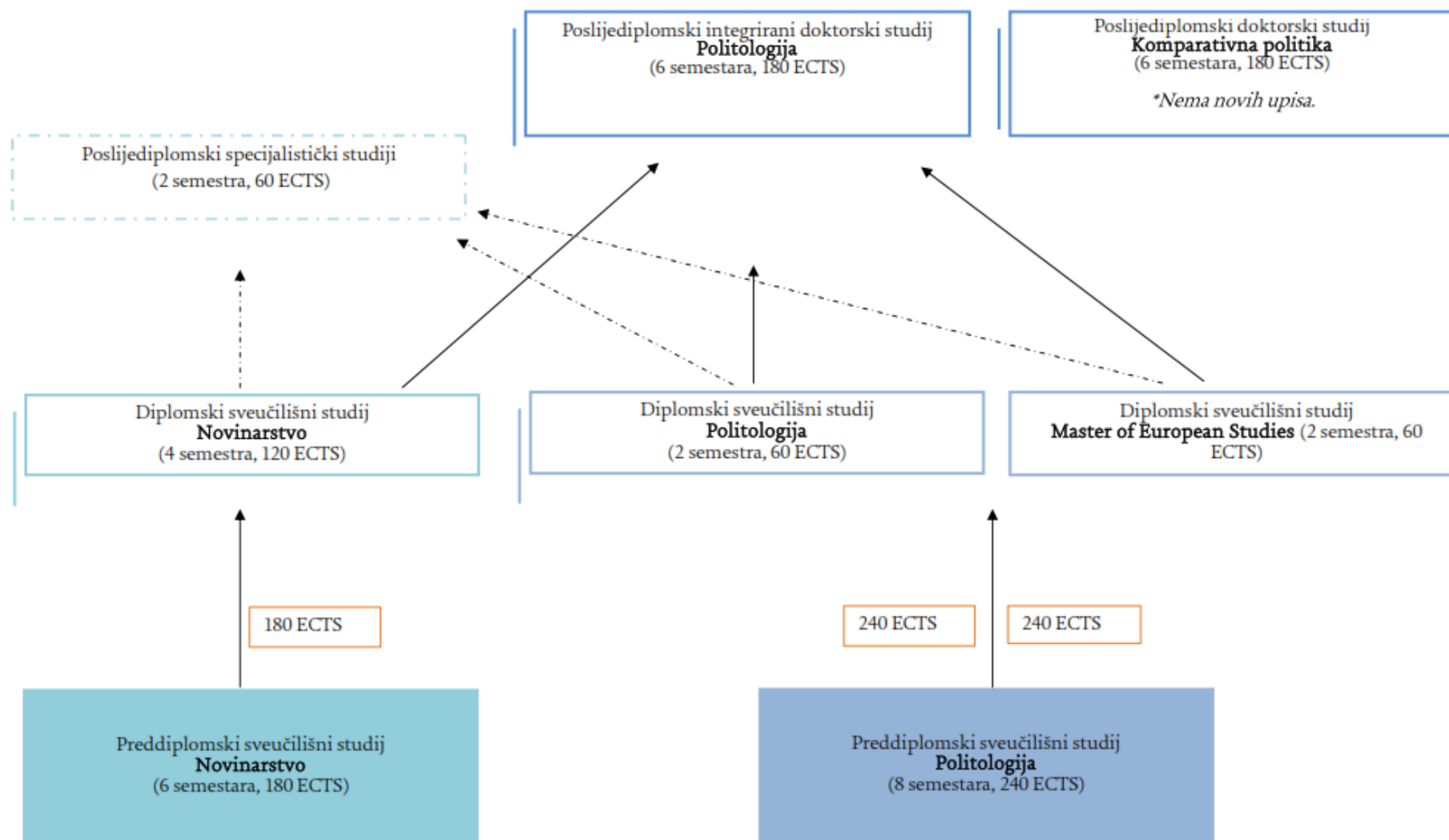
- *Advanced Master of European Studies* (više se neće izvoditi),
- Lokalna demokracija i razvoj (Izvedbeni plan u Prilogu 2.5.),
- Odnosi s javnošću (Izvedbeni plan u Prilogu 2.6.),
- Regionalne komparativne studije Srednje i Jugoistočne Europe (Izvedbeni plan u Prilogu 2.7.),
- Sigurnosna politika Republike Hrvatske (Izvedbeni plan u Prilogu 2.8.),
- Vanjska politika Europske unije (Izvedbeni plan u Prilogu 2.9.),
- Vanjska politika i diplomacija (Izvedbeni plan u Prilogu 2.10.),
- Identitet Europe (više se neće izvoditi),
- Obrazovna politika RH u europskom kontekstu (Izvedbeni plan u Prilogu 2.11.),
- Prilagodba Europskoj uniji: upravljanje projektima i korištenje fondova i programa Europske unije (Izvedbeni plan u Prilogu 2.12.),
- Mediji u digitalno doba (dopusnica postoji, ali studij još nije upisan u upisnik studija).

Od navedenih studija nastava se u akademskoj godini 2013/2014. izvodi na studijima Odnosi s javnošću, Sigurnosna politika Republike Hrvatske, Prilagodba Europskoj uniji te Vanjska politika i diplomacija. Na studijima Identitet Europe, Vanjska politika EU i Obrazovna politika RH u europskom kontekstu nastava se nikad nije izvodila jer se na studije nije prijavio dovoljan broj kandidata kako bi se stekli uvjeti za početak nastave. Na razini doktorskih studija nastava se izvodi na integriranom doktorskom studiju Politologija s ukupnim nastavnim opterećenjem od 180 ECTS bodova (Izvedbeni plan u Prilogu 2.13.), dok se na doktorskom studiju Komparativna politika (Izvedbeni plan u Prilogu 2.14.) trenutno odvija isključivo mentorski rad i obuhvatni ispiti. Fakultet nema dislocirane studijske programe, ali trenutno sudjeluje kao jedan od nositelja u održavanju Vojnih studijskih programa koji se izvode na Hrvatskom vojnom učilištu pri čemu je Fakultet političkih znanosti nositelj studijskog programa Vojno vođenje i upravljanje. Struktura studijskih programa sa pripadajućim ECTS bodovima prikazana je Slici 2.1. i Slici 2.2.

Slika 2.1. Postojeći studijski programi Fakulteta

Slika 2.2. Dijagram konfiguracije studijskih programa

Preddiplomski i diplomski studiji politologije i novinarstva, svaki u svom području, strukturirani su na način da preddiplomski studij predstavlja temeljnu razinu, a diplomski studij naprednu razinu stjecanja kompetencija. Razlozi za različitu distribuciju ECTS bodova između preddiplomske i diplomske razine, odnosno za strukturu 4+1 na studiju politologije i 3+2 na studiju novinarstva, s obzirom na ciljeve programa i ishode učenja detaljnije su opisani u tekstu koji se odnosi na ishode učenja. Unutar ove strukture preddiplomski studij zamišljen je kao temeljni studij na politologiji s programom koji obuhvaća temeljno obrazovanje iz glavnih grana politologije, dok je diplomatska razina zamišljena kao studij na kojem se stječe specijalizacija u jednom ili dva područja politologije. Kod studija novinarstva preddiplomski studij je zamišljen kao razina gdje se stječu osnovna znanja iz novinarstva, medija i komunikologije, dok se na diplomskoj razini stječu napredna znanja iz ovih područja.

Budući da status prvostupnika nije u potpunosti prihvaćen na tržištu rada kao što je bila diploma VSS u predbolonjskom sustavu, upisne kvote i struktura studija postavljeni su tako da omogućuju svim prvostupnicima koji ispune uvjete upis na diplomski studij politologije ili novinarstva. Različita struktura studija predstavlja određene prepreke za mobilnost studenata između studija politologije i novinarstva, a posebno u prijelazu s preddiplomske na diplomsku razinu. Dijelom je ovaj problem riješen opcijom upisa predmeta sa drugih studija unutar kvote ECTS bodova matičnog studija dok je problem različitog broja ECTS bodova na preddiplomskim studijima, pri prijelazu sa preddiplomske na diplomsku razinu između studija, riješen uvođenjem razlikovnih predmeta na četvrtoj godini preddiplomskog studija politologije. Međutim, većina studenata Fakulteta političkih znanosti ne koristi opciju mobilnosti pri prijelazu sa preddiplomskog na diplomski studij, odnosno bira diplomski studij koji predstavlja nastavak preddiplomskog studija. Isto tako, značajne prepreke mobilnosti postoje u slučajevima kada student prelazi sa preddiplomske na diplomsku razinu na studijima koje izvode različite sastavnice, budući da administrativne procedure izbora predmeta, upisa i prijenosa ECTS ne olakšavaju ovaj postupak.

2.2. PREKLAPANJA PROGRAMA S DRUGIM SASTAVNICAMA SVEUČILIŠTA

Preklapanja studijskih programa Fakulteta političkih znanosti i drugih studijskih programa na Sveučilištu u Zagrebu postoje u jednom segmentu. Na Hrvatskim studijima izvode se preddiplomski i diplomski studij komunikologije koji pokrivaju sadržaje djelomično slične sadržajima u programu preddiplomskog i diplomskog studija novinarstva na Fakultetu političkih znanosti. I preddiplomski i diplomski studij novinarstva na Fakultetu političkih znanosti, kao i preddiplomski i diplomski studij komunikologije na Hrvatskim studijima odobreni su od strane Sveučilišta u Zagrebu i drugih tijela nadležnih za izdavanje dopusnice i prihvaćanje studijskih programa, pa u tom smislu dosad nije bilo zahtjeva ili preporuka od sveučilišnih ni drugih tijela usmjerenih prema uklanjanju preklapanja među studijima.

2.3. KVOTE STUDIJSKIH PROGRAMA

Upisne kvote za preddiplomske studije su smanjene u proteklih nekoliko godina i to za preddiplomske studije sa 185 upisanih studenata na preddiplomskom studiju politologije i 210 upisanih na preddiplomskom studiju novinarstva po studiju u akademskoj godini 2009/2010., na 160 studenata po preddiplomskom studiju politologije i novinarstva u akademskoj godini 2010/2011., zatim na 145 studenata po preddiplomskom studiju politologije i novinarstva u akademskoj godini 2011/2012. i potom na 125 studenata po preddiplomskom studiju politologije i novinarstva u akademskoj godini 2012/2013.. U akademskoj godini 2013/2014. upisna kvota na preddiplomskom studiju politologije i novinarstva ostala je na razini od 125 studenata po studiju. Na diplomskom studiju visina kvote je uglavnom pratila kretanje broja završenih studenata preddiplomskih studija kako bi se omogućio upis svim studentima koji su ostvarili uvjete za upis. Budući da je kvota za upis na preddiplomskim studijima smanjena, posljedično su usklađene i kvote upisa na diplomski studij koje trenutno iznose 155 studenata na diplomskom studiju politologije te 165 studenata na diplomskom studiju novinarstva.

Smanjenje kvota u proteklom razdoblju provedeno je kako bi se postigla optimalna veličina

nastavnih grupa s obzirom na prostor kojim Fakultet raspolaže, odnosno kako bi se postiglo učinkovito organiziranje predavanja te izvođenje seminarske nastave i vježbi u nastavnim grupama prihvatljive veličine, a s obzirom na postojeće prostorne uvjete Fakulteta. Uzimajući u obzir broj vanjskih suradnika koje je Fakultet dosad angažirao u nastavi, smanjenje upisnih kvota omogućilo je i značajno smanjenje oslanjanja na vanjske suradnike, a isto će se smanjenje nastaviti i u razdoblju koje slijedi. Drugi razlog smanjivanja kvota je smanjenje opterećenja nastavnika, odnosno omjera student – nastavnik, čime bi se povećala kvaliteta nastave i mogućnost za individualni i mentorski rad nastavnika sa studentima. Smanjenje kvota također je provedeno kako bi se povećala prosječna kvaliteta upisanih studenata, što ima i pozitivan utjecaj na prolaznost kao i na kvalitetu rada u nastavi. Daljnji razlog za smanjenje kvote odnosi se na prilagodbu društvenim potrebama, odnosno na povećanje mogućnosti zapošljavanja studenata na tržištu rada pri čemu se očekuje kako će smanjenje broja diplomiranih studenata i poboljšanje kvalitete nastave povećati njihove mogućnosti zapošljavanja.

Na poslijediplomskim i specijalističkim studijima upisne kvote definirane su mogućnošću izvođenja nastave i organiziranja mentorskog rada s obzirom na raspoložive nastavne resurse na svakom pojedinom studiju. Realizirane upisne kvote ovise o broju i kvaliteti upisanih kandidata i imaju vrlo izraženu fluktuaciju broja prijavljenih kandidata od godine do godine. Vrlo često se na poslijediplomske i doktorske studije upiše manje studenata od broja predviđenih mjesta.

2.4. ISHODI UČENJA

Ishodi učenja na Fakultetu političkih znanosti definirani su na preddiplomskoj i diplomskoj razini studija politologije i novinarstva (vidi Prilog 2.15.). Kako bi se osiguralo kvalitetno oblikovanje ishoda učenja na razini predmeta i njihovo usklađivanje s ishodima učenja na razini studija usvojene su Upute za nastavnike (vidi Prilog 2.16.). Na doktorskoj i specijalističkoj razini studija ishodi učenja nisu definirani u standardnom obliku već su opisane kompetencije koje bi završeni doktorandi i sveučilišni specijalisti trebali imati nakon stjecanja doktorata i diplome.

2.4.A. ISHODI UČENJA NA PREDDIPLOMSKOM STUDIJU POLITOLOGIJE

Ishodi učenja na studiju politologije odražavaju različitu razinu složenosti i fokusa studija na preddiplomskoj i diplomskoj razini te činjenicu kako je diplomski studij zamišljen kao specijalizacija nakon preddiplomskog studija. Na preddiplomskom studiju politologije ishodi učenja razlikuju ostvarivanje specifično politoloških kompetencija usmjerenih na poznavanje i razumijevanje sadržaja iz područja temeljnih politoloških disciplina, te opće vještine koje se odnose na poznavanje i primjenu metoda istraživanja, pisanja i prezentiranja, povezivanja temeljnih politoloških sadržaja sa sadržajima drugih disciplina i kritičko mišljenje. Na preddiplomskoj razini studija specifični ishodi učenja za prvostupnike politologije podrazumijevaju poznavanje i razumijevanje temeljnih sadržaja iz glavnih grana politologije i to komparativne politike, nacionalne i europske politike, međunarodnih odnosa, političke teorije, političke ekonomije i javnih politika.

Na preddiplomskom studiju glavni cilj studijskog programa je osigurati cjelovito poznavanje politoloških sadržaja iz temeljnih grana politologije, temeljno poznavanje metodoloških vještina, te stjecanje općih kompetencija poput kritičkog mišljenja, pisanja i prezentiranja. Poznavanje i razumijevanje temeljnih politoloških sadržaja se ostvaruje pohađanjem nastave na obveznim predmetima koji obuhvaćaju sadržaje iz raznih područja politologije usmjerenih na ovladavanje temeljnim pojmovima, pristupima, teorijama i metodama iz tih područja. Ovi sadržaji omogućuju stjecanje cjelovitog poznavanja discipline, ali predstavljaju i osnovu za daljnje učenje i specijalizaciju u pojedinim granama. S druge strane, kroz izborne predmete, koji su uglavnom usmjereni na specifičnije sadržaje iz političke teorije, komparativne politike, nacionalne i europske politike, međunarodne politike, te javnih politika, studenti mogu steći dublje poznavanje i razumijevanje sadržaja iz pojedinih grana politologije.

Struktura obveznih predmeta reflektira usmjerenost studija na ostvarivanje opisanih ishoda učenja. Na preddiplomskom studiju politologije u prva dva semestra studenti pohađaju obvezne predmete koji su usmjereni na savladavanje osnovnih koncepata političke znanosti, kroz obvezne predmete Uvod u političku znanost pojmovi i Uvod u političku znanost pristupi, i ovladavanje osnovnim vještinama akademskog pisanja te provođenja istraživanja u društvenim znanostima kroz predmete poput akademskog pisanja, metoda istraživanja i statistike. U idućih šest semestara studenti pohađaju obvezne predmete koji su usmjereni na stjecanje znanja iz pojedinih grana politologije i to političke teorije, komparative politike, hrvatske politike, javnih politika, međunarodne politike i političke ekonomije. Odnos obveznih predmeta i ishoda učenja prikazan je u Tablici 2.1.

Tablica 2.1. Ishodi učenja i obvezni predmeti na preddiplomskom studiju politologije

Opći ishodi učenja:	Obvezni predmeti:
Razumijevanje osnovnih pojmova i pristupa u politologiji Sposobnost pisanja i prezentiranja o političkim pojavama. Sposobnost provođenja istraživanja Sposobnost korištenja izvora podataka	Uvod u političku znanost: pojmovi i pristupi Akademsko pisanje Metode istraživanja Statistika
Specifični ishodi učenja po granama politologije:	Obvezni predmeti:
Poznavanje i razumijevanje pojmova političke teorije	Povijest političkih ideja Suvremena politička teorija
Poznavanje i razumijevanje javnih politika i sadržaja političke ekonomije.	Javne politike Znanost o upravljanju Politička ekonomija
Poznavanje i razumijevanje sadržaja komparativne politike, političkih sustava i institucija	Politička sociologija Uvod u komparativnu politiku Komparativni politički sustavi
Poznavanje i razumijevanje međunarodnih odnosa i međunarodne politike, te sustava sigurnosti i sigurnosne politike	Međunarodni politički odnosi Međunarodna politička ekonomija
Poznavanje i razumijevanje nacionalne politike, političkog sustava i institucija.	Politički sustav Hrvatske
Poznavanje i razumijevanje europske politike, političkog sustava i institucija	Politički sustav EU

Budući da preddiplomski studij politologije obuhvaća i stjecanje osnovnih didaktičkih vještina, ishodi učenja uključuju i poznavanje i primjenu didaktičkih i metodičkih vještina za nastavu predmeta društvenih znanosti u srednjim školama. Ishodi učenja poput oblikovanja i zastupanja stavova o politici, kritičkog mišljenja i analiziranja politike te stjecanja sposobnosti za aktivan građanski angažman nisu povezani sa konkretnim predmetima već se ostvaruju kroz ukupni studij.

2.4.B. ISHODI UČENJA NA DIPLOMSKOM STUDIJU POLITOLOGIJJE

Na diplomskoj razini studija ishodi učenja obuhvaćaju stjecanje općih kompetencija vezanih uz provođenje različitih oblika analiza i istraživanja, razumijevanje i primjenu metoda istraživanja karakterističnim za posebna područja politologije, te na komuniciranje nalaza analiza zainteresiranoj publici. S obzirom na specifične vještine ishodi učenja na diplomskom studiju obuhvaćaju razumijevanje i primjenu znanja iz komparativne politike, nacionalne i europske politike, međunarodnih odnosa, političke teorije, političke ekonomije i javnih politika. Također, ishodi učenja obuhvaćaju primjenu znanja iz navedenih područja politologije u izradi analiza i preporuka vezanih uz djelovanje različitih

elemenata političkog sustava. Budući da diplomski studij nosi 60 ECTS-a, stjecanje specifičnih znanja je usmjereno na smjerove koji su usporedivi s glavnim granama politologije i uključuju:

1. Međunarodne odnose,
2. Politički sustav Hrvatske,
3. Komparativnu politiku,
4. Europske studije: Hrvatska i Europa,
5. Političku teoriju,
6. Javne politike menadžment i razvoj,
7. Nacionalnu sigurnost.

Iz navedenih smjerova studenti biraju pojedine predmete s time da mogu izbor koncentrirati na pojedina područja. Ukoliko u dva semestra student izabere tri ponuđena predmeta iz jednog smjera u završnu ispravu se unosi naziv specijalizacije izabranih smjerova (najviše dva). U tom smislu opći i specifični (po područjima) ishodi učenja na diplomskoj razini nisu povezani s pojedinim predmetima. Opći ishodi učenja se ostvaruju kroz ukupni studij dok se specifični ishodi učenja ostvaruju ovisno o izabranom usmjerenju. Razdioba ishoda učenja oslikava odnos između preddiplomskog i diplomskog studija, pri čemu je diplomski studij nadogradnja preddiplomskog studija na način da se studenti usmjeravaju u određeno područje.

2.4.C. ISHODI UČENJA NA PREDDIPLOMSKOM STUDIJU NOVINARSTVA

Na studiju novinarstva na preddiplomskoj i diplomskoj razini ishodi učenja razlikuju opće i specifične vještine. Opći ishodi učenja koji podrazumijevaju stjecanje jezične, medijske i digitalne pismenosti, poznavanje etičkih načela rada u medijima i komunikacijama te poznavanje teorija i metoda istraživanja. Opći ishodi učenja postoje i na preddiplomskom i na diplomskom studiju novinarstva na pripadajućoj razini složenosti. Isti su usmjereni na stjecanje temeljnih vještina potrebnih za rad u medijskom prostoru, stjecanje primjenjivih specifičnih vještina potrebnih za rad u medijima, novinarstvu i javnom komuniciranju, usvajanje etičkih normi potrebnih za rad u medijima i javnom komuniciranju, poznavanju metoda istraživanja kao temelja osposobljenosti za rad sa različitim oblicima podataka te kreiranju pisanih, digitalnih, audio i vizualnih sadržaja za medije. Na preddiplomskoj razini studija očekivani ishodi učenja obuhvaćaju usvajanje općih vještina na temeljnoj razini dok se na diplomskoj razini studija očekuje usvajanje napredne razine medijske, digitalne i jezične pismenosti, poznavanja i primjene metoda istraživanja te etičkog djelovanja. Struktura ishoda učenja te odnos ishoda učenja i obveznih predmeta na studiju novinarstva prikazani su u Tablici 2.2.

Na preddiplomskom studiju novinarstva specifični ishodi učenja usmjereni su na poznavanje i razumijevanje: djelovanja različitih vrsta medija i medijskih sustava, različitih metoda oblikovanja medijskog teksta, osnovnih tehnika odnosa s javnošću, etičkih normi vezanih uz djelovanje u novinarstvu, medijima i odnosima s javnošću te novinskog, radijskog, televizijskog i internetskog novinarstva. Potonji izvori učenja usmjereni su i na primjenu različitih metoda oblikovanja medijskog teksta, novinarskih tehnika u tisku, na radiju, televiziji i na Internetu te osnovnih tehnika odnosa s javnošću.

Tablica 2.2 . Ishodi učenja i obvezni predmeti na preddiplomskom studiju novinarstva

Opći ishodi učenja:	Obvezni predmeti:
Jezična pismenost	Hrvatski jezik i novinarska stilistika Akademske pisanje
Digitalna pismenost	Metode i tehnike novih medija
Medijska pismenost	Osnove tiskanih medija/radija/televizije
Etika	Novinarska etika
Teorija i metode istraživanja	Metode istraživanja Statistika
Specifični ishodi učenja po granama novinarstva:	Obvezni predmeti:
Poznavanje i razumijevanje medija, medijskih sustava i uloge medija	Uvod u medijske sustave Mediji i javnost Politika masovnih medija
Poznavanje i razumijevanje sadržaja medijskog teksta i poruke	Metode i tehnike novih medija Komunikologija Osnove tiskanih medija/radija/televizije
Poznavanje i razumijevanje i primjena znanja vezanih uz novinarske sadržaje u različitim medijskim okruženjima	Uvod u novinarstvo Oblici novinskog, radijskog i televizijskog izražavanja Pisanje za novine Radijsko/televizijsko novinarstvo
Poznavanje i razumijevanje koncepata i tehnika u području odnosa s javnošću	Uvod u odnose s javnošću
Poznavanje i razumijevanje etičkih načela u novinarstvu, medijima i odnosima s javnošću	Novinarska etika

2.4.D. ISHODI UČENJA NA DIPLOMSKOM STUDIJU NOVINARSTVA

Na diplomskom studiju novinarstva sukladno strukturi predmeta studij je usmjeren prema komunikološkim i medijskim sadržajima. Unutar ovog usmjerenja specifični ishodi učenja usmjereni su na stjecanje vještina poznavanja i primjene metoda istraživanja medijskih publika i medijskog teksta, kao i poznavanja, razumijevanja te analize medijskih sustava i njihove uloge kao mehanizma komuniciranja na razini društva. Pored toga specifični ishodi učenja usmjereni su i na sposobnost analize i primjene novinarskih znanja u proizvodnji sadržaja u multimedijском kontekstu, metoda političke komunikacije kao i postupaka u odnosima sa javnošću u različitim kontekstima te konačno, razumijevanju etičkih standarda i njihovu primjenu u konkretnim situacijama u okviru navedenih djelatnosti. Obvezni predmeti na diplomskom studiju novinarstva obuhvaćaju predmete usmjerene na poznavanje, razumijevanje i primjenu metoda istraživanja medijskog teksta i medijskih publika, kao i predmete koji se odnose na poznavanje teorija masovne komunikacije, medijskih publika te korištenja medijskog jezika. Opisana struktura obveznih predmeta na diplomskom studiju novinarstva doprinosi ostvarivanju samo dijela ishoda učenja, dok se ostali ishodi učenja ostvaruju kroz izborne predmete iz područja komunikacijskih znanosti i medija.

2.4.E. KRITERIJI ZA DEFINIRANJE ISHODA UČENJA

Na razini preddiplomskih studija kriterij za definiranje ishoda učenja uključuju dvije osnovne postavke. Prva postavka je kako studij treba biti strukturiran na način koji će omogućiti prvostupnicima poznavanje sadržaja iz osnovnih grana politologije i novinarstva kroz obvezne predmete, i to minimalno na razini uvodnih sadržaja. Struktura obveznih predmeta omogućuje prvostupnicima stjecanje znanja na razini poznavanja i razumijevanja sadržaja iz svih grana politologije, novinarstva i medijskih studija, odnosno omogućuje da svi studenti nakon uspješno odslušanih sadržaja imaju osnovno znanje iz posebnih grana političke znanosti, novinarstva i medijskih studija. Ovako definirana struktura predmeta ima dvostruku ulogu. Prva je omogućavanje stjecanja relativno širokog spektra znanja koje je nužno za razumijevanje društvenih pojava i procesa. Druga je stjecanje spektra znanja koje čini osnovu za usvajanje novih znanja i vještina, bilo usmjeravanjem kroz izborne predmete na istoj razini studija, bilo kao stjecanje predznanja nužno za usvajanje sadržaja na diplomskoj i poslijediplomskoj razini studija.

Struktura ishoda učenja i kriteriji za njihovo definiranje proizlaze prije svega iz kriterija po kojima su strukturirani programi studija. U slučaju studija politologije struktura ishoda učenja je definirana u skladu s međunarodnim standardima koji određuju sadržaje studija političkih znanosti, zatim u skladu sa sadržajima koji su nužni za razumijevanje društvenih pojava i procesa kojima se politologija bavi, te u skladu s kompetencijama koje studenti moraju steći kako bi uspješno mogli pratiti studij i prelaziti na više razine studiranja. Ovakvo usmjerenje je posljedica činjenice da politologija nije profesija koja je identificirana s konkretnim zanimanjima, pa ni s konkretnim poslovima. Isto tako, većina sveučilišnih programa iz političkih znanosti usmjerena je na akademske sadržaje nužne za savladavanje viših razina studija, a manje na sadržaje povezane sa konkretnim poslovima. Difuznost poslova na kojima rade politolozi je jedan od bitnih razloga ovakvog usmjerenja studijskih programa, budući da informacije o sadržajima i vještinama nužnim za obavljanje poslova na kojima su zaposleni studenti politologije nisu lako dostupni, odnosno nisu dostupni bez namjenskog istraživanja usmjerenog na njih i njihove poslodavce.

Na studiju novinarstva kriteriji za određivanje ishoda učenja utemeljeni su na potrebi poznavanja i razumijevanja načina na koji djeluju mediji (tiskani, radijski, televizijski i internetski); poznavanja načina na koji se oblikuju medijski sadržaji i medijske poruke; poznavanja tehnika i postupaka rada u novinskoj, televizijskoj, radijskoj i *web* redakciji, uključujući i poznavanje korištenja tehničkih sredstava koja se koriste u radu. Osim poznavanja vještina nužnih za novinarski rad ishodi učenja na studiju novinarstva definirani su s ciljem da obuhvate i sadržaje i znanja nužna za poznavanje komuniciranja kao društvenog procesa i uloge medija u društvu, kao i etičkih normi koje rad u sustavu javnog komuniciranja zahtjeva. Pošto odnosi s javnošću čine jednu od komponenti sustava društvenog komuniciranja, studij novinarstva uključuje i sadržaje koji se odnose na poznavanje, razumijevanje i primjenu koncepata i postupaka koji se koriste u području odnosa s javnošću. Budući da je novinarstvo profesija s jasno definiranim sadržajem, i da poslovi u području javnog komuniciranja, odnosa s javnošću i medija zahtijevaju vještine koje se mogu preciznije definirati i povezati uz konkretna zanimanja, ishodi učenja na studiju novinarstva jasnije su definirani kroz opće i specifične ishode učenja. Pritom se specifični ishodi odnose na konkretne vještine nužne za rad u medijima, sustavu javnog komuniciranja i odnosa s javnošću, a generičke ishode na vještine koje se mogu transferirati izvan i preko granica navedenih područja. Pošto studij novinarstva ima razvijenu suradnju s medijima i drugim akterima u sustavu javnog komuniciranja, informacije razmijenjene u ovoj suradnji su intenzivno korištene u definiranju specifičnih ishoda učenja vezanih uz rad u novinarstvu, medijima i odnosima s javnošću.

2.4.F. DEFINIRANJE ISHODA UČENJA: DALJNI KORACI

U ovom trenutku ne postoji uspostavljen sustav preko kojih bi Fakultet prikupljao informacije o znanjima i vještinama koje su potrebne diplomiranim studentima FPZG-a na različitim poslovima na kojima su zaposleni. Isto tako, Fakultet ne raspolaže ni s detaljnim informacijama na kojim poslovima su zaposleni studenti FPZG i u kojim sektorima. Ove informacije bi omogućile precizno definiranje znanja i vještina potrebnih za obavljanje tih poslova. Promjena studijskih programa i uvođenje novih sadržaja, a

time i redefiniranje ishoda učenja će tražiti prikupljanje takve vrste informacija na cjelovitiji način. U tu svrhu, u razdoblju koje dolazi, Fakultet će uspostaviti Savjet Fakulteta, kao tijelo koje je definirano Statutom Fakulteta, i u njegov sastav pozvati zainteresirane dionike iz medija, odnosa s javnošću i komunikacija, poslovnog sektora, nevladinog sektora, javne uprave i politike. Savjet će omogućiti izravnu komunikaciju Fakulteta sa sektorima u kojima se dominantno zapošljavaju završeni studenti Fakulteta te osigurati komunikacijski kanal pomoću kojeg će se informacije koje dionici imaju ugraditi u program studija. Savjet će se osnovati tijekom 2014. godine.

Nadalje, Fakultet namjerava uspostaviti aktivnosti čija bi svrha bila komunikacija sa studentima koji su završili studije na Fakultetu. Ove aktivnosti bi se dijelom oslanjale na fakultetski Studentski zbor i društvene mreže te aktivnosti koje će Studentski zbor uspostaviti, a dijelom kroz ured koji bi objedinjavao međunarodnu suradnju i komunikaciju sa navedenim studentima. Kroz ove aktivnosti Fakultet bi mogao prikupiti podatke o zapošljavanju i karijerama završenih studenata, relevantnosti stečenih vještina i znanja za poslove koje obavljaju, nastavku obrazovanja nakon završetka studija i adekvatnosti predznanja stečenih na Fakultetu za daljnje obrazovanje.

Fakultet također planira u roku od dvije godine provesti sveobuhvatnu anketu nad populacijom studenata koji su završili preddiplomske i diplomske studije. Anketa će prikupljati podatke o zaposlenosti, poslovima na kojima rade i tijeku njihovih karijera, poslodavcima i sektorima u kojima rade, stabilnosti oblika zaposlenja i karijera, visini dohodaka i mogućnosti napredovanja, vještinama i znanjima koje se traže na poslovima na kojima su zaposleni, percepciji korisnosti vještina koje su stečene studiranjem na Fakultetu te stupnju povezanosti između znanja i vještina koje posjeduju i poslova na kojima rade. Tako prikupljeni podaci dati će preciznu i sveobuhvatnu sliku o položaju studenata na tržištu rada i adekvatnosti njihovih znanja i vještina, a poslužiti će i kao vrlo kvalitetna informacijska podloga za prilagodbu sadržaja u studijskih programima.

U idućem razdoblju također je potrebno izraditi postupak koji bi omogućio preciznije usklađivanje ishoda učenja na razini studijskog programa sa sadržajem i metodama izvođenja nastave na svakom pojedinom predmetu. U tu svrhu potrebno je jasnije definirati vrste učenja koje se koriste za ostvarivanje pojedinih ishoda na razini predmeta te nastavne metode koje se koriste za postizanje općih ishoda učenja na razini studija. Odnosno, oblike i metode nastave koje se koriste za stjecanje generičkih vještina poput kritičkog i analitičkog mišljenja, pisanja i prezentiranja, rada sa različitim vrstama podataka, provođenja istraživanja i analize podataka te akademskog pisanja. Slične postupke trebalo bi uspostaviti i za sa svaki pojedini predmet gdje bi se trebalo definirati nastavne metode koje doprinose ostvarivanju specifičnih ishoda učenja na razini predmeta i studija. Kao važan element u ovom procesu bit će potrebno definirati nove oblike nastave i transfera znanja, a posebno učenje koje se temelji na studijama slučaja te učenje kroz sudjelovanje u praktičnim aktivnostima. Također će biti potrebno intenzivnije raditi na uvođenju e-učenja i internetskih platformi koje olakšavaju rad sa podacima i jednostavnim simulacijama koje ilustriraju dinamiku društvenih procesa. Konačno, u razdoblju koje slijedi Fakultet će raditi na uspostavi postupaka koji će dovesti do većeg stupnja usklađenosti između ishoda učenja i nastavnih metoda, metoda ocjenjivanja i oblika nastave.

2.5. POSTUPCI ZA USKLAĐIVANJE BROJA ECTS BODOVA I STVARNOG OPTEREĆENJA NA PREDMETU

Za usklađivanje stvarnog opterećenja sa brojem ECTS bodova 2013. godine usvojene su Upute za dodjelu ECTS bodova na predmetima preddiplomskih i diplomskih studija (vidi Prilog 2.17.) prema kojima se vrijednost ECTS bodova izračunava s obzirom na opterećenje izraženo u osnovnim mjerljivim elementima na koje se studentske aktivnosti mogu raščlaniti. Izračun opsega aktivnosti koje student može ostvariti u sklopu svake od temeljnih vrijednosti određeni su temeljem dosadašnjih iskustava nastavnog procesa.

Prema izvedbenim programima za preddiplomske studije novinarstva i politologije, ukupna vrijednost pridodana svakom predmetu iznosi 5 ECTS bodova. Stranim jezicima je pridodana vrijednost od 2,5 ECTS boda. Prema izvedbenim programima za diplomatske studije novinarstva i politologije, ukupna vrijednost pridodana svakom predmetu iznosi 7 ECTS bodova. Pri izračunu stvarnog opterećenja svih predmeta primijenjeni su sveučilišni standardi odnosno opterećenje unutar jednog ECTS boda iznosi 25-30 studentskih radnih sati (SRS). Dakle, ukupno po predmetu preddiplomskog studija to iznosi 125-150 SRS ili 65-75 SRS za strane jezike, a po predmetu diplomatskog studija to iznosi 175-210 SRS. Esej za 2,5 ECTS boda iznosi 65-75 SRS.

Za izračun opterećenja i dodjelu ECTS bodova definirane su vrijednosti za osnovne aktivnosti u nastavi. Te osnovne aktivnosti su definirane kao:

- a) pohađanje nastave,
- b) čitanje,
- c) učenje,
- d) pisanje.

U sklopu ovih temeljnih kategorija aktivnosti definirane su okvirne vrijednosti radnih aktivnosti koje se mogu obaviti unutar jednog SRS-a i to:

- a) Pohađanje nastave – 1 SRS iznosi jedan sat nastave, seminara ili vježbi.
- b) Čitanje – 1 SRS obuhvaća čitanje 15-20 stranica literature ili 10 stranica literature na stranom jeziku.
- c) Učenje s razumijevanjem za ispit – 1 SRS obuhvaća čitanje i učenje 10-12 stranica literature ili 7-8 stranica literature na stranom jeziku.
- d) Pisanje – 1 SRS obuhvaća pisanje od 150 do 200 riječi teksta, ili od 100 do 120 riječi teksta na stranom jeziku.
- e) Ostale aktivnosti poput istraživanja i praktičnog rada nemaju precizno dodijeljene vrijednosti po SRS-u, a procjena opterećenja ovisi o vrsti aktivnosti.

S obzirom na navedene kriterije pohađanje nastave 2 ECTS boda su dodijeljena pohađanju nastave, osim na predmetu Akademsko pisanje kojem je dodijeljen 1 ECTS bod. Temeljne aktivnosti (čitanje, učenje i pisanje) ulaze u izračun opterećenja SRS-a za sve druge aktivnosti. Prema izvedbenom planu na ostale aktivnosti je moguće alocirati do 90 SRS (3 ECTS boda) na predmetima na preddiplomskim studijima, odnosno do 15 SRS (0,5 ECTS boda) na stranim jezicima, te do 150 SRS (5 ECTS bodova) na predmetima na diplomatskim studijima.

Razdjela ECTS na druge aktivnosti obuhvaća kombinaciju aktivnosti čitanja, učenja i pisanja. Čitanje obuhvaća čitanje literature za redovno praćenje nastave. Učenje obuhvaća čitanje prije učenja s vođenjem bilješki i ponavljanje za ispit i kolokvije. Pisanje obuhvaća pisanje eseja, podnesaka, seminarskih radova i izradu prezentacija. Izrada podnesaka i seminarskih radova koji koriste literaturu izvan nastave podrazumijeva uračunavanje dodatnih SRS-a za pripremu i čitanje literature. Za pisanje eseja i seminarskih radova te za izradu prezentacija potrebno je posebno predvidjeti opterećenje za aktivnosti čitanja i pisanja.

Za svaku od aktivnosti koje ulazi u konačni izračun broja ECTS definirani su i temeljni mjerljivi elementi koji ulaze u izračun opterećenja:

- a) Nastava – *pohađanje nastave* – broj SRS definiran brojem sati nastave.
- b) Pismeni ispit – *učenje* – broj SRS definiran brojem stranica literature.
- c) Usmeni ispit – *učenje* – broj SRS definiran brojem stranica literature.
- d) Kolokviji – *učenje* – broj SRS definiran brojem stranica literature.
- e) Esej – *čitanje i pisanje* – broj SRS definiran brojem stranica pripremljene literature i brojem riječi koje je potrebno napisati, ukoliko je pripremljena literatura ispitna, broj stranica ne ulazi u izračun.
- f) Prezentacija – *čitanje i pisanje* – broj SRS definiran brojem stranica pripremljene literature i brojem riječi koje je potrebno napisati, ukoliko je pripremljena literatura ispitna, broj stranica ne ulazi u izračun.
- g) Seminarski rad – *čitanje i pisanje* – broj SRS definiran brojem stranica pripremljene literature i brojem riječi koje je potrebno napisati, ukoliko je pripremljena literatura ispitna, broj stranica ne ulazi u izračun.
- h) Ostale aktivnosti poput istraživanja, praktičnog rada ili projekta – ovisno o sadržaju.

Ukoliko se ispitna literatura može savladati kroz ispit i kolokvij, ECTS vrijednosti se dodjeljuju samo za ispit, budući da kolokvij zapravo predstavlja dio ispita, odnosno prvi izlazak na ispit.

U idućem ciklusu donošenja izvedbenih planova osiguranje usklađenosti distribucije ECTS bodova sa stvarnim opterećenjem na predmetu osigurat će se postupkom pri kojem će se svim silabijima priložiti tablica s izračunom ECTS bodova u skladu s definiranim pravilima. Postupak provjere usklađenosti opterećenja u prvom će se koraku provesti na razini odsjeka, a konačna provjera i analiza stupnja usklađenosti na razini studija biti će provedena kroz aktivnosti radne skupine Odbora za kvalitetu zadužene za usklađivanje ECTS bodova s realnim opterećenjem. Postupci usklađivanja opterećenja s brojem ECTS-a na specijalističkim i doktorskim studijima provedeni su sukladno dokumentima izrađenim za dobivanje dopusnice.

2.6. PROCJENA KOMPETENCIJA STRUČNJAKA KOJI ZAVRŠE STUDIJ

Trenutno ne postoji valjana mjera kojom bi se moglo usporediti kompetencije koje diplomirani studenti Fakulteta političkih znanosti stječu na Fakultetu i kompetencije koje studenti stječu na drugim institucijama. Odnosno, ne postoje precizni načini mjerenja kvalitete kompetencija i način na koji bi se pouzdano usporedilo kvalitetu kompetencija između različitih institucija u različitim sustavima visokog obrazovanja. Ukoliko bi se usporedba provela s obzirom na programe studija, tada se može reći kako preddiplomski studijski programi politologije i novinarstva imaju opseg predmeta koji odgovara opsegu obveznih predmeta na studijima politologije, novinarstva i komunikologije na sveučilištima u inozemstvu. Primjerice, u području politologije taj program obuhvaća predmete iz područja metoda istraživanja, komparativne politike, političke teorije, javnih politika, međunarodnih odnosa i nacionalne politike. U ovom smislu program Fakulteta političkih znanosti ima vidljive sličnosti sa programima srodnih inozemnih sveučilišta, iako je putem popisa programskih tema i predmeta teško uspoređivati kvalitetu stečenih kompetencija na različitim sveučilištima. Programi Fakulteta političkih znanosti usklađeni su s preporukama Europskog udruženja za političke znanosti i njihovom definicijom temeljnih područja politologije kao i nastavnih programa koji se na njima temelje. Ove preporuke su korištene za oblikovanje obveznih predmeta na preddiplomskim studijima, a slična struktura sadržaja postoji i na doktorskim studijima koji se također oslanjaju na preporuke Europskog udruženja za političke znanosti.

2.7. POSTUPCI PRAĆENJA I UNAPREĐENJA STUDIJSKIH PROGRAMA

Praćenje i unaprjeđenje studijskih programa provodi se na više razina. Predmetni nastavnici na razini pojedinih predmeta redovno provode usklađivanje literature s novijim sadržajima, ovisno o dostupnosti literature, kao i usklađivanje prikladnosti metoda nastave i ocjenjivanja s ciljevima predmeta i

ishodima učenja, odnosno aktivnosti redovitog osuvremenjivanja predmeta. Sve eventualne izmjene se razmatraju na razini odsjeka prije uvrštavanja silabija pojedinih predmeta u izvedbeni plan studijskog programa koji usvaja Fakultetsko vijeće. Ovaj proces definiran je za preddiplomske i diplomске studije, dok se na specijalističkim studijima ovaj proces odvija pred stručnim Vijećem studija, a na doktorskom studiju pred Vijećem dokorskog studija. Odsjeci i stručna vijeća studija također djeluju kao tijela za osiguranje kvalitete, te prema potrebi predlažu izmjene u programima pojedinih predmeta, ali i studijskih programa koje se nalaze u području kojima se bave.

Izmjene studijskih programa koje podrazumijevaju uvođenje novih predmeta, ili izmjenu strukture postojećih dodijeljenih ECTS bodova spadaju pod promjene koje se provode sukladno Pravilniku o postupku vrjednovanja studijskih programa sveučilišnih preddiplomskih, diplomskih, integriranih preddiplomskih i diplomskih te stručnih studija Sveučilišta u Zagrebu. U ovom segmentu postupak promjene studijskih programa počinje unutar nadležnog odsjeka koji razmatra i usvaja prijedlog promjene te isti šalje Fakultetskom vijeću. Fakultetsko vijeće, odnosno nadležna radna tijela i Uprava, potom razmatra, priprema, usklađuje i usvaja ukupni prijedlog promjene koji potom šalje u proceduru na sveučilišna tijela ovisno o opsegu izmjena. Osim redovnog osuvremenjivanja predmeta, znatnije izmjene studijskog programa provedene su 2010/2011. kada je u studijski program uveden određen broj novih predmeta na preddiplomskim i diplomskim studijima. Svrha izmjena bila je uvođenje novih sadržaja u studij kako bi se povećao broj raspoloživih izbornih predmeta i nadopunilo programske sadržaje u područjima u kojima su ustanovljene manjkavosti programa. Na diplomskom studiju svrha izmjena bila je također uvođenje novih predmeta kako bi se ponudila veća diferencijacija u smjerovima studija. Postupak koji je primijenjen u ovoj izmjeni odgovara postupku opisanom u tekstu iznad.

2.8. RAZLOZI ZA POKRETANJE I CILJEVI SPECIJALISTIČKIH STUDIJA

Na Fakultetu se izvodi veći broj poslijediplomskih specijalističkih studija od 60 ECTS bodova čiji je primarni cilj pružanje mogućnosti cjeloživotnog obrazovanja za osobe zaposlene u medijima i odnosima s javnošću, obrazovanju, te državnoj i javnoj upravi, kao i diplomiranim studentima koji se žele specijalizirati u određenom području. Osnivanje specijalističkih studija je u većem dijelu pratilo interes javnosti, i to posebno u područjima lokalne uprave i demokracije, regionalnih studija, međunarodne politike i diplomacije, sigurnosne politike, odnosa s javnošću te europskih studija. Studiji iz navedenih područja imali su dvije ili više upisanih generacija, i u pravilu su se izvodili svake dvije godine. Interes za upis se razlikovao od godine do godine, budući da se uvelike radi o specijaliziranim sadržajima. Međutim, u razdoblju od proteklih pet godina većina studija je imala dovoljan broj kandidata za više upisanih generacija što opravdava njihovo uvođenje. Iako se radi o studijima na kojima troškove studiranja snose studenti, interes za upis za specijalističke studije iz navedenih područja nije smanjen uslijed ekonomske krize. Ipak, za dio studija nije iskazan dovoljan interes i ti studiji, za sada, nisu opravdali napor koji je Fakultet uložio u njihovo osnivanje.

2.9. PRAĆENJE REDOVITOSTI POHAĐANJA NASTAVE

Na svim predmetima na preddiplomskim i diplomskim studijima definirana su pravila pohađanja nastave koja predstavljaju uvjete za potpis i odnose se uglavnom, ali ne i isključivo, na redovnosti pohađanja nastave. Redovnost pohađanja nastave obvezna je na svim seminarima i vježbama, te na dijelu predavanja ovisno o karakteristikama predmeta i planu radu na predmetu. Minimalna zahtijevana prisutnost nastavi na pojedinom predmetu iznosi 70% ukupnog broja susreta u semestru. Pohađanje nastave, u najvećem broju slučajeva, provjerava se putem popisa i evidencija koje vodi nastavnik na predmetu, a na određenom broju predmeta i putem kratkih (do pet minuta) testova koji se svakog susreta održavaju na početku nastave. Ovime nastavnik istovremeno može evidentirati sudjelovanje studenata na nastavi i provjeravati u kojoj mjeri usvajaju znanje na predmetu.

2.10. PRAKTIČNA I TERENSKA NASTAVA

Na Fakultetu političkih znanosti nema terenske nastave kao sastavnog dijela nastavnog procesa na većini predmeta. Međutim pojedini predmeti organiziraju određene oblike terenske nastave, bilo da se radi o posjetima određenim državnim ili javnim organizacijama i institucijama, ili posjeti medijima i drugim društvenim organizacijama. Terenska nastava ponekad se izvodi i na predmetima čiji je sadržaj usmjeren na stjecanje znanja iz metoda istraživanja, i tad se u pravilu sastoji od iskustvenog učenja primjenom terenskih metoda prikupljanja podataka.

Praktična nastava je sustavno organizirana na preddiplomskom i diplomskom studiju novinarstva i izvodi se u praktičnim radionicama koje čine TV i radio studiji. U ovim praktičnim radionicama studenti stječu znanja u korištenju radijske, TV i računalne tehnike u proizvodnji audio, vizualnih i digitalnih medijskih sadržaja kao i njihovoj obradi. Postojanje praktičnih radionica s potpunom opremljenošću unutar Fakulteta je jedna od važnijih razlika koja ističe preddiplomski i diplomski studij novinarstva pred drugim sličnim studijima u RH.

Važan ograničavajući faktor za izvođenje praktične nastave u ovom trenutku je prostor Fakulteta koji ne dozvoljava daljnje širenje TV i radio studija, međutim ovaj problem moguće je riješiti na dugi rok samo, ranije spomenutom, selidbom na sveučilišni kampus Borongaj unutar kojeg bi se uspostavio multimedijски centar. Na kratak rok kapacitet za izvođenje nastave bi se mogao povećati uspostavom i opremanjem redakcije studentskih novina, budući da je to sadržaj koji nedostaje u spektru praktične nastave na studiju novinarstva. Na studiju politologije za sada nema planova za osiguranje većeg prostora za praktičnu nastavu, ali bi veći kapaciteti kabineta sa računalnom opremom omogućili korištenje računala i više praktičnih elemenata u nastavi metoda istraživanja i rada sa podacima na drugim predmetima.

2.11. IZVOĐENJE NASTAVE NA RADILIŠTIMA IZVAN FAKULTETA

Na Fakultetu političkih znanosti ne izvodi se nastava na radilištima izvan visokog učilišta, osim povremene terenske nastave opisane u prethodnom odjeljku.

2.12. DOSTUPNOST I KVALITETA WEB SADRŽAJA

Studijski programi preddiplomskog i diplomskog studija politologije i novinarstva, poslijediplomski specijalistički studiji te doktorski studiji na fakultetskim mrežnim stranicama imaju posebne pod-stranice na kojima se objavljuju raspored i program studija sa izvedbenim planom. Na pod-stranicama se također nalaze kratki opisi predmeta na studiju te dokumenti i informacije za studente. Mrežne stranice se u ovom trenutku koriste isključivo za pružanje informacija o studiju i pojedinim predmetima na studiju, kao i informacije o procedurama, pravilima i rokovima. Glavni dio sadržaja studijskih programa i pojedinih predmeta nalazi se na EDUneta sustavu koji čini fakultetski intranet. Svi predmeti na preddiplomskom i diplomskim studijima politologije i novinarstva, kao i predmeti na specijalističkim i doktorskim studijima imaju vlastitu stranicu na intranetu unutar EDUneta sustava. Primarno se ove stranice koriste za komunikaciju sa studentima te distribuciju nastavnih materijala i zadataka. Na njima se nalaze detaljni radni silabiji za svaki predmet, nastavna literatura, predavanja i prezentacije nastavnika, upute o zadacima koje studenti moraju izvršiti na predmetu, pomoćni nastavni materijali i ostali sadržaji koji omogućuju studentima uspješno savladavanje predmeta. Također preko navedenog sustava obavlja se obavještanje studenata o ocjenama i rezultatima ispita, a može se odvijati i redovna komunikacija s nastavnicima.

U toku iduće akademske godine Fakultet planira u potpunosti integrirati ISVU sustav kao primarni sustav vođenja podataka o studentima, upisima, predmetima i ocjenama. ISVU sustav omogućuje uvođenje nove mrežne platforme CMS Quilt 2 koja bi kombinirala mogućnosti intraneta i interneta, višerazinsko administriranje i davanje pristupa korisnicima na osnovu podataka iz ISVU sustava. Uvođenje ove platforme bi omogućilo nove funkcionalnosti, poglavito oblikovanje posebnih mrežnih stranica za svaki predmet na intranetu s pripadajućim repozitorijima nastavnih materijala,

mogućnosti prilaganja studentskih radova i zadataka u repozitorij na stranici predmeta i mogućnošću jednostavne komunikacije sa studentima na predmetu.

2.13. PROGRAMSKA KONCEPCIJA STUDIJSKIH PROGRAMA FAKULTETA

Programska koncepcija Fakulteta političkih znanosti temelji se na konceptu 4+1 za preddiplomski i diplomski studij politologije, te na konceptu 3+2 za preddiplomski i diplomski studij novinarstva. Različite koncepcije studija reflektiraju odnos preddiplomskog i diplomskog studija na studiju politologije i novinarstva. Na studiju politologije ovaj koncept podrazumijeva preddiplomski studij politologije kao temeljni studij politologije, a diplomski studij kao specijalizaciju iz određenog područja politologije. Na studiju novinarstva ovaj koncept podrazumijeva preddiplomski studij kao temeljnu razinu studija, a diplomski studij kao naprednu razinu studija.

Za sada ne postoje definirani planovi izmjena studijskih programa osim redovnog osuvremenjivanja predmeta. Od značajnijih zahvata u studijske programe planira se stanovita preraspodjela rasporeda nastavnog opterećenja na diplomskim studijima, pri čemu bi se veći dio nastavnog opterećenja na prvoj godini diplomskog studija politologije i drugoj godini diplomskog studija novinarstva prebacio iz drugog odnosno četvrtog semestra u prvi semestar na studiju politologije, odnosno prvi, drugi i treći semestar na studiju novinarstva. Ova izmjena bi smanjila nastavno opterećenje i omogućila bi da se u završnim semestrima studenti usmjere na izradu diplomskih radova. Novi pravilnici i odluke o diplomskim radovima na diplomskim studijima novinarstva i politologije kojima se usklađuje postupak, rokove prijave i izrade diplomskih radova usvojeni su tijekom ove akademske godine (vidi Prilog 2.18., Prilog 2.19., Prilog 2.20. i Prilog 2.21.). Pravilnici i odluke će se primjenjivati u postupku prijave diplomskih radova ove akademske godine.

Od potencijalnih novih studijskih programa u ovom trenutku postoji namjera da se u razdoblju od pet do osam godina, ovisno o prostornim i kadrovskim mogućnostima Fakulteta te interesu za suradnju drugih sastavnica sveučilišta koje provode programe srodnih sadržaja, osnuje diplomski studij javnih politika kao specijaliziran studij koji bi obrazovao stručnjake za oblikovanje, implementaciju i evaluaciju javnih politika. Za moguće daljnje izmjene programske koncepcije, u razdoblju koje neposredno slijedi, biti će nužno obaviti cjelovite analize studijskih programa i njihovih programskih sadržaja, kao i analize povezanosti programa sa ishodima učenja te na kraju, identificirati potencijalni prostor za poboljšanje.

2.14. PROGRAMI CJELOŽIVOTNOG OBRAZOVANJA

Na Fakultetu političkih znanosti cjeloživotno obrazovanje organizirano je kroz poslijediplomske specijalističke studije u trajanju od dva semestra i u vrijednosti nastavnog opterećenja od 60 ECTS bodova. Kao što je opisano u odjeljku koji se odnosi na studijske programe i odjeljku koji se odnosi na specijalističke studije, na Fakultetu dopusnicu ima 11 poslijediplomskih specijalističkih studija. U ovoj akademskoj godini nastava se izvodi na četiri poslijediplomska specijalistička studija, jedan studij je trenutno neaktivan, na dva se ne izvodi nastava, a na četiri studija nastava se dosad nije izvodila. U planu je ukidanje dvaju specijalističkih studija. Trenutno se izrađuju dokumenti za prijavu poslijediplomskog specijalističkog studija Mirovni studiji, koji bi bio prvi specijalistički poslijediplomski studij koji bi se održavao u suradnji sa stranim sveučilištima. U suradnji sa drugim sastavnicama Fakultet sudjeluje u pripremi sveučilišnog interdisciplinarnog poslijediplomskog specijalističkog studija Diplomacija. Na Fakultetu djeluje i Centar za cjeloživotno obrazovanje, međutim sam Centar trenutno nema aktivnijih programa cjeloživotnog obrazovanja.

2.15. SUSTAV PRIZNAVANJA STEČENIH KOMPETENCIJA I STRANIH VISOKOŠKOLSKIH KVALIFIKACIJA

Na Fakultetu političkih znanosti ne postoji sustav priznavanja stečenih kompetencija putem neformalnog i informalnog obrazovanja. Pri priznavanju stranih visokoškolskih kvalifikacija u

slučajevima upisa studenata sa diplomom inozemnog visokog učilišta, kao i pri prelasku sa inozemnog visokog učilišta na Fakultet političkih znanosti, Fakultet se oslanja na Ured za akademsko priznavanje inozemnih visokoškolskih kvalifikacija Sveučilišta u Zagrebu. ECTS koordinator Fakulteta političkih znanosti donosi odluku o priznavanju položenih ispita i ECTS bodova stečenih na stranim sveučilištima studentima koji su sudjelovali u ERASMUS i drugim programima razmjene, a temeljem priložene dokumentacije predlaže priznavanje, djelomično priznavanje ili nepriznavanje ECTS bodova.

2.16. FORMALNI MEHANIZMI ZA ODOBRENJE, PROVJERU I PRAĆENJE STUDIJSKIH PROGRAMA

Predlaganje novih i donošenje izmjena postojećih studijskih programa regulirano je Propisima Sveučilišta u Zagrebu, koji definiraju postupke vrednovanja novih studijskih programa te provođenje izmjena studijskih programa različitog opsega. U postupku predlaganja novih studijskih programa ili izmjene studijskih programa, na Fakultetu se formira radna skupina koja izrađuje prijedlog promjene koji se potom upućuje na raspravu i doradu na fakultetske odsjeke koji pak svoje prijedloge dostavljaju Vijeću. Fakultetsko vijeće donosi konačnu odluku o prijedlogu novog programa ili izmjenama postojećih programa koji se potom upućuje na daljnje postupanje nadležnim tijelima sveučilišta sukladno Pravilniku o vrednovanju studijskih programa.

2.17. SAMOAKREDITACIJA SVEUČILIŠNIH PROGRAMA

Fakultet političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu nema mogućnost samoakreditacije studijskih programa. Nove studijske programe Fakulteta akreditira Sveučilište u Zagrebu prema važećim propisima.

2.18. OSVRT NA POSTOJEĆE STANJE I PRIJEDLOZI ZA POBOLJŠANJA

U idućem razdoblju nužno je staviti prioritet na kadrovsko ojačavanje Odsjeka za javne politike, kako bi se proširio opseg sadržaja koji se nudi na predmetima iz ovog područja, kako bi se ojačali kapaciteti Fakulteta za provođenje znanstvenih istraživanja i evaluacijskih studija iz ovog područja, te kako bi se osigurale pretpostavke da Fakultet u budućnosti bude nositelj diplomskog studija javnih politika. Na studiju politologije sadržaji iz javnih politika predstavljaju područje u kojem trenutno ne postoje sustavno razvijeni programi obrazovanja koji bi osposobljavali studente za rad na nizu poslova koji se odnose na oblikovanje i provedbu javnih politika, ali i za izradu i provođenje projekata koji se odnose na pojedina područja javnih politika. Također je potrebno ojačati studijske programe u segmentu koji se odnosi na sadržaje vezane uz rad s podacima i provođenje istraživanja. Smanjenje upisnih kvota je osjetno smanjilo veličinu nastavnih grupa na izbornim predmetima, što će se u idućoj godini početi osjećati na svim godinama preddiplomskih i diplomskih studija. To će omogućiti da izborne predmete izvodi jedan nastavnik, dok će izvođenje obveznih predmeta biti neophodno organizirati kao zajednički rad više nastavnika.

U sklopu priprema za izradu izvedbenih planova za akademsku godinu 2014/2015. namjera je izraditi cjeloviti dokument koji bi preciznije povezao ishode učenja na razini studija sa vrstama nastave i metodama izvođenja nastave. Poseban naglasak potrebno je staviti na povezivanje vrsta nastave i vrsta nastavnih sadržaja koje pridonose pojedinim ishodima učenja. Ovim postupkom bi se posebno definirala uloga učenja kroz studije slučajeva i učenja kroz aktivnosti odnosno iskustvenog učenja, koje se kao metode relativno rijetko koriste u nastavi na Fakultetu političkih znanosti. U sklopu ovih aktivnosti u prvom koraku bili bi izabrani predmeti unutar kojih bi se na višoj razini detalja (za svaku nastavnu cjelinu) razradio odnos pojedinih elemenata sadržaja predmeta, pojedinih ishoda učenja, vrsta učenja i s njima povezanih nastavnih metoda te načina ocjenjivanja studenata. Ovisno o procjeni uspjeha ovih aktivnosti silabiji predmeta bi se potom koristili kao ogledni primjeri za druge predmete kao i kao osnova za organiziranje radionica u svrhu širenja ove prakse. Također, bi se tijekom ove

godine početi će se raditi na jačanju kapaciteta za e-učenje te na prilagodbi određenog broja kolegija za izvođenje u obliku e-kolegija.

Tablica 2.3. Struktura upisanih studenata i zanimanje za studijski program u tekućoj i posljednje dvije godine*

Preddiplomski studij politologije	Redovni studenti					Izvanredni studenti			Ukupno				
	Godina	Prijavljeni	Prvi izbor	Drugi izbor	Upisna kvota	Upisani na prvu godinu studija	Prijavljeni	Upisani na prvu godinu studija	Upisna kvota	Gimnazija		Strukovna šk.	
										Broj	Prosje. ocjena	Broj	Prosje. ocjena
N	1798	302	264	125	127	0	0	0	94	4.13	26	4.18	
N-1	1953	329	336	125	132	0	0	0	71	4.26	17	4.6	
N-2	3383	404	364	145	147	0	0	0	93	4.21	33	4.44	

Preddiplomski studij novinarstva	Redovni studenti					Izvanredni studenti			Ukupno				
	Godina	Prijavljeni	Prvi izbor	Drugi izbor	Upisna kvota	Upisani na prvu godinu studija	Prijavljeni	Upisani na prvu godinu studija	Upisna kvota	Gimnazija		Strukovna šk.	
										Broj	Prosje. ocjena	Broj	Prosje. ocjena
N	1722	349	279	125	128	0	0	0	94	4.23	27	4.51	
N-1	2052	470	372	125	129	0	0	0	76	4.26	22	4.37	
N-2	3123	462	451	145	146	0	0	0	101	4.18	36	4.33	

Diplomski studij politologije	Redovni studenti			Izvanredni studenti			Broj studenata koji dolaze s drugoga visokog učilišta	Prosječna ocjena
	Godina	Prijavljeni	Upisani	Upisna kvota	Prijavljeni	Upisani		
N	187	158	155	0	0	0	0	
N-1	149	143	155	0	0	0	1	
N-2	148	130	135	0	0	0	0	

Diplomski studij novinarstva	Redovni studenti			Izvanredni studenti			Broj studenata koji dolaze s drugoga visokog učilišta	Prosječna ocjena
	Godina	Prijavljeni	Upisani	Upisna kvota	Prijavljeni	Upisani		
N	196	167	165	0	0	0	13	Nema podataka
N-1	200	165	165	0	0	0	14	Nema podataka
N-2	255	192	195	0	0	0	30	Nema podataka

Tablica 2.4. Prolaznost na studijskom programu

Preddiplomski studij politologije	Broj upisanih studenata	Broj studenata koji su ostvarili do 1/3 mogućih ECTS bodova	Broj studenata koji su ostvarili od 1/3 do 2/3 mogućih ECTS bodova	Broj studenata koji su ostvarili više od 2/3 mogućih ECTS bodova	Broj diplomiranih studenata	Broj studenata koji su izgubili pravo studiranja	Prosječna ocjena studija
	252	23	26	202	143	88	3.35
2006./2007.	259	11	19	230	121	90	3.38
2007./2008.	247	19	17	211	137	60	3.42
2008./2009.	240	15	7	218	97	20	3.4
2009./2010.							

Preddiplomski studij novinarstva	Broj upisanih studenata	Broj studenata koji su ostvarili do 1/3 mogućih ECTS bodova	Broj studenata koji su ostvarili od 1/3 do 2/3 mogućih ECTS bodova	Broj studenata koji su ostvarili više od 2/3 mogućih ECTS bodova	Broj diplomiranih studenata	Broj studenata koji su izgubili pravo studiranja	Prosječna ocjena studija
	250	27	18	205	173	68	3.18
2006./2007.	255	6	16	233	183	25	3.22
2007./2008.	250	37	18	195	193	36	3.67
2008./2009.	249	41	18	191	190	16	3.5
2009./2010.							

Diplomski studij politologije	Broj upisanih studenata	Broj studenata koji su ostvarili do 1/3 mogućih ECTS bodova	Broj studenata koji su ostvarili od 1/3 do 2/3 mogućih ECTS bodova	Broj studenata koji su ostvarili više od 2/3 mogućih ECTS bodova	Broj diplomiranih studenata	Broj studenata koji su izgubili pravo studiranja	Prosječna ocjena studija
Godina upisa							
2006./2007.							
2007./2008.							
2008/2009.	97	2	1	95	92	4	4.31
2009/2010.	148	2	2	144	144	0	4.23

Diplomski studij novinarstva	Broj upisanih studenata	Broj studenata koji su ostvarili do 1/3 mogućih ECTS bodova	Broj studenata koji su ostvarili od 1/3 do 2/3 mogućih ECTS bodova	Broj studenata koji su ostvarili više od 2/3 mogućih ECTS bodova	Broj diplomiranih studenata	Broj studenata koji su izgubili pravo studiranja	Prosječna ocjena studija
Godina upisa							
2006./2007.							
2007./2008.	127	1	0	126	125	2	3.74
2008/2009.	182	4	1	177	169	13	3.77
2009/2010.	217	5	1	211	187	4	3.62

Tablica 2.5. Provjera ishoda učenja

Naziv studijskog programa	Samo završni ispit				Samo kolokvij/zadaće	Kolokvij/zadaća i završni ispit	Seminarski rad	Seminarski rad i završni ispit	Praktični rad	Drugi oblici
	Završni	Završni	Pismeni i usmeni završni ispit	Praktični rad i završni ispit						
	pismeni ispit	usmeni ispit								
Preddiplomski studij politologije	0	2	1	1	12	71	1	2	1	0
Preddiplomski studij novinarstva	0	2	0	12	12	43	0	1	0	3
Diplomski studij politologije	0	2	0	0	0	22	0	1	1	2
Diplomski studij novinarstva	1	0	0	4	0	12	0	0	1	4

Tablica 2.6. Broj znanstvenih radova u znanstvenim časopisima koje objavljuju doktorandi prilikom izrade doktorske disertacije.

Naziv doktorskog studija (smjerovi)	Broj obranjenih doktorskih disertacija u posljednjih 5 godina	Broj objavljenih radova potreban za pristup obrani disertacije	Broj objavljenih radova doktoranada u inozemnim znanstvenim časopisima relevantnim za izbor u znanstvena zvanja	Broj objavljenih radova doktoranada u domaćim znanstvenim časopisima relevantnim za izbor u znanstvena zvanja
HPSiU (stari)	1	0	0	0
H i E (stari)	4	0	1	2
Komparativna politika (novi)	1	0	0	3
Komparativna politika (stari)	9	0	2	10
Doktorat izvan doktorskog studija	52	0	3	61

Tablica 2.7. Mrežne stranice

Naziv studijskog programa	Broj predmeta za koje postoje posebne mrežne stranice	Za predmete za koje postoji posebna mrežna stranica, ona uključuje sljedeće elemente (navesti u svakoj koloni broj mrežnih stranica koje uključuju taj element)					
		Ciljevi i sadržaj predmeta i popis literature	Objavljivanje termina pismenih i usmenih ispita i termina konzultacija	Objavljivanje rezultata kolokvija i pismenih ispita za studente	Zadaci iz prethodnih ispitnih rokova	Pomoćni nastavni materijal (tekst predavanja, PowerPoint prezentacija, crteži, slike, videozapisi itd.)	Mogućnost interaktivne komunikacije nastavnika i studenata
Preddiplomski studij politologije	91	91	91	91	82	82	91
Preddiplomski studij novinarstva	73	73	73	73	60	60	73
Diplomski studij politologije	28	28	28	28	24	24	28
Diplomski studij novinarstva	22	22	22	22	18	18	22

Tablica 2.8. Programi cjeloživotnog obrazovanja (do 60 ECTS bodova)

Programi cjeloživotnog obrazovanja	Trajanje	Akreditiran (da/ne) i od koje institucije	ECTS (ako se dodjeljuju)
Regionalne komparativne studije Srednje i Jugoistočne Europe - PDSS (ne izvodi se 2013/2014)	2 semestra	DA/Sveučilište u Zagrebu	60 ECTS
Lokalna demokracija i razvoj - PDSS (ne izvodi se 2013/2014)	2 semestra	DA/Sveučilište u Zagrebu	60 ECTS
Sigurnosna politika Republike Hrvatske - PDSS	2 semestra	DA/Sveučilište u Zagrebu	60 ECTS
Odnosi s javnošću - PDSS	2 semestra	DA/Sveučilište u Zagrebu	60 ECTS
Vanjska politika i diplomacija - PDSS	2 semestra	DA/Sveučilište u Zagrebu	60 ECTS
Prilagodba EU: upravljanje projektima i korištenje fondova i programa EU - PDSS	2 semestra	DA/Sveučilište u Zagrebu	60 ECTS
Identitet Europe	2 semestra	DA/Sveučilište u Zagrebu	60 ECTS
Vanjska Politika EU	2 semestra	DA/Sveučilište u Zagrebu	60 ECTS
Obrazovna Politika RH u europskom kontekstu	2 semestra	DA/Sveučilište u Zagrebu	60 ECTS
Mediji u digitalno doba	2 semestra	DA/Sveučilište u Zagrebu	60 ECTS

3. STUDENTI

ELEMENTI SAMOANALIZE U PODRUČJU STUDENTI:

- Ocjena kvalitete i strukture prijavljenih i upisanih studenata na preddiplomske i diplomske te stručne studijske programe. Procjena homogenosti i dostatnosti njihovih predznanja.
- Komentar podataka o prolaznosti na studijskom programu s osvrtom na upisnu kvotu, motiviranost studenata i organizaciju nastave.
- Načini obavještavanja budućih studenata o Fakultet i studijskim programima koje nudi – informacijski paketi, internetske stranice, brošure, letci i slično.
- Prikaz argumentacije i ciljeva koji stoje iz provjera ishoda učenja studenata. Načini na koje se osigurava nepristranost i objektivnost na ispitima.
- Mišljenja studenata o odnosima studenata i nastavnika izražena putem anketa. Komentari eventualnih problema i postupaka u njihovu rješavanju te način informiranja studenata o poduzetim mjerama.
- Ocjena uvjeta smještaja i prehrane studenata. Organizacija izvannastavnih aktivnosti za studente. Ocjena stanja studentskog standarda koji se nudi na Fakultetu. Identifikacija i komentar razloga potencijalnog nezadovoljstva postojećim stanjem.
- Posebne mjere koje Fakultet koristi kako bi motivirao studente na veće zalaganje i učenje. Ocjena učinka tih mjera.
- Oblici podrške koje Fakultet pruža studentima- mentorstva, savjetovanje u karijeri, pomoć studentima s posebnim potrebama i međunarodnim studentima, financijska podrška i slično.
- Propisi o zaštiti studentskih prava – procedure za rješavanje žalbi, studentski pravobranitelj i ostalo.
- Načini praćenja završenih studenata (*alumni*) i prikupljanja informacija o njihovoj zaposlenosti kao i drugih podataka za unapređenje studijskih programa.
- Mjera zadovoljstva postojećim stanjem i prijedlozi za moguća poboljšanja.

3.1. STRUKTURA I KVALITETA PRIJAVLJENIH I UPISANIH STUDENATA

Na Fakultetu je trenutno upisano 1754 studenata na diplomskim i preddiplomskim studijima. Na preddiplomskom studiju novinarstva upisan je 441 student, a na diplomskom studiju novinarstva 465 studenata. Na preddiplomskom studiju politologije upisano je 636 studenata, a na diplomskom studiju politologije 212 studenata. Ukupno Fakultet pohađa 1077 studenata na preddiplomskim (od toga 83 izvanredna) i 677 studenata na diplomskim studijima. Na poslijediplomskim specijalističkim studijima, na kojima se u ovoj akademskoj godini izvodi nastava, upisano je 62 polaznika, dok se 46 polaznika specijalističkih studija upisanih akademske godine 2012/2013. trenutno nalazi u fazi izrade specijalističkih završnih radova. Na doktorskom studiju politologije ima 35 doktorskih kandidata koji pohađaju nastavu. Na doktorskom studiju Komparativna politika 32 doktorska kandidata su u procesu polaganja obuhvatnih ispita i pisanja doktorske disertacije.

Tablica 3.1. Broj upisanih studenata od 2008. godine.

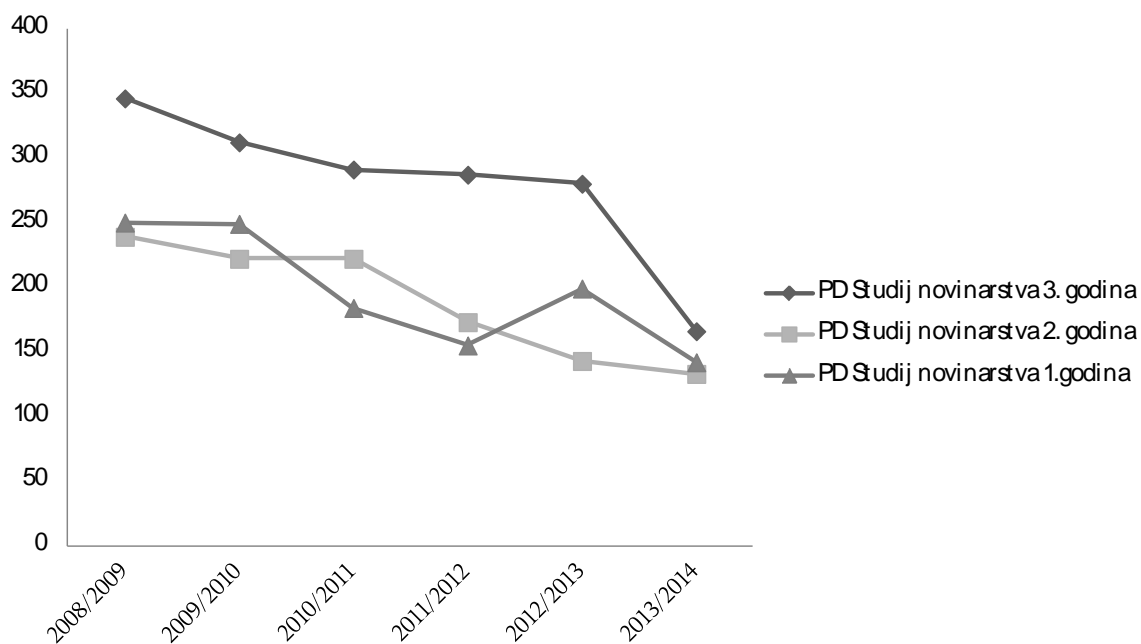
	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15
Preddiplomski studij pol.	861	847	787	760	821	636	575
<i>redovni</i>	635	662	646	656	634	578	550
<i>izvanredni</i>	226	185	141	104	187	58	25
Preddiplomski studij nov.	835	783	697	1. 615	622	441	425
<i>redovni</i>	579	612	581	533	470	416	415
<i>izvanredni</i>	256	171	116	82	152	25	10
Ukupno redovni	1214	1274	1227	1189	1104	994	965
Ukupno izvanredni	482	356	257	186	339	83	35
Ukupno preddiplomski	1696	1630	1484	1375	1443	1077	1000
	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15
Diplomski studij pol.	0	97	178	178	191	212	200
Diplomski studij nov.	127	304	426	523	492	465	350
Ukupno diplomski	127	401	604	701	683	677	550
	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15
Specijalistički studij	0	121	65	138	46	62	60
Doktorski studij	0	34	34	69	76	35	35
Preddiplomski + diplomski	1823	2031	2088	2076	2123	1754	1550
Ukupno	1823	2186	2187	2283	2248	1851	1645

Napomena: Podaci uključuju studente na programima koji izvode nastavu. Procjena broja studenata u akademskoj godini 2014/2015 temelji se na trenutnim upisnim kvotama i broju studenata na završnim godinama studija.

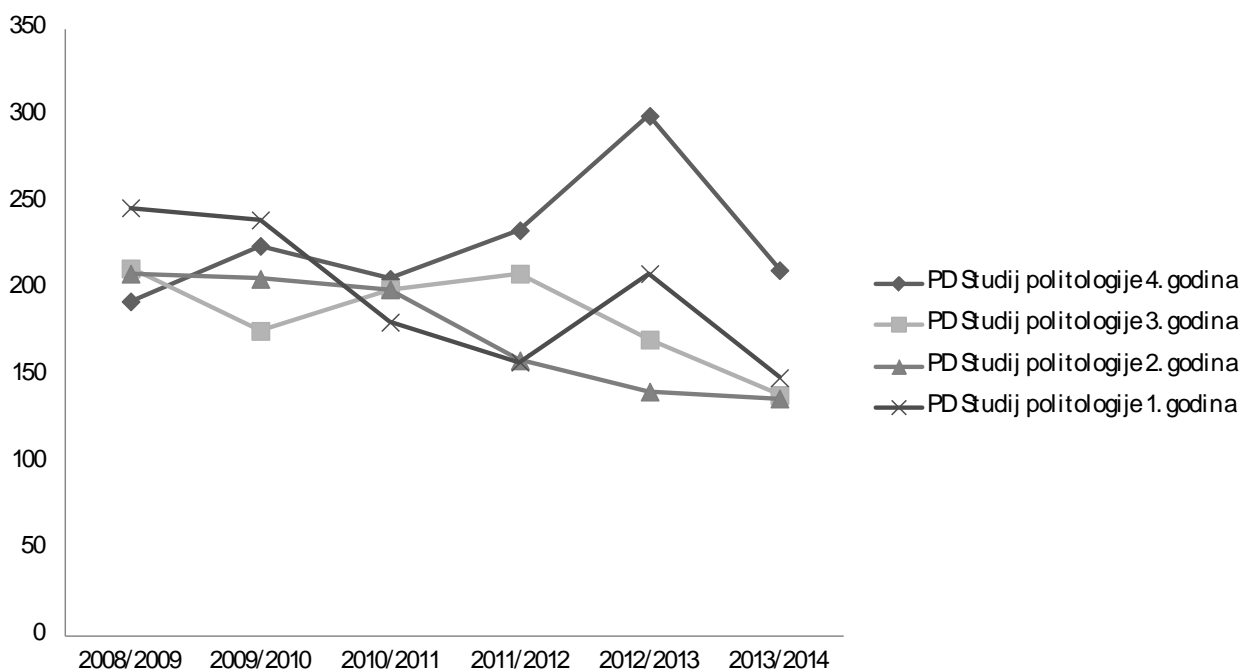
Kao što se vidi u tablici 3.1. ovi brojevi predstavljaju znatno smanjenje broja studenata u odnosu na prijašnje godine, budući da je u akademskoj godini 2012/2013. bilo upisano ukupno 2.126 studenata. Od toga broja 1.443 studenta (339 izvanrednih) je bilo upisano na preddiplomskim studijima, a 683 na diplomskim studijima. 80 studenata je bilo upisano na specijalističke poslijediplomske studije, a 42 na doktorski studij. U akademskoj godini 2011/2012. ukupno je bilo upisano 2.076 studenata na

preddiplomskim i diplomskim studijima, od čega 1375 na preddiplomskim studijima (186 izvanrednih) te 701 student na diplomskim studijima. U akademskoj godini 2010/2011. ukupno upisanih bilo je 2.088 studenata, od čega 1.484 na preddiplomskim studijima (257 izvanrednih) te 604 studenta na diplomskim studijima. Broj polaznika poslijediplomskih specijalističkih i doktorskih studija se nije znatnije mijenjao.

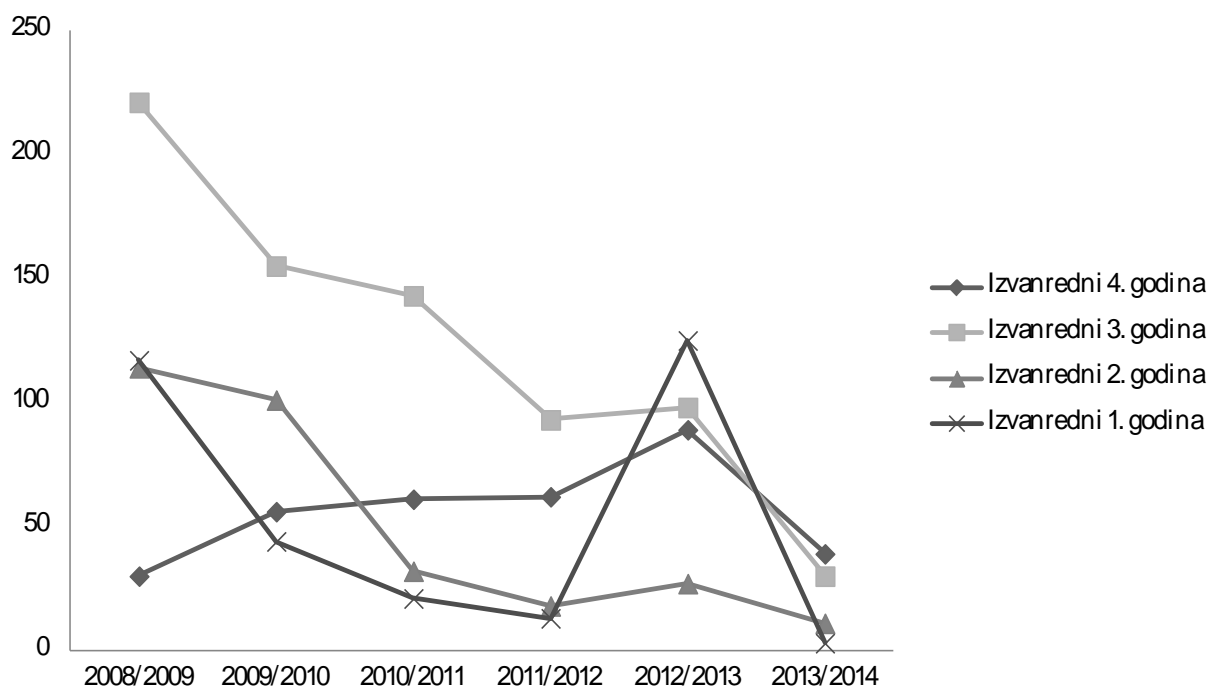
Slika 3.1. Broj studenata na preddiplomskom studiju novinarstva po godinama studija 2008/2009 – 2013/2014

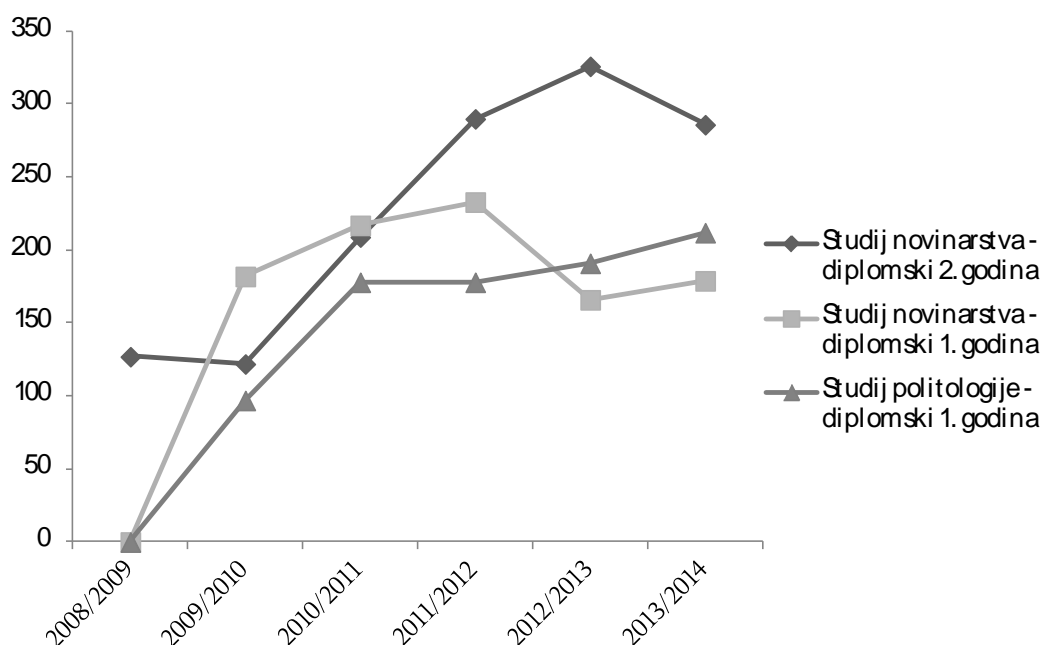
Slika 3.2. Broj studenata na preddiplomskom studiju politologije po godinama studija 2008/2009 – 2013/2014

Slika 3.3. Broj izvanrednih studenata na preddiplomskom studiju politologije i novinarstva po godinama studija 2008/2009 – 2013/2014

Slika 3.4. Broj studenata na diplomskom studiju politologije i novinarstva po godinama studija 2008/2009 – 2013/2014

Budući da je Fakultet od akademske godine 2011/2012. i 2012/2013. znatno smanjio kvote za upis na preddiplomske studije, prosječan broj upisanih studenata na prve tri godine preddiplomskih studija politologije i novinarstva smanjio se na 138 odnosno 135 studenata (uključujući studente koji ponovno upisuju godinu). Za očekivati je da će u razdoblju od dvije do tri godine broj studenata na

preddiplomskim studijima iznositi oko 1.000 studenata, a da će se bitno smanjenje broja studenata dogoditi na diplomskom studiju gdje će broj studenata zbog smanjenog priliva s preddiplomskih studija, i moguće smanjene upisne kvote, iznositi između 300 i 400 studenata. U tom slučaju ukupan broj studenata na preddiplomskim i diplomskim studijima bio bi u raspon od 1.300 do 1.400 studenata. Ne očekuje se dodatno smanjivanje broja studenata na specijalističkim i doktorskim studijima u idućih nekoliko godina.

Broj studenata koji su se prijavili za upis na Fakultet osjetno je smanjen u posljednjih pet godina, pri čemu se najveći pad dogodio između 2011. i 2012. godine kada je broj kandidata na studiju novinarstva smanjen za oko 35% a na studiju politologije za oko 40%. Međutim, zbog znatnog smanjenja kvota u razdoblju od 2009 do 2012, omjer kandidata i slobodnih mjesta nije se znatnije mijenjao i iznosio je 16,8 na studiju politologije te 13,6 na studiju novinarstva u 2009. godini te 14,4 na studiju politologije i 13,8 na studiju novinarstva u 2013. godini. Ukupno smanjenje broja kandidata vjerojatno je posljedica povećane dostupnosti srodnih studijskih programa na brojnim visokim školama koje su u međuvremenu otvorene, i koje su sasvim sigurno privukle velik broj kandidata koji bi se u suprotnom natjecali za studijske programe Fakulteta političkih znanosti. Što se tiče intenziteta interesa za upis, broj kandidata kojima je preddiplomski studij politologije bio prvi izbor za upis nije se znatnije mijenjao, odnosno iznosio je 313 kandidata u 2009. godini te 302 kandidata u 2013. godini. Na studiju novinarstva broj kandidata kojima je studij politologije bio prvi izbor iznosio je 370 u 2009. godini te 349 kandidata u 2013. godini. Istovremeno je udio kandidata kojima je preddiplomski studij politologije bio prvi izbor u ukupnom broju prijavljenih, porastao sa 10,1% 2009. godine na 16,8% 2013. godine. Na studiju novinarstva udio kandidata kojima je preddiplomski studij novinarstva bio prvi izbor u ukupnom broju kandidata, porastao je sa 12,9% 2009. godine na 20,3% 2013. godine. Omjer broja prijavljenih kojima su preddiplomski studiji politologije i novinarstva bili prvi izbor i upisnih kvota porastao je u istom razdoblju s 1,76 na studiju novinarstva i 1,69 na studiju politologije u 2009. godini na 2,79 na studiju novinarstva i 2,42 na studiju politologije u 2013. godini.

Tablica 3.2. Interes za upis na preddiplomske studije

STUDIJ POLITOLOGIJE	2009	2010	2011	2012	2013
Ukupan broj prijavljenih studenata	3104	3123	3383	1952	1798
Broj kandidata kojima je studij 1. izbor	313	320	404	329	302
% kandidata kojima je studij 1. izbor	10.08%	10.25%	11.94%	16.85%	16.80%
Upisna kvota	185	165	145	125	125
Omjer broj kandidata upisna kvota	16.8	18.9	23.3	15.6	14.4
Omjer kvota/1. izbor	1.69	1.94	2.79	2.63	2.42
STUDIJ NOVINARSTVA	2009	2010	2011	2012	2013
Ukupan broj prijavljenih studenata	2855	2869	3123	2052	1722
Broj kandidata kojima je studij 1. izbor	370	374	462	470	349
% kandidata kojima je studij 1. izbor	12.96%	13.04%	14.79%	22.90%	20.27%
Upisna kvota	210	165	145	125	125
Omjer broj kandidata upisna kvota	13.6	17.4	21.5	16.4	13.8
Omjer kvota/1. izbor	1.76	2.27	3.19	3.76	2.79

Istovremeno, prosječni bodovi za upis kandidata koji su studij politologije označili kao prvi izbor porasli su sa 669.1 (standardna devijacija 120.6) 2009. godine na 694.1 (standardna devijacija 85.5) 2012. godine. Na studiju novinarstva prosječni bodovi kandidata koji su studij novinarstva označili kao prvi izbor ostali su otprilike isti sa 653.6 bodova (standardna devijacija 122.3) 2009. godine i 650.7 bodova (standardna devijacija 100) 2012. godine. Ovi podaci pokazuju kako usprkos smanjenju broja kandidata nije došlo do pada njihove kvalitete, a s obzirom na upisne bodove. Istovremeno možemo

opaziti znatno smanjenje standardne devijacije broja bodova koje kandidati postižu pri upisu na oba studija, što pokazuje kako smanjenje broja kandidata zapravo podiže donji prag bodova kandidata koji se natječu za upis na Fakultet. Kad se pogledaju bodovni rezultati upisanih studenata, možemo opaziti određenu divergenciju studija politologije i novinarstva, budući da je prosječni broj bodova koje su postigli upisani studenti politologije porastao sa 749.4 u 2009. godini na 759.2 u 2012. godini (standardna devijacija 48.7 u 2009. i 49.8 u 2012.). U isto vrijeme se prosječni broj bodova za upisane studente novinarstva smanjio sa 743.9 u 2009. godini na 721 u 2012. godini (uz smanjenje standardne devijacije sa 47.4 na 40.5). Prosjek srednjoškolskih ocjena prijavljenih kandidata u ovom se razdoblju nije značajnije mijenjao, i iznosio je u prosjeku 4,2 za kandidate gimnazija (standardna devijacija 0,05) i 4,39 za kandidate strukovnih škola (standardna devijacija 0,15) na studiju politologije, te 4,19 za kandidate gimnazija (standardna devijacija 0,06) i 4,37 za kandidate strukovnih škola (standardna devijacija 0,09) na studiju novinarstva. S obzirom na ove podatke može se zaključiti kako se u posljednjih pet godina kvaliteta studenata koji upisuju Fakultet političkih znanosti nije promijenila iako se smanjio ukupni broj prijavljenih kandidata, te kako se ne može opaziti znatnija razlika između kandidata koji dolaze iz gimnazija i onih koji dolaze iz drugih srednjih škola.

Budući da se metodika nastavnog rada i sadržaji koji se predaju na Fakultetu političkih znanosti bitno razlikuju od nastavnog rada i sadržaja u srednjim školama iz kojih dolaze studenti, problemi vezani uz kvalitetu predznanja uglavnom se izražavaju kao problemi u prilagodbi kod dijela studenata. Pošto je metodički fokus nastave u srednjoj školi usmjeren na izvršavanje standardnih zadataka te učenje usmjereno na reprodukciju znanja, problemi se javljaju u prilagodbi načinu rada koji podrazumijeva analitički i interpretativni pristup nastavnim sadržajima i aktivnosti koje postavljaju studenta pred problem koji traži donošenje samostalnih odluka i zaključaka u izradi praktičnih zadataka i pisanih radova. Na Fakultetu političkih znanosti izvodi se nastava iz sadržaja društvenih znanosti koji čine manji dio programa srednjih škola i koji ne zahtijevaju opseg temeljnih znanja usporedivih sa predznanjima nužnim u područjima poput fizike, matematike ili kemije. Također, interes kandidata za društvene znanosti ima vrlo velik utjecaj na kvalitetu njihovih predznanja, što donekle smanjuje važnost vrste škole iz koje kandidat dolazi. Stoga se, općenito govoreći, ne može pouzdano ustvrditi kako postoji razlika u kvaliteti predznanja između studenata koji dolaze iz gimnazija i drugih vrsta srednjih škola, a koja bi imala bitan utjecaj na sposobnost studenata da prate i savladaju studijske programe Fakulteta političkih znanosti.

3.2. PROLAZNOST PREDDIPLOMSKIH I DIPLOMSKIH STUDIJA FAKULTETA

Fakultet političkih znanosti je u sustav bolonjskih studija ušao s izuzetno visokim upisnim kvotama. Visina upisnih kvota sasvim sigurno se odrazila i na kvalitetu upisanih studenata, a posljedično i na kvalitetu nastave i prolaznost na ispitima. Nadalje, velik broj studenata koji je studirao po predbolonjskom sustavu nije završio studij u redovnom roku što je umjetno uvećalo broj studenata u evidencijama upisanih studenata. Naime, pouzdani i potpuni podaci u EDUneta sustavu do 2013. godine, kao primarnom fakultetskom sustavu za vođenje evidencije o studentima, postoje samo za studente koji su upisali bolonjske preddiplomske i diplomatske studije. Stoga ćemo ovdje prikazati podatke samo za studente diplomatskih i preddiplomskih studija upisanih nakon uvođenja bolonjskog sustava.

Tablica 3.3. Prolaznost na preddiplomskim i diplomskim studijima

Preddiplomski studij politologije						
Godina upisa	Upisani	Ostvarili do 1/3 ECTS	Ostvarili od 1/3 do 2/3 ECTS	Ostvarili od 2/3 ECTS	Diplomirali	Izgubili pravo studiranja
2006/07	252	23	26	202	143	88
2007/08	259	11	19	230	121	90
2008/09	247	19	17	211	137	60
2009/10	240	15	7	218	97	20
2010/11	170	13	12	145	3	8
2011/12	149	14	5	129		13
2012/13	147	9	9	129		4
2013/14	131					3

Preddiplomski studij novinarstva						
Godina upisa	Upisani	Ostvarili do 1/3 ECTS	Ostvarili od 1/3 do 2/3 ECTS	Ostvarili od 2/3 ECTS	Diplomirali	Izgubili pravo studiranja
2006/07	250	27	18	205	173	68
2007/08	255	6	16	233	183	25
2008/09	250	37	18	195	193	36
2009/10	249	41	18	191	190	16
2010/11	166	27	10	129	114	4
2011/12	147	24	8	116		10
2012/13	135	9	12	114		2
2013/14	128					3

Diplomski studij politologije						
Godina upisa	Upisani	Ostvarili do 1/3 ECTS	Ostvarili od 1/3 do 2/3 ECTS	Ostvarili od 2/3 ECTS	Diplomirali	Izgubili pravo studiranja
2009/10	97	2	1	95	92	4
2010/11	148	2	2	144	144	0
2011/12	138	4	9	125	120	0
2012/13	147	10	12	125	76	1
2013/14	159					

Diplomski studij novinarstva						
Godina upisa	Upisani	Ostvarili do 1/3 ECTS	Ostvarili od 1/3 do 2/3 ECTS	Ostvarili od 2/3 ECTS	Diplomirali	Izgubili pravo studiranja
2008/09	127	1	0	126	125	2
2009/10	182	4	1	177	169	13
2010/11	217	5	1	211	187	4
2011/12	233	15	24	194	96	3
2012/13	167	5	9	153		
2013/14	167					

Od ukupno upisanih na preddiplomski studij politologije akademske godine 2008/2009. godine, što je posljednja upisana generacija koja je do 2013. godine odslušala svu nastavu, diplomiralo je 55,4%

upisanih studenata. Na preddiplomskom studiju novinarstva, koji traje dva semestra manje od studija politologije diplomiralo je 77,2% studenata upisanih akademske godine 2008/2009., dok je od upisanih akademske godine 2009/2010. diplomiralo njih 76,3%. Od upisanih na preddiplomski studij novinarstva u akademskoj godini 2010/2011. 68,7% studenata je diplomiralo a 77,5% je postiglo najmanje 2/3 ECTS bodova. Od upisanih 2011/2012. najmanje 2/3 ECTS od mogućih bodova postiglo je 78,7% studenata. Na preddiplomskom studiju politologije 2/3 ECTS bodova postiglo je 85,5% studenata upisanih akademske godine 2008/2009., a ovaj udio se zadržao na gotovo istoj razini u idućim godinama. Od upisanih akademske godine 2010/2011. i kasnije iz sustava evidencije godišnje je do kraja 2013. godine izašlo manje od 10% upisanih studenata s preddiplomskog studija novinarstva i politologije. Znatniji odliv studenata sa studija radi gubitka prava događao se u generacijama upisanim akademske godine 2006/2007., 2007/2008., te 2008/2009. kad se kretao u rasponu od 10% do 30% upisanih studenata po godini..

Na diplomskim studijima politologije i novinarstva prolaznost je znatno veća budući da je od studenata upisanih u diplomski studij novinarstva akademske godine 2008/2009. do 2013. godine diplomiralo njih 98,4%, od upisanih akademske godine 2009/2010. diplomiralo je njih 92,7%, a od upisanih akademske godine 2010/2011. diplomiralo je 86,2% upisanih studenata. Istovremeno valja imati na umu kako je broj upisanih porastao sa 127 na 182 i potom na 217 studenata u ove tri akademske godine. Na diplomskom studiju politologije od upisanih akademske godine 2009/2010. diplomiralo je 94,9% studenata, od upisanih akademske godine 2010/2011. 97,3% studenata, a od upisanih godinu dana kasnije 86,7% studenata.

3.3. PROMOCIJA FAKULTETA BUDUĆIM STUDENTIMA

Obavještanje budućih studenata Fakulteta političkih znanosti obavlja se uglavnom putem mrežnih stranica Fakulteta, društvenih mreža, uključujući i društvene mreže studentskih udruga te putem smotre studija Sveučilišta u Zagrebu. Pojedini specijalistički i doktorski studiji se uz spomenute metode oslanjaju još i na brošure i letke. Fakultet političkih znanosti ima dosta visoku vidljivost na javnoj sceni budući da pojedini nastavnici redovito sudjeluju kao analitičari i komentatori u medijima, što sasvim sigurno ima značajan učinak na vidljivost Fakulteta. Ne treba zanemariti ni činjenicu kako je velik broj novinara i osoba koji djeluju u javnosti studirao na Fakultetu političkih znanosti na raznim razinama studija. Također, sam Fakultet, a posebno studij novinarstva bitne promotivne efekte ostvaruje putem TV Studenta i Radio Studenta.

Sadržaji koji se nalaze u promotivnim materijalima uglavnom nude obavijesti o uvjetima upisa, režimu i pravilima studija, sadržaju studijskih programa, donekle i o mogućnostima daljnjeg studiranja. Ostale vrste informacija nisu izraženije zastupljene u promotivnim materijalima Fakulteta ili pojedinih studijskih programa.

3.4. SUSTAV PROVJERE ISHODA UČENJA

Nakon uvođenja bolonjskog sustava način provođenja ispita je znatno promijenjen. Napušten je sustav u kojem su dominirali isključivo usmeni završni ispiti, a uveden je sustav kontinuiranog praćenja ishoda učenja kroz kolokvije, zadaće, seminarske radove, prezentacije, eseje te praktičan rad u onim predmetima u kojima je to u skladu sa sadržajem predmeta i ishodima učenja. Model provjere ishoda učenja te način određivanja ukupne ocjene definirani su na razini pojedinih predmeta i objavljeni u silabijima predmeta, što ih čini dostupnim prije početka semestra svim studentima na koje se odnose. Sukladno Pravilniku o studiranju (vidi Prilog 3.1. i Prilog 3.2.) provjera ishoda učenja mora uključivati dva kolokvija te završne ispite, dok su ostale komponente opcionalne te ovise o sadržaju i ishodima učenja na predmetu. Predviđena je i mogućnost uskrate pristupa završnom ispitu ukoliko student provjerama ne postigne ishode učenja tijekom semestra. Ipak, ova se mogućnost uglavnom ne koristi. Znatno više, odnosno preko 90% predmeta na preddiplomskom studiju politologije, preddiplomskom studiju novinarstva, diplomskom studiju politologije i diplomskom studiju novinarstva koristi se mogućnošću kombiniranja elemenata kontinuiranog praćenja ishoda učenja, pri čemu završni ispit čini

samo jedan segment ocjene. Sličan sustav provjere ishoda učenja primjenjuje se i na specijalističkim studijima, pri čemu, ovisno o programu studija i sadržaju pojedinih predmeta, postoji nešto veća varijacija u korištenim metodama. Na doktorskom studiju se na svim predmetima koristi model kontinuiranog praćenja postizanja ishoda učenja koji kombinira ispite, završne radove i druge vrste provjera poput prezentacija i pisanih radova tijekom semestra. Ukupna kompetencija doktorskih kandidata provjerava se obuhvatnim ispitom.

Nepristranost i objektivnost na ispitima osigurava se jednakim ispitnim uvjetima i sadržajima za sve studente. Na pisanim ispitima, a isto tako i u pisanim radovima i drugim sličnim provjerama znanja, svi studenti imaju isti tip zadataka i ista ispitna pravila. Nepristranost i objektivnost u ocjenjivanju proizlazi iz činjenice da su ispitni sadržaji jednaki za sve studente pa je na temelju toga moguće primijeniti jednake kriterije. Nepristranost i objektivnost na usmenim ispitima i prezentacijama te na obranama diplomskih i drugih radova osigurana je javnošću ispitnog postupka. Na diplomskom studiju novinarstva obrane završnih radova se izvode pred povjerenstvom. Obuhvatni ispiti na doktorskim studijima te obrane završnih radova na poslijediplomskim specijalističkim studijima također se provode pred povjerenstvom.

Studenti imaju pravo žalbe u slučajevima u kojima smatraju da su nepravедno ocjenjeni i u tom slučaju ispit se ponavlja pred povjerenstvom, odnosno povjerenstvo ponovno ocjenjuje pisani rad ili ispit.

3.5. MIŠLJENJE STUDENATA O ODNOSU STUDENATA I NASTAVNIKA

Podaci o mišljenjima studenata o studiju na Fakultetu političkih znanosti prikupljaju se putem anketa provedenih na EDUneta sustavu, trogodišnjih anketa Ureda za osiguranje kvalitete Sveučilišta u Zagrebu, te ankete koja se provodi na studentima koji završavaju studij. Podaci iz ovih anketa dostupni su svakom nastavniku na kojeg se odnose, a ukupni rezultati dostupni su tijelima Fakulteta. Studente se o ukupnim rezultatima anketa obavještava putem njihovih predstavnika u radnim tijelima Fakulteta, a posebno Odboru za kvalitetu. Na isti način studentski predstavnici mogu ukazivati na probleme u odnosu studenata i nastavnika, tražiti provedene određene mjere i predlagati rješenja.

Za sada je postotak studenata koji su ispunjavali anketu relativno visok budući da anketu na sustavu EDUneta ispunjavaju gotovo svi studenti koji moraju pristupiti ispitu. Odnosno, kako bi u određenom razdoblju mogli pristupiti sustavu, studenti moraju ispuniti anketu. Međutim, nije moguće donijeti zaključak o valjanosti i pouzdanosti ove ankete, budući da je nemoguće procijeniti koliko u potpunosti ispunjene ankete reprezentiraju ukupnu studentsku populaciju te postoje li određene skupine studenata koje sistematski ne ispunjavaju anketu.

Prema rezultatima ovih anketa zadovoljstvo studenata nastavnicima je relativno visoko među studentima koji su ispunjavali anketu. Prosječna ocjena, po pojedinim komponentama koje mjere različite aspekte zadovoljstva studijem, kreće se u rasponu od 3,50 do 4,50 na skali od 1 do 5 u gotovo svim anketama provedenim u posljednjih nekoliko godina.

3.6. UVJETI SMJEŠTAJA I PREHRANE STUDENATA

Uvjeti smještaja i prehrane studenata Fakulteta političkih znanosti su identični kao i smještaj i prehrana drugih studenata Sveučilišta u Zagrebu. Dio studenata smješten je u studentskim domovima, a dio u iznajmljenim ili vlastitim stambenim prostorima. Slično je i s prehranom, pri čemu se dio studenata oslanja na studentske restorane, a dio na vlastite resurse. Sva pitanja studentskog standarda su u nadležnosti Sveučilišta u Zagrebu, Studentskog centra Sveučilišta te Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta. Fakultet političkih znanosti, kao jedna od manjih sveučilišnih sastavnica, nema resursa ni drugih mogućnosti za poduzimanje značajnijih aktivnosti u ovom području.

Što se tiče sporta i rekreacije, nastava tjelesne i zdravstvene kulture sastavni je dio nastavnog programa na prvoj i drugoj godini preddiplomskog studija. Na Fakultetu djeluje i sportsko društvo

NOViPOL koje organizira fakultetska natjecanja i organizira studentske sportske ekipe koje sudjeluju u natjecanjima Sveučilišta u Zagrebu. Na Fakultetu također djeluju i druge studentske udruge koje provode razne aktivnosti usmjerene na uključenje studenata u društveni život unutar i izvan Fakulteta.

3.7. MJERE MOTIVIRANJA STUDENATA ZA VEĆE ZALAGANJE I UČENJE

Fakultet političkih znanosti ima sustav nagrađivanja studenata koji obuhvaća nagrade za najbolje studente u akademskoj godini i nagradu za najbolje studente na studijskom programu. Nagrade se dodjeljuju temeljem prosjeka ocjena i broja ostvarenih ECTS bodova. Nagrade se dodjeljuju najboljim studentima za svaki preddiplomski i diplomski studij posebno, a nagrade za najboljeg studenta na akademskoj godini se dodjeljuju za svaku godinu studija. Nagrade uključuju knjige, plakete i novčane nagrade.

Učinak mjera na motivaciju studenata se ne može procijeniti, ali se može pretpostaviti kako nije značajan. U tom pogledu važniji je simbolički učinak nagrade koji pokazuje kako se rad studenata cijeni i ne prolazi neprimijećeno, što u svakom slučaju može imati pozitivne učinke na motivaciju studenata i raspoloženje u radnom okruženju.

3.8. PODRŠKA KOJU FAKULTET PRUŽA STUDENTIMA

Na Fakultetu političkih znanosti potporu studentima u administrativnim i pravnim poslovima obavlja tajništvo, prodekan za nastavu i referada. Za druge oblike potpore, pogotovo mentorstvo i podršku u izvršavanju obveza nadležni su pojedini nastavnici i vijeća pojedinih studija. U tom smislu ne postoji poseban sustav ili osoba koja bi bila zadužena za studente koji imaju poteškoća u izvršavanju obveza, ili slične probleme. Dosadašnja praksa pokazuje kako je postojeći sustav u stanju prepoznati studente s problemima i odgovoriti na njihove potrebe. Praksa također potvrđuje kako je za to potrebna pravovremena komunikacija i prepoznavanje potrebe za pomoći od strane studenata. Postojanje posebne kontakt točke kojoj bi se studenti mogli obratiti, vjerojatno bi omogućilo sprječavanje ili ranije rješavanje pojedinih problema. Međutim trenutno ne postoje analize koje bi to potvrdile, a studentski predstavnici nisu do sada isticali nedostatak iste kao problem.

Potpora studentima u nastavi i izvršavanju obveza organizirana je kroz studente-mentore. Studenti-mentori su studenti viših godina studija ili diplomskih studija koji na dobrovoljnoj bazi pružaju podršku kolegama u izvršavanju studentskih obveza i rješavanju drugih problema koji su sastavni dio studentskog života. Na Fakultetu postoji koordinatorica za studente sa invaliditetom (vidi Prilog 3.3.) koja je zadužena za vođenje brige o potrebama studenata s invaliditetom u pitanjima nastave, ispitnog postupka, pristupa prostorijama Fakulteta, osiguravanju nastavnih materijala za studente sa oštećenjima vida i druge slične potrebe. Fakultet ima dizalo koje omogućuje pristup svim katovima zgrade za studente s poteškoćama u kretanju, a u knjižnici ima i opremu koja omogućuje pristup literaturi studentima sa oštećenjima vida. Za studente s oštećenjima vida predviđen je i poseban ispitni postupak koji uvažava njihove posebnosti. Nedostatak u ovom trenutku predstavlja otežan pristup sanitarnim čvorovima budući kako na Fakultetu trenutno ne postoji sanitarni čvor koji je u potpunosti prilagođen za pristup osobama koje imaju otežanu mobilnost.

Fakultet je sastavnica Sveučilišta u Zagrebu, te su sve studentske usluge i službe Sveučilišta na raspolaganju studentima Fakulteta političkih znanosti. Za podršku studentima u pitanjima mobilnosti zadužen je prodekan za znanost i međunarodnu suradnju, koji je također zadužen za osiguranje podrške stranim studentima koji dolaze na Fakultet kroz programe razmjene. U budućnosti će značajniju ulogu u ovom području imati i Ured za istraživanja i međunarodne projekte.

3.9. ZAŠTITA STUDENTSKIH PRAVA

Osnovni mehanizmi zaštite studentskih prava definirani su zakonom i propisima na razini Sveučilišta, i nalaze se u Zakonu o visokom obrazovanju, statutima Sveučilišta i Fakulteta političkih znanosti, te Pravilnicima o studiranju na preddiplomskom i diplomskom studiju na razini Sveučilišta i Fakulteta. Zaštita prava studenata u stegovnom postupku definirana je Pravilnikom o stegovnoj odgovornosti studenata. Unutar ovih dokumenata definirani su slučajevi kršenja prava te predviđene procedure pokretanja postupka zaštite prava kao i procedure za rješavanje žalbi u postupku upisa studija, upisa u višu studijsku godinu, upisa pojedinih predmeta, polaganja ispita i drugih prava vezanih uz studiranje.

Na Fakultetu se žalbe studenata uglavnom odnose na upise u studijske godine i pojedine predmete, na utvrđeni iznos školarina, na ocjene, i na kršenje određenih studentskih prava vezanih uz ispitne rokove i ispitni postupak. Od 2011. zaprimljene su 93 žalbe koje su unesene u urudžbeni zapisnik. Od ovog broja 65 žalbi se odnosi na upis na diplomski studij, 18 se odnosi na iznos školarine, četiri se odnose na ispitni postupak, tri na postupke nastavnika u nastavi, dvije na ocjene na ispitu, a jedna na priznavanje ECTS bodova. Zaprimljeno je i više žalbi koji se odnose na naknadne upise na predmet, prelaske s jednog predmeta na drugi, upise ocjena i druge slične slučajeve koje u okviru svojih nadležnosti rješava prodekan za nastavu.

Opći postupak rješavanja žalbi odvija se tako da prodekani rješavaju žalbe u prvom stupnju ovisno o svojoj nadležnosti dok žalbe u drugom stupnju rješava dekan. Dekan također imenuje ispitno povjerenstvo u slučajevima žalbe na ocjenu. Žalbe na odluku stegovnog povjerenstva rješava Fakultetsko vijeće.

3.10. PRAĆENJE ZAVRŠENIH STUDENATA I NJIHOVA ZAPOSLENOST

Na Fakultetu političkih znanosti ne postoji sustav praćenja niti razvijen sustav komunikacije sa studentima koji su završili studije. Isto tako, Fakultet nema razvijen sustav praćenja zapošljavanja studenata i njihovih karijera. Stoga je u idućem razdoblju nužno poduzeti mjere koje bi nadoknadile ovaj nedostatak. Fakultet u ovu svrhu namjerava iskoristiti fakultetski Savjet u koji bi ušli dionici Fakulteta, odnosno predstavnici organizacija i institucija iz gospodarstva, nevladinog sektora, državne i javne uprave. U ovom sastavu Savjet bi se koristio za komunikaciju s dionicima o zapošljavanju studenata i unaprijeđenu studijskih programa.

Druga, i vjerojatno važnija mjera za ovo područje, je uspostava fakultetske službe za odnose sa studentima koji su završili studije (*alumnima*), a koja bi s istima održavala redovitu komunikaciju, prikupljala podatke o njihovim karijerama i korisnosti studija u svrhu studijskih razvoja. Također, u akademskoj godini 2014/2015. Fakultet namjerava provesti cjelovitu anketu nad studentima koji su diplomirali u posljednjih pet godina kako bi se prikupili podaci o njihovim zaposlenjima, poslodavcima i sektorima zaposlenja, vještinama koje su nužne za te poslove te korisnosti studijskih programa Fakulteta u razvoju tih vještina. Anketa bi se koristila i za prikupljanje podataka za izradu baza kontakata s *alumnima*.

Trenutno stanje zaposlenosti i zapošljavanja studenata Fakulteta političkih znanosti je teško precizno utvrditi budući da Fakultet ne raspolaže podacima o zaposlenosti vlastitih studenata, dok statistike HZZ-a za većinu podataka u svojim evidencijama ne razlikuju osobe po obrazovnoj instituciji koju su završile nego po zanimanju koje su stekli. Međutim, pošto je Fakultet jedina institucija koja nudi studij politologije i jedna od rijetkih koja nudi studij novinarstva podaci o zaposlenosti politologa se odnose isključivo na studente Fakulteta dok se podaci o zaposlenosti novinara odnose u znatnoj mjeri na studente Fakulteta. U dijelu u kojem postoje podaci za diplomirane studente Fakulteta političkih znanosti, u evidencijama HZZ-a u listopadu 2013. godine nezaposleno je bilo 33 politologa za završenim preddiplomskim studijem i 154 politologa sa završenim diplomskim studijem, od toga 112 bez iskustva. Za novinare iste brojke iznose 33 nezaposlena sa završenim preddiplomskim studijem te 169 nezaposlenih sa završenim diplomskim studijem, od kojih 118 bez iskustva. Budući da je su razdoblju

nakon 2008. diplomski studij politologije Fakulteta političkih znanosti završila 432 studenta možemo zaključiti da je njihova ukupna zaposlenost iznosila oko 65%. U istom razdoblju diplomski studij novinarstva završilo je 568 studenata što znači da je zaposlenost završenih studenata ovog studija 70%. Prema podacima za studente Fakulteta političkih znanosti, u 2012. i 2013., prosječno je godišnje zaposleno 35 studenata koji su završili diplomski studij politologije, 40 studenata koji su završili diplomski studij novinarstva te 10 studenata koji su završili preddiplomski studij novinarstva.

Tablica 3.4. Nezaposlenost i zapošljavanje politologa i novinara u 2013. godini

	nezaposleni		dužina nezaposlenosti			ulazak u nezaposlenost			zapošljavanje				
	ukupno	bez iskustva	0 - 6 mj.	6 - 12 mj.	1 g. i više	radni odnos	redovno školovanje	iz neaktiv.	ukupno zaposleni (A+D)	A	B	C	D
										u radni odnos (B+C)	zaposleni na određeno	zaposleni na neodređeno	u stručno osposob.
POLITOLOZI													
Ukupno	418	168	212	57	149	117	102	99	273	123	13	110	115
mlađi do 29	214	137	143	26	45	46	95	59	179	73	8	65	95
NOVINARI													
Ukupno	781	218	364	121	296	324	146	193	457	292	20	272	104
mlađi do 29	307	189	190	40	77	100	143	92	236	139	6	133	85

Tablica 3.5. Zaposleni i nezaposleni studenti preddiplomskih i diplomskih studija

	diplomirali do 2013	nezaposleni		zapošljavanje			ukupno zaposleni
		ukupno	od toga bez iskustva	2011	2012	2013	
POLITOLOZI							
diplomski	432	154	99	18	32	36	94
preddiplomski	69	19	13	1	3	2	6
NOVINARI							
diplomski	577	169	118	17	33	46	99
preddiplomski	276	34	18	0	11	13	26

U ukupnom broju nezaposlenih trenutno se ukupno nalazi 418 politologa i 781 novinar. Od ovog broja najviše nezaposlenih nalazi se u dobnoj skupini od 20 do 29 godina, i to 214 politologa i 307 novinara. Oni čine 44,5% broja ukupno nezaposlenih politologa i 39,3% broja ukupno nezaposlenih novinara. Unutar ove skupine 64% politologa i 61% novinara nema radnog iskustva, odnosno nisu dosad evidentirani kao formalno zaposleni. U dobnoj skupini od 30 do 39 godina nalaze se 102 nezaposlena politologa te 251 nezaposleni novinar. Od nezaposlenih politologa i novinara mlađih od 29 godina, 53,2 % i 51,1% ih je nezaposleno manje od 3 mjeseca, dok ih je 20% i 22,8% nezaposleno duže od godinu dana.

U 2013. godini u evidenciju nezaposlenih je ušlo 225 politologa i 346 novinara mlađih od 29 godina. Od ovog broja 31% ih je došao iz nekog oblika zaposlenja ili samozaposlenja, 42% iz redovnog školovanja a 26% iz nekativnosti. Istovremeno, u populaciji mlađoj od 29 godina zaposleno je 73 politologa, od kojih 65 na određeno vrijeme, i 139 novinara, od kojih 133 na određeno vrijeme. Kroz stručno zapošljavanje za rad zaposleno je 95 politologa i 85 novinara mlađih od 29 godina. Ukupno je u 2013. godini u zaposlenost ušlo 179 politologa i 236 novinara mlađih od 29 godina, ali kao što vidimo većina njih preko stručnog osposobljavanja. Glavne djelatnosti zapošljavanja čine javna uprava i obrazovanje za kojima slijede djelatnosti u vrlo širokom spektru usluga poput trgovine, komunikacija i medija te turizma.

3.11. OSVRT NA POSTOJEĆE STANJE I PRIJEDLOZI ZA POBOLJŠANJA

U idućem razdoblju nema planova za daljnje smanjivanje upisne kvote na studije politologije i novinarstva. Akademske godine 2014/2015. upisna kvota na diplomskom studiju novinarstva moći će se dodatno spustiti zbog smanjenog priliva studenata s preddiplomskih studija. Na politologiji, daljnje smanjenje kvote za upis na diplomski studij zbog smanjenog priliva studenata s preddiplomskog studija, biti će moguće u akademskoj godini 2015/2016. U akademskoj godini 2015/2016. ukupan broj studenata na preddiplomskom i diplomskom studiju uz realizaciju postojećih upisnih kvota iznositi će oko 1.300 do 1.400 studenata, dok se ne očekuje znatnija promjena u broju studenata na poslijediplomskim specijalističkim studijima i doktorskim studijima u odnosu na sadašnju razinu. Kao posljedica smanjenja ukupnog broja studenata može se očekivati daljnje smanjenje veličine nastavnih grupa, što će omogućiti izvođenje seminarske nastave u okviru manjih nastavnih grupa. Ipak, prostor je za sada još uvijek značajan ograničavajući faktor za smanjenje veličine nastavnih grupa.

Prolaznost na razini studijskih programa na diplomskim i preddiplomskim studijima je na zadovoljavajućoj razini. Dodatni koraci mogu biti učinjeni na čvršćem povezivanju ishoda učenja, metoda nastave i metoda provjere ishoda učenja. U tu svrhu će se u okviru ovih aktivnosti izraditi i poseban dokument. Prioritetni cilj je i uspostava sustava prikupljanja informacija o zaposlenju i vještinama studenata, sektorima na kojima rade te vještinama koje se koriste na tim poslovima, kako bi se ove informacije mogle uključiti u definiranje programa predmeta i ishoda učenja.

Tablica 3.6. Struktura studenata

Studijski program	Redoviti studenti	Izvanredni studenti	Apsolventi
Preddiplomski studij Politologije	578	58	
Preddiplomski studij Novinarstva	416	25	
Diplomski studij Politologije	212		
Diplomski Studij Novinarstva	465		
Ukupno	1671	83	

Tablica 3.7. Studentski standard

	Površina	Broj sjedećih ili aktivnih mjesta
	(u m ²)	
Prostor za učenje	89	40
Studentska menza (korištenje iksice)	0	
Drugi objekti prehrane	0	
Mogućnosti studentskog smještaja	0	
Sportski objekti	0	
Prostorije za studentske udruge i kulturne aktivnosti	40	20
Objekti za rekreaciju	0	

Tablica 3.8. Zapošljavanje studenata koji su završili studij

Naziv studijskog programa	Broj studenata koji su završili studij u posljednje 3 godine	Broj nezaposlenih prema statistici Zavoda za zapošljavanje
Preddiplomski studij Politologije	355	19
Preddiplomski studij Novinarstva	304	33
Diplomski studij Politologije	340	154
Diplomski Studij Novinarstva	452	169

Napomena: Završeni preddiplomski studenti koji su završili diplomski studij su uneseni za svaki studij posebno.

4. NASTAVNICI

ELEMENTI SAMOANALIZE U PODRUČJU NASTAVNICI:

- Struktura nastavnika i suradnika. Dobre i loše strane u omjerima broja stalno zaposlenih na Fakultetu i vanjskih suradnika. Analiza problema kadrovske politike.
- Prikaz i ocjena omjera nastavnik/student i trenda tog omjera u zadnjih pet godina.
- Prikaz i ocjena nastavnih opterećenja nastavnika i vanjskih suradnika.
- Formalni postupci za praćenje angažmana nastavnika.
- Veličine studentskih grupa za predavanja, seminare, vježbe i druge oblike nastave. Ocjena učinkovitosti nastavnog rada u tim grupama. Komentar mišljenja studenata izražena o ovom pitanju u anketama.
- Pokazatelji po kojima se procjenjuje kompetentnost nastavnika i vanjskih suradnika koji izvode nastavu na Fakultetu. Ocjena usporedivosti tih pokazatelja u domaćim i međunarodnim okvirima. Mišljenja studenata izražena u anketama i njihovi učinci.
- Oblici stručne podrške nastavnicima i vanjskim suradnicima u području osposobljavanja i usavršavanja nastavničkih kompetencija. Način usavršavanja nastavnika i vanjskih suradnika na drugim i inozemnim visokim učilištima. Ocjena opsega i postignuća tog procesa te usporedba s drugim visokim učilištima.
- Eventualne posebne mjere koje je Fakultet uveo u svrhu motiviranja nastavnika za veće zalaganje i učenje. Ocjena učinka tih mjera.
- Opis i ocjena vrste i kvalitete nastavnih materijala koje pripremaju nastavnici Fakulteta. Popis izabranih udžbenika nastavnika objavljenih u posljednjih pet godina. Ocjena pokrivenosti nastavnog programa stručnom literaturom.
- Mjera zadovoljstva postojećim stanjem i prijedlozi za moguća poboljšanja.

4.1. STRUKTURA NASTAVNIKA I SURADNIKA FAKULTETA

Na Fakultetu je trenutno zaposleno 42 nastavnika u znanstveno-nastavnom zvanju (15 redovnih i 8 izvanrednih profesora, te 19 docenata), 21 nastavnik u suradničkom zvanju (10 znanstvenih novaka viših asistenata i 11 znanstvenih novaka), te tri nastavnika u nastavničkom zvanju. Trenutno se provodi procedura natječaja za pet radnih mjesta za docente te dva radna mjesta za predavače, a u postupku je i dobivanje odobrenja za dva zamjenska radna mjesta u znanstveno-nastavnom zvanju i jedno mjesto u znanstveno-nastavnom zvanju za znanstvenika povratnika iz inozemstva. Nakon realizacije ovih izbora, 50 nastavnika bi bilo zaposleno u znanstveno-nastavnim, a pet u nastavnim zvanjima, dok bi se broj zaposlenih u suradničkim zvanjima smanjio na oko 15. S obzirom kako neće biti znatnijih odlazaka u mirovinu tijekom iduće dvije godine te kako se će svi odlasci biti popunjeni zamjenama na postojećim radnim mjestima za očekivati je da će broj nastavnika izabranih u znanstveno-nastavna i nastavna zvanja ostati stabilan. Kretanje broja suradničkih zvanja je teže predvidjeti, ali se može očekivati da će ostati u rasponu od 10 do 15 zaposlenih u suradničkim zvanjima.

U izvođenju nastave Fakultet se oslanja na veći broj vanjskih suradnika kojih je u ovoj godini ukupno angažirano 42, od čega ih je šest u znanstveno-nastavnom zvanju, četiri u nastavnom zvanju te dva u suradničkim zvanjima. Ostali vanjski suradnici su stručni suradnici koji izvode nastavu na stručnim predmetima studija novinarstva te doktorski studenti koji izvode seminarsku nastavu na dijelu predmeta. U posljednje dvije godine broj vanjskih suradnika se postupno smanjuje, a namjera uprave je da se taj trend nastavi, budući da je izgledno da će financiranje za njihovo angažiranje biti značajno smanjeno. Međutim, kako se na studiju novinarstva izvodi značajan broj predmeta koji imaju stručne sadržaje i koji zahtijevaju posjedovanje praktičnih znanja, za određeni fond sati nastave Fakultet se neizbježno mora osloniti na vanjske suradnike. Velik broj vanjskih suradnika i njihov omjer u odnosu na zaposlenike od gotovo 1:1 ipak nije pravi pokazatelj stvarnog učešća vanjskih suradnika u nastavi. U sadašnjoj strukturi norma sati na preddiplomskim i diplomskim studijima vanjski suradnici izvode 23,2% ukupnog broja norma sati. U iduće dvije godine, kako kroz zapošljavanje na znanstveno-nastavna radna mjesta za koja se trenutno provodi postupak izbora, tako i kroz smanjenje broja angažiranih vanjskih suradnika, cilj je svesti udio vanjske suradnje u nastavi na oko 10% ukupnog fonda norma sati i broj vanjskih suradnika na najviše 20. U tom slučaju vanjski suradnici bi se zadržali uglavnom na onim predmetima na kojima je njihovo sudjelovanje nužno za održavanje stručnih sadržaja na preddiplomskom i diplomskom studiju novinarstva.

Na poslijediplomskim specijalističkim studijima i doktorskim studijima angažiranje vanjskih suradnika također je izražena pojava. Budući da je svrha poslijediplomskih specijalističkih studija nuditi specijalizirane sadržaje ovi studiji nužno moraju angažirati suradnike iz područja specijalizacije te stručnjake iz prakse. Angažiranje vanjskih suradnika na doktorskim studijima usmjereno je prije svega na povećanje kvalitete nastave putem angažiranja najkvalitetnijih znanstvenika sa Sveučilišta u Zagrebu i drugih sveučilišta.

Osnovni problem u kadrovskoj politici u ovom trenu je postojanje određenog broja obveznih predmeta na preddiplomskim studijima politologije i novinarstva za koje ne postoji adekvatno kadrovsko rješenje u postojećoj strukturi zaposlenih, što u konačnici dovodi do potrebe za angažiranjem vanjskih suradnika. Dijelom će ovaj problem biti riješen već ove godine kroz spomenuta zapošljavanja, a dijelom će u iduće dvije godine biti potrebno izvršiti određenu preraspodjelu nastavnika ili radnih mjesta prema obveznim predmetima za koje trenutno nema adekvatnih rješenja. Problem u kadrovskoj politici je donekle uzrokovala dugogodišnja praksa reprodukcije radnih mjesta unutar odsjeka. Ova praksa je otežala prilagodbu strukture znanstveno-nastavnog kadra novim potrebama, odnosno otežala je usmjeravanje Fakulteta prema novim sadržajima i novim područjima istraživanja u vrijeme kad je program studija doživio znatne izmjene. Stoga se može reći da je potreba za vanjskom suradnjom dijelom nastala kao rezultat neusklađenosti kadrovske politike i promjena u sadržajima

studijskih programa.

4.2. OMJER STUDENATA I NASTAVNIKA

Tablica 4.1. Omjer studenata i nastavnika na Fakultetu političkih znanosti

	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/05
Nastavnici	39	43	48	47	45	50
Nastavnici i suradnici	53.5	55.5	61.5	58	55.5	59
Studenti preddiplomski i diplomski studiji	1853	1959	1983	1957	1713	1535
Svi studenti	1944	2079	2190	2079	1810	1650
Preddiplomski i diplomski studiji	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/05
Omjer nastavnici	47.5	45.6	41.3	41.6	38.1	30.7
Omjer nastavnici i suradnici	34.6	35.3	32.2	33.7	30.9	26
Svi studiji	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/05
Omjer nastavnici	49.8	48.3	45.6	44.2	40.2	33
Omjer nastavnici i suradnici	36.3	37.5	35.6	35.8	32.6	28

Napomena: Podaci se odnose na stanje na početku akademske godine. Podaci uključuju studente koji su upisani u programe koji izvide nastavu. Podaci za 2014/2015 godinu su projekcija na temelju trenutnog broja studenata na nižim godinama, očekivanim upisnim kvotama i postupcima za izbor nastavnika koji su trenutno aktivni. Broj nastavnika uključuje sve nastavnike u nastavnom i znanstveno-nastavnom zvanju.

Podaci pokazuju kako je Fakultet političkih znanosti na početku promatranog razdoblja imao izuzetno nepovoljne omjere studenata i nastavnika. Omjer zaposlenih u nastavnom zvanju i studenata iznosio gotovo 50 studenata na jednog nastavnika u 2009. godini. Ovaj izrazito nepovoljan omjer bio je rezultat visokih upisnih kvota na diplomске i preddiplomske studije u razdoblju prije 2010. godine. Od 2011. godine smanjenje upisnih kvota i izbor većeg broja novih docenata u znanstveno-nastavna zvanja pomogli su da se omjer nastavnika i suradnika počne smanjivati.

Međutim, kako je potrebno neko vrijeme da bi se učinci nižih upisnih kvota osjetili, omjer nastavnika i studenata na Fakultetu političkih znanosti je još uvijek nepovoljan. Podaci u Tablici 4.1. pokazuju trend kretanja omjera broja studenata i nastavnika. Iz Tablice je vidljivo kako će, s obzirom na postojeće upisne kvote, smanjenje broja studenata na diplomskim studijima i zapošljavanje sedam novih nastavnika u znanstveno-nastavnim i nastavnim zvanjima tijekom ove godine, omjer studenata i nastavnika vrlo brzo biti ispod 30 studenata na 1 nastavnika. Ukoliko bi se među nastavnike brojili zaposleni u suradničkim zvanjima (jedan suradnik kao 0,5 nastavnika), ovaj omjer je već 2013. godine bio vrlo blizu ili na granici omjera 1 nastavnik na 30 studenata.

4.3. NASTAVNO OPTEREĆENJE NASTAVNIKA I VANJSKIH SURADNIKA

Ukupno nastavno opterećenje na Fakultetu političkih znanosti iznosi 25.765 norma sati, od kojih vanjski suradnici izvide 5.956 norma sati, što na razini ukupne nastave na preddiplomskim i diplomskim studijima iznosi 23.1% od ukupnog broja norma sati. Puno nastavno opterećenje svih nastavnika i suradnika zaposlenih na Fakultetu iznosi 17.850 norma sati (odnosno 21.420 ako se uračuna uvećanje od 20% sukladno kolektivnom ugovoru). S obzirom na trenutno aktivne izbore u zvanja puno opterećenje zaposlenih nastavnika i suradnika može maksimalno porasti na 19.200 norma sati (odnosno 23.040 ako se uračuna uvećanje od 20%).

Vanjski suradnici izvide 15,8% nastave na preddiplomskom studiju politologije te 36,1%

nastave na preddiplomskom studiju novinarstva. Na diplomskom studiju politologije i novinarstva vanjski suradnici izvode 14,3% i 18,6% ukupnog broja norma sati. U akademskoj godini 2013/2014. Fakultet je smanjio broj vanjskih suradnika i ukupno nastavno opterećenje koje obavljaju vanjski suradnici u odnosu na akademsku godinu 2012/2013. Za akademsku godinu 2014/2015. planira se dodatno smanjenje broja norma sati koje izvode vanjski suradnici za 30% do 50% od ukupnog broja, ovisno o potrebama izvođenja nastave.

Na poslijediplomskim specijalističkim studijima odnos nastave koju izvode zaposlenici Fakulteta i vanjski suradnici kreće se od 76% do 14% ukupnog broja norma sati ako se ubroje svi predmeti navedeni u programu i izvedbenom planu studija. Budući da je na poslijediplomskim specijalističkim studijima velik broj predmeta izboran, i stoga se ne izvodi u svakom ciklusu studija, realizirano opterećenje u pravilu izgleda drugačije, uz napomenu kako većinu obveznih predmeta koji se izvode na svakom studiju predaju zaposlenici Fakulteta. Od tri poslijediplomska specijalistička studija na kojima više od 50% nastavnog opterećenja nose vanjski suradnici, dva studija (Identitet Europe i Obrazovna politika RH u europskom kontekstu) se dosad nisu izvodila jer nisu prikupili dovoljan broj kandidata za upis. Na trećem studiju (Sigurnosna politika RH) pad norme koju nose zaposlenici Fakulteta ispod 50% dogodio se radi prijelaza jednog od nastavnika na studiju s Fakulteta političkih znanosti na drugo visoko učilište na samom početku akademske godine 2013/2014. Na doktorskim studijima vanjski suradnici izvode, ili su izvodili, oko 1/3 ukupnog broja norma sati, pri čemu je vanjska suradnja na doktorskim studijima nužan element osiguranja kvalitete nastave i uključivanja svih znanstveno relevantnih sadržaja iz područja društvenih znanosti u program studija.

4.4. FORMALNI POSTUPAK ZA PRAĆENJE VANJSKOG ANGAŽMANA NASTAVNIKA

Vanjsku nastavnu aktivnost na drugom visokom učilištu nastavnik Sveučilišta u Zagrebu može ostvariti isključivo temeljem ugovora o suradnji u izvođenju nastave dvaju visokih učilišta, uz pisanu suglasnost čelnika sveučilišta i sastavnice te Fakultetskog vijeća. Rad izvan Sveučilišta u Zagrebu može iznositi najviše jednu trećinu punog nominalnog nastavnog opterećenja. Asistentima, višim asistentima i znanstvenim novacima nije dopušteno ni u kakvom obliku izvođenje nastave na institucijama izvan matičnoga Sveučilišta. Za rad u nastavi zaposlenika Fakulteta političkih znanosti na drugim visokim učilištima u RH i inozemstvu potreban je zahtjev visokog učilišta koje traži angažman nastavnika Fakulteta političkih znanosti u nastavi, s nazivom predmeta koji će se izvoditi i nastavnim opterećenjem. Ovaj zahtjev potom treba odobriti Fakultetsko vijeće prije početka akademske godine.

U akademskoj godini 2013/2014. Fakultet političkih znanosti je sklopio ugovore o suradnji u području visokog obrazovanja i znanosti sa sljedećim visokim učilištima/visokim školama izvan Sveučilišta u Zagrebu: Visokom školom međunarodnih odnosa i diplomacije Dag Hammarskjöld, Filozofskim fakultetom Sveučilišta u Splitu, Sveučilištem u Osijeku, Fakultetom političkih nauka Univerziteta Crne Gore u Podgorici te Fakultetom političkih nauka u Beogradu. Dopušteno izvođenje nastave podrazumijeva izvođenje nastave na preddiplomskoj razini te izvođenje nastave na diplomskoj i doktorskoj razini samo ako na Sveučilištu u Zagrebu ne postoji program podudarnog sadržaja. Nastavnici Sveučilišta u Zagrebu ne mogu biti nositelji niti izvoditelji kolegija u postupku akreditiranja studijskih programa ostalih visokih učilišta.

4.5. VELIČINE STUDENTSKIH GRUPA I UČINKOVITOST NASTAVNOG RADA

Smanjenje upisnih kvota spominjao u prethodnim odjeljcima odrazilo se i na brojnost studenata na obveznim i izbornim predmetima. Prosječan broj upisanih studenata na obveznim predmetima na 1. i 2. godini preddiplomskog studija politologije i novinarstva je 145, dok je prosječan broj studenata upisanih na izborne predmete iznosi 70. Prosječan broj studenata upisanih na obvezne predmete na 3. i 4. godini preddiplomskog studija politologije je 185 studenata dok je prosječan broj studenata upisanih na izborne predmete 60 studenata, budući da je broj izbornih predmeta na trećoj i četvrtoj godini nešto

veći. Na preddiplomskom studiju novinarstva prosječan broj upisanih na obvezne predmete na 3. godini studija je 130 studenata, a na izbornim predmetima 55 studenata. Na diplomskom studiju politologije prosječan broj studenata na predmetu je 45, dok je na diplomskom studiju novinarstva, na prvoj godini studija prosječan broj upisanih studenata na predmetu 130, a na drugoj godini studija 85 studenata, što je odraz ukupno manjeg broja predmeta na diplomskom studiju novinarstva i većeg broja upisanih studenata.

Broj studenata na predmetu je smanjen u odnosu na prethodne godine, i očekuje se njegov daljnji pad, i to posebno na diplomskim studijima. Veličina grupa je određena i načinom izvođenja nastave pri čemu se predavanja obično izvode u jednoj studijskoj grupi, a seminarsku nastavu u više grupa. Veličina jedne seminarske grupe iznosi maksimalno 50 studenata, osim na predmetima koji traže praktične vježbe i nastavu u informatičkom kabinetu, gdje maksimalna veličina seminarske grupe iznosi 25 studenata..

Usprkos smanjenju broja studenata u posljednjoj godini i njegovom povoljnom utjecaju na veličinu nastavnih grupa, objektivan problem koji određuje veličinu nastavnih grupa je nedostatak prostora za izvođenje nastave. Drugi problem je potreba angažiranja većeg broja vanjskih suradnika za izvođenje nastave u više studijskih grupa. U ovoj akademskoj godini nastava na preddiplomskim i diplomskim studijima na Fakultetu je organizirana svaki radni dan s početkom u 8.00 sati i traje do 20.35 sati, što čini 8 dnevnih termina od 90 minuta, odvojenih s 5 minuta pauze. Fakultet ima osam većih dvorana, informatički kabinet i dvije manje dvorane. Prosječna tjedna iskorištenost dvorana iznosi 80% samo u preddiplomskoj i diplomskoj nastavi. Preostalih 20% termina, uglavnom na kraju tjedna u popodnevним satima rezervirano je za održavanje nastave na doktorskim i poslijediplomskim specijalističkim studijima koja ponekad traje i do 21.50 sata. Nastava na ovim studijima se održava i subotom u terminu od 8.00 do 16.00 sati.

Prosječna veličina nastavnih grupa je stoga kompromis između prostornih mogućnosti i optimalnog omjera studenata i nastavnika za izvođenje nastave, te ju nije moguće izmijeniti bez osiguravanja novog prostora za izvođenje nastave ili smanjenja broja studenata. U budućnosti se može očekivati određeno smanjenje nastavnih grupa uslijed smanjenja broja studenata, ali se ne može očekivati znatnija promjena veličine nastavnih grupa do preseljenja u novi prostor ili dodatnog smanjenja upisnih kvota.

4.6. OCJENJIVANJE KOMPETENCIJA NASTAVNIKA I VANJSKIH SURADNIKA

Ocjenjivanje kompetencija nastavnika se primarno provodi u postupku izbora u znanstveno-nastavna ili nastavna zvanja, pri čemu nastavnik mora ispuniti propisane znanstvene i nastavne, ili samo nastavne uvjete, koji propisuju određeno nastavno iskustvo. Pri prvom izboru u znanstveno-nastavno i nastavno zvanje kandidat za nastavnika mora održati nastupno predavanje koje predstavlja jedinu stvarnu praktičnu provjeru nastavnčkih kompetencija u procesu izbora. Drugi mehanizam za provjeru nastavnčkih kompetencija je znanstveni rad odnosno kvaliteta i učestalost objavljivanja znanstvenih radova. Međutim, provjera kompetencija nastavnika putem kvalitete znanstvenih radova daje uvid samo u sadržajne kompetencije nastavnika za izvođene predmeta, ali ne uključuje metodičke vještine za izvođenje nastave. Ovaj postupak se u osnovnim crtama ne razlikuje od postupaka koji se primjenjuju na drugim visokom učilištima i inozemnim sveučilištima. Jedine razlike mogu proizlaziti iz broja i kvalitete kandidata te razlika u postupku na različitim institucijama.

Fakultet se pri izboru vanjskih suradnika oslanja na njihovu nastavničku i znanstvenu biografiju, odnosno izbor u akademsko zvanje, objavljenje radove, predavačko iskustvo i slične podatke koji čine profesionalnu biografiju pojedinca. Međutim, od vanjskih suradnika se uglavnom ne traži demonstracija osnovnih sadržajnih znanja i nastavnčkih vještina u postupku odabira, odnosno, takav postupak za sada ne postoji.

Kompetencije nastavnika se provjeravaju i putem studentskih anketa koje provodi Ured za

kvalitetu Sveučilišta u Zagrebu i anketa koje provodi Fakultet političkih znanosti. Međutim, podaci iz anketa se uglavnom ne koriste u redovnoj evaluaciji nastavnika, već uglavnom u postupku reizbora. Studenti ocjenjuju prosječne nastavničke vještine u četiri segmenta koji se odnose na način izvođenja nastave, i to: strukturiranje nastave, način izlaganja nastavnih sadržaja, korištenje metoda, primjera i zadataka koje olakšavaju usvajanje sadržaja te način komuniciranja u nastavi. Prosječne ocjene studentskog zadovoljstva nastavničkim kompetencijama iskazane u studentskim anketama za akademsku godinu 2012/2013. na 112 predmeta koje su ankete obuhvatile, kreću se od 4.0 za korištenje metoda, primjera i zadataka do 4.3 za način komuniciranja u nastavi (standardna devijacija ovih ocjena kreće se od 0.55 do 0.60).

4.7. OBLICI STRUČNE PODRŠKE NASTAVNICIMA U PODRUČJU NASTAVNIČKIH KOMPETENCIJA

Fakultet nema cjeloviti sustav stručne podrške nastavnicima u području usavršavanja nastavničkih kompetencija, budući da se radi o relativno maloj sastavnici sa ograničenim resursima u ovom području. U ovom segmentu Fakultet se uglavnom oslanja na vanjske resurse, bilo kroz sveučilišne programe, bilo kroz druge programe razmjene i usavršavanja. Manji broj nastavnika Fakulteta prati pojedine sveučilišne seminare i radionice iz područja nastavnih metoda i e-učenja, međutim tako stečeno znanje se u pravilu ne prenosi dalje kroz aktivnosti na razini Fakulteta. Većina programa razmjene i usavršavanja u kojima sudjeluju nastavnici i suradnici Fakulteta je prvenstveno usmjerena na znanstveno usavršavanje, a tek je vrlo mali broj programa usmjeren i na razvoj nastavnih sposobnosti ili kombinaciju znanstvenih i nastavnih sposobnosti. Od programa usavršavanja koji uključuju i znanstvenu i nastavnu komponentu, nekoliko nastavnika je sudjelovalo u JFDP programu za mlađe znanstvenike i nastavnike. Od programa za nastavnike Fakultet u ovom trenutku ima aktivne sporazume za razmjenu nastavnika s više inozemnih sveučilišta (preko 20) unutar ERASMUS i CEEPUS programa, a namjera je da se ovaj broj dodatno poveća. Ovi programi bi se mogli koristiti za stjecanje novih iskustava u nastavi kao i znanja o metodama nastave. Međutim za sada je njihova iskorištenost od strane nastavnika relativno niska.

Iako nisu direktno vezani uz programe usavršavanja u području nastavnih metoda, sudjelovanje nastavnika u konferencijama, ljetnim školama kao i drugi oblici primarno znanstvenog usavršavanja sasvim sigurno imaju i određene učinke na kvalitetu nastavnika, posebno u segmentu upoznavanja s novim istraživanjima i uvođenja novih sadržaja. Fakultet ima posebna sredstva dostupna svakom nastavniku na godišnjoj razini kojima podupire ove oblike aktivnosti.

U ovom segmentu Fakultet je u sličnoj poziciji kao i većina drugih sastavnica Sveučilišta u Zagrebu, a općenito se može reći kako je na većini sveučilišta znatno veći naglasak stavljen na stvaranje sustava podrške znanstvenom radu dok se sustavu podrške nastavi posvećuje manje pažnje.

4.8. MJERE MOTIVIRANJA NASTAVNIKA

Fakultet političkih znanosti ima više načina novčanog stimuliranja nastavnika kroz sustav dodataka, nagrada i potpora. Ovaj sustav uključuje nagrade za znanstvenu produktivnost i posebno vrednuje članke u međunarodnim vrhunskim časopisima te poglavlja u monografijama i monografije izdane od strane vrhunskih izdavača. U tom smislu sustav nagrađivanja je usmjeren primarno na nagrađivanje znanstvenog rada, a manje rada u nastavi. Sustav nagrađivanja rada u nastavi kao takav ne postoji, dijelom zato jer ne postoji pouzdan sustav mjerenja kvalitete izvođenja nastave, izuzev studentskih anketa, ali postoji sustav stimulacije za povećani opseg posla, odnosno za izvođenje nastave s većim brojem studenata ili za povećano opterećenje u broju norma sati. Za uvođenje nagrada za izvrsnost u nastavi neophodno je prethodno uspostaviti pouzdan sustav mjerenja kvalitete nastave te donijeti pravilnik o nagrađivanju.

4.9. NASTAVNI MATERIJALI

Na Fakultetu političkih znanosti koriste se razne vrste nastavnih materijala, od specijaliziranih udžbenika, monografija koje se mogu upotrijebiti kao udžbenici, poglavlja u monografijama, znanstvenih i stručnih članaka, neobjavljenih nastavnih materijala koje su pripremili nastavnici te pomoćnih materijala za studentske radove i zadatke. Pokrivenost pojedinih predmeta nastavnim materijalima i njihova prikladnost se razlikuju od predmeta do predmeta i ponekad ovise o naporima nastavnika da na razne načine osiguraju nastavne materijale. U nedostatku prikladne literature ponekad se koristi literatura na engleskom jeziku, uglavnom za seminarsku nastavu (te na predmetima na engleskom jeziku). Fakultet ima ustaljenu praksu prevođenja udžbenika priznatih međunarodnih znanstvenika, i ne oslanja se na produkciju zaposlenika Fakulteta u mjeri u kojoj je to slučaj na drugim sastavnicama Sveučilišta. Ova praksa se pokazala dosta korisnom, posebno u područjima poput metoda istraživanja, komparativne politike, komunikologije, javnih politika i europskih studija. Unutar biblioteka *Politička misao* i *Političke analize* u protekle tri godine je objavljeno šest prevedenih udžbenika istaknutih stranih znanstvenika te veći broj drugih monografija koje se koriste u nastavi. Ako se pogleda duže razdoblje ovi brojevi su znatno veći te Fakultet u ovom trenu raspoložuje znatnim fondom literature stranih autora prevedenih na hrvatski jezik, bilo od strane izdavačkih jedinica Fakulteta, bilo od strane drugih izdavača uz suradnju i pomoć Fakulteta. Međutim, bez obzira na navedeno, ograničeni resursi i dalje onemogućuju osiguravanje adekvatne literature za sva područja u kojima za to postoji potreba.

Od udžbenika koje su objavili zaposlenici Fakulteta u proteklih pet godina možemo istaknuti sljedeće:

1. Žužul, Josip; Šimović, Vladimir; Leinert-Novosel, Smiljana; *Statistika u informacijskom društvu*. Zagreb : ECNSI, 2008
2. Peruško, Zrinjka (ur.); *Uvod u medije*. Zagreb: Jesenski i Turk, 2011
3. Kulenović, Enes (ur.); *Moderna politička teorija*, Zagreb, Biblioteka Politička Misao, 2013.
4. Jović, Dejan (ur.); *Teorije međunarodnih odnosa: Realizam*. Zagreb : Politička kultura, 2013
5. Vujčić, Vladimir; *Opća pedagogija: novi pristup znanosti o odgoju*. Zagreb: Hrvatski pedagoško-književni zbor, 2013.

Iako ne postoji potpuna analiza stanja i potreba za nastavnim materijalima na pojedinim predmetima, te iako se nedostaci literature uglavnom rješavaju u okviru aktivnosti usmjerenih na pojedine smjerove i predmete, do sada nije bilo većih problema u izvođenju nastave uslijed nedostatka literature. Svi ozbiljni nedostaci literature koji bi mogli ometati nastavni proces su relativno uspješno uklonjeni korištenjem resursa Fakulteta.

4.10. OSVRT NA POSTOJEĆE STANJE I PRIJEDLOZI ZA POBOLJŠANJA

Tijekom 2014. godine završit će se izbor pet novih docenata u područjima komparativne politike, javnih politika, političke teorije te medija i komunikologije, a očekuje se i objavljivanje natječaja za zamjenska radna mjesta u područjima političke ekonomije, te međunarodnih odnosa i sigurnosne politike. Budući da će ovi izbori značiti povećanje broja norma sati koji u nastavi mogu održati zaposlenici Fakulteta, potreba za korištenjem vanjskih suradnika u nastavi će iduće godine biti bitno smanjena. Stoga je u toku iduće godine predviđeno dodatno smanjenje vanjske suradnje i zadržavanje samo onih vanjskih suradnika koji su nužni za nesmetano održavanje obveznih predmeta te stručnih predmeta sa studija novinarstva. Od iduće godine većinu vanjskih suradnika će zamijeniti zaposlenici Fakulteta kroz preraspodjelu nastavnog opterećenja. Dijelu obveznih predmeta u kojim za to postoje uvjeti i potrebe proširit će se praksa izvođenja nastave kroz sudjelovanje dvaju ili više nositelja predmeta.

U idućem razdoblju prioritet će imati zapošljavanje nastavnika na obvezne predmete koji čine jezgru programa na kojem trenutno ne postoji dovoljan broj stalno zaposlenih nastavnika i suradnika. Također, nužno je staviti prioritet na kadrovsko ojačavanje Odsjeka za javne politike, kako bi se

proširio opseg sadržaja koji se nudi na predmetima iz područja javnih politika, kako bi se ojačali kapaciteti Fakulteta za provođenje znanstvenih istraživanja i evaluacijskih studija iz područja javnih politika, te kako bi se osigurale pretpostavke da Fakultet u budućnosti bude nositelj diplomskog studija javnih politika. Osim Odsjeka javnih politika, potrebno je kadrovski ojačati studij i Odsjek novinarstva u temeljnim predmetima, a posebno na smjeru tisak, te odnosa s javnošću i javnog komuniciranja. Također je potrebno dodatno raditi na uspostavljanju trajnih odnosa s vanjskim suradnicima koji nose predmete na kojima se obavlja veći dio praktične nastave na studiju novinarstva.

U idućoj akademskoj godini bi također trebalo uspostaviti sustav evaluacije i mentoriranja nastavnog rada mladih nastavnika i suradnika, kao i proces procjene osposobljenosti vanjskih suradnika za izvođenje nastave u određenim područjima. Evaluacija i mentoriranje mladih nastavnika bi uključivala ocjenu načina predavanja i izvođenja drugih nastavnih aktivnosti od strane mentora, pohađanje radionica o metodama izvođenja nastave te intenzivniju komunikaciju o iskustvima izvođenja nastave.

U sklopu priprema za izradu izvedbenih planova za akademsku godinu 2014/2015. namjera je izraditi cjeloviti dokument koji bi preciznije povezo ishode učenja na razini studija s vrstama nastave i metodama izvođenja nastave. Također, potrebno je unutar sustava osiguranja kvalitete, uspostaviti sustav u kojem bi se intenzivnije razmjenjivala znanja i iskustva u izvođenju nastave i preko toga identificirale najbolje prakse. U sklopu pripreme akademske godine 2014/2015. otpočeo je proces evaluacije stupnja povezanosti između konkretnih ishoda učenja predmeta, nastavnih sadržaja, metoda nastave i provjere ishoda učenja na svakom predmetu na preddiplomskom i diplomskom studiju.

Tablica 4.2. Struktura osoblja

Osoblje	Zaposleni u punom radnom odnosu		Zaposleni u kumulativnom radnom odnosu		Vanjska suradnja nastavnika u punom radnom odnosu	Vanjski suradnici	
	Broj	Prosječna starost	Broj	Prosječna starost	Broj	Broj	Prosječna starost
Redoviti profesori	15	57.26			4	2	57
Izvanredni profesori	8	50.62	1	56	1	0	0
Docenti	19	39.42			3	4	43.75
Nastavna zvanja	3	46.33				4	51
Asistenti	10	34.6				2	32.5
Stručni suradnici	0	0				30	37.56
Znanstveni novaci	11	31.25				0	0
Tehničko osoblje	4	42			-----	0	0
Administrativno osoblje	15	50.93			-----	0	0
Pomoćno osoblje	8	50.37			-----	0	0

Tablica 4.3. Opterećenje nastavnika i vanjskih suradnika

Naziv studijskog programa	Predavanja		Seminari i auditorne vježbe		Mentorski rad*		Drugi oblici nastave	
	Nastavnici učilišta	visokog Vanjski suradnici	Nastavnici visokog učilišta	Vanjski suradnici	Nastavnici visokog učilišta	Vanjski suradnici	Nastavnici visokog učilišta	Vanjski suradnici
Studij politologije preddiplomski	3990	330	5630	1440			1080	240
Studij politologija diplomski	1410	210	1018.5	196.5			0	0
Studij novinarstva preddiplomski	2790	330	3015	1710			420	1470
Studij novinarstva diplomski	1220	120	1470	495			0	0
Regionalne komparativne studije Srednje i Jugoistočne Europe - PDSS (ne izvodi se 2013/2014)	570	150	0	0			0	0
Lokalna demokracija i razvoj - PDSS (ne izvodi se 2013/2014)	480	240	0	0			0	0
Sigurnosna politika Republike Hrvatske – PDSS	285	315	0	0			0	0
Odnosi s javnošću – PDSS	645	615	0	0			0	0
Vanjska politika i diplomacija – PDSS	540	240	0	0			0	0
Prilagodba EU: upravljanje projektima i korištenje fondova i programa EU - PDSS	1395	225	0	0			0	0
Politologija – PDSS	1755	855	0	0			0	0

Napomena: Navedeni su samo poslijediplomski specijalistički studiji koji su se izvodili su se izvodili i trenutno aktivni poslijediplomski specijalistički studiji

Tablica 4.4. Popis nastavnika

Nastavnik	Zvanje	Akademski stupanj	Visoko učilište koje je izdalo kvalifikaciju	Polje	Datum posljednjeg izbora u zvanje	Postotak radnog odnosa	Opterećenje na matičnoj instituciji u norma satima	Opterećenje na vanjskim institucijama u norma satima
Maja Banovac	Asistent	Mag.pol.	Fakultet političkih znanosti u Zagrebu	Politologija	22. 5. 2009.	100	porodiljni dopust	
Vedrana Baričević	Asistent	Dr.sc.	Fakultet za društvene vede Ljubljana	Politologija	29. 12. 2006.	100	225	
Ante Barišić	Docent	Dr.sc.	Fakultet političkih znanosti u Zagrebu	Politologija	3. 3. 2010.	100	105	60
Domagoj Bebić	Docent	Dr.sc.	Filozofski fakultet u Zagrebu	Informacijske i komunikacijske znanosti	11.7.2012.	100	383	
Nataša Beširević	Viši asistent	Dr.sc.	Fakultet političkih znanosti u Zagrebu	Politologija	1.7.2012.	100	225	
Nebojša Blanuša	Docent	Dr.sc.	Fakultet političkih znanosti u Zagrebu	Politologija	5.5.2010.	100	360.5	
Davor Boban	Docent	Dr.sc.	Fakultet političkih znanosti u Zagrebu	Politologija	25.1.2012.	100	300	
Luka Brkić	Redovni profesor	Dr.sc.	Fakultet političkih znanosti u Zagrebu	Politologija	13.7.2010.	100	495	
Viktorija Car	Docent	Dr.sc.	Fakultet za društvene vede Ljubljana	Informacijske i komunikacijske znanosti	20.10.2010.	100	436	
Tihomir Cipek	Redovni profesor	Dr.sc.	Fakultet političkih znanosti u Zagrebu	Politologija	13.7.2010.	100	277.5	
Hrvoje Cvijanović	Viši asistent	Dr.sc.	Fakultet političkih znanosti u Zagrebu	Politologija	1.9.2012.	100	240	
Lidija Čehulić Vukadinović	Izvanredni profesor	Dr.sc.	Fakultet političkih znanosti u Zagrebu	Politologija	<i>(ne piše)</i>	100	420	90
Goran Čular	Docent	Dr.sc.	Fakultet političkih znanosti u Zagrebu	Politologija	6.7.2011.	100	333	
Antonija Čuvalo	Asistent	Mag.soc.	Filozofski fakultet u Zagrebu	Sociologija	21.5.2009.	100	235	
Danijela Dolenc	Viši asistent	Dr.sc.	ETH Zürich	Politologija	1.5.2012.	100	185.5	
Sanjin	Docent	Dr.sc.	Fakultet političkih znanosti u Zagrebu	Sociologija	11.7.2008.	100	375	

Dragojević			znanosti u Zagrebu					
Branko Dubravica	Izvanredni profesor	Dr.sc.	Fakultet političkih znanosti u Zagrebu	Politologija	23.5.2012.	100	465	
Stevo Đurašković	Asistent	Dr.sc.	Fakultet za društvene vede Ljubljana	Politologija	1.12.2007.	100	180	
Marijana Grbeša	Docent	Dr.sc.	Fakultet za društvene vede Ljubljana	Informacijske i komunikacijske znanosti	5.5.2010.	100	451	
Ivan Grdešić	Redovni profesor	Dr.sc.	Fakultet političkih znanosti u Zagrebu	Politologija	14.2.2012.	100	zamznut radni odnos	
Andrija Henjak	Docent	Dr.sc.	Srednjoeuropsko sveučilište Budimpešta	Politologija	6.7.2011.	100	326.5	45
Gordan Janković	Viši predavač	Mr. Sc.	Kineziološki Fakultet u Zagrebu	Kineziologija	24.10.2012.	100		
Ružica Jakešević	Viši asistent	Dr.sc.	Fakultet političkih znanosti u Zagrebu	Politologija	1.7.2011.	100	360	
Hrvoje Jakopović	Asistent	Mag.nov.	Fakultet političkih znanosti u Zagrebu	Politologija	1.5.2012.	100	180	
Dejan Jović	Izvanredni profesor	Dr.sc.	London School of Economics and Political Science	Politologija	27.5.2009.	100	420	
Igor Kanižaj	Docent	Dr.sc.	Fakultet političkih znanosti u Zagrebu	Informacijske i komunikacijske znanosti	16.2.2011.	100	383	
Livia Kardum	Redovni profesor	Dr.sc.	Fakultet političkih znanosti u Zagrebu	Politologija	8.9.2009.	100	405	60
Mirjana Kasapović	Redovni profesor	Dr.sc.	Fakultet političkih znanosti u Zagrebu	Politologija	16.5.2006.	100	255	
Anka Kekez Koštro	Asistent	Mag.pol.	Fakultet političkih znanosti u Zagrebu	Politologija	1.12.2010.	100	slobodna studijska godina	
Viktor Koska	Asistent	Mag.pol.	Fakultet političkih znanosti u Zagrebu	Politologija	7.12.2007.	100	190	
Lidija Kos - Stanišić	Izvanredni profesor	Dr.sc.	Fakultet političkih znanosti u Zagrebu	Politologija	22.12.2010.	100	315	
Kristijan Kotarski	Asistent	Mag.pol.	Fakultet političkih znanosti u Zagrebu	Politologija	1.12.2007.	100	225	
Zlatan Krajina	Viši asistent	Dr.sc.	Goldsmith College, University of London	Informacijske i komunikacijske znanosti	1.6.2012.	100	309	
Enes	Docent	Dr.sc.	Fakultet političkih	Politologija	5.5.2010.	100	300	

Kulenović			znanosti u Zagrebu					
Zoran Kurelić	Redovni profesor	Dr.sc.	School for Social Research, New York	Politologija	21.12.2010.	100	315	
Tonči Kursar	Docent	Dr.sc.	Fakultet političkih znanosti u Zagrebu	Politologija	27.5.2009.	100	300	
Dražen Lalić	Redovni profesor	Dr.sc.	Filozofski fakultet u Zagrebu	Sociologija	5.7.2011.	100	390	
Mirela Landsman Vinković	Viši predavač		Filozofski fakultet u Zagrebu	Filologija	16/12/2009	100	480	
Smiljana Leinert-Novosel	Redovni profesor	Dr.sc.	Fakultet političkih znanosti u Zagrebu	Politologija	12.5.2009.	100	330	60
Vesna Lisičić	Viši predavač		Filozofski fakultet u Zagrebu	Filologija	31/03/2005	100	240	
Đana Luša	Viši asistent	Dr.sc.	Fakultet političkih znanosti u Zagrebu	Politologija	1.12.2011.	100	330	
Ana Matan	Docent	Dr.sc.	Fakultet političkih znanosti u Zagrebu	Politologija	4.3.2009.	100	300	
Marina Mučalo	Izvanredni profesor	Dr.sc.	Fakultet organizacije i informatike u Varaždinu	Informacijske i komunikacijske znanosti	6.7.2011.	100	390	
Dario Nikić Čakar	Viši asistent	Dr.sc.	Fakultet političkih znanosti u Zagrebu	Politologija	1.5.2013.	100	210.5	
Ana Pažanin	Docent	Dr.sc.	Fakultet političkih znanosti u Zagrebu	Politologija	20.1.2010.	100	390	
Tena Perišin	Izvanredni profesor	Dr.sc.	Fakultet političkih znanosti u Zagrebu	Informacijske i komunikacijske znanosti	20.4.2011.	50	465	
Zrinjka Peruško	Redovni profesor	Dr.sc.	Filozofski fakultet u Zagrebu	Sociologija	13.12.2011.	100	225	60
Zdravko Petak	Redovni profesor	Dr.sc.	Fakultet političkih znanosti u Zagrebu	Politologija	21.12.2010.	100	360	
Ana Petek	Viši asistent	Dr.sc.	Fakultet političkih znanosti u Zagrebu	Politologija	1.12.2012.	100	60	
Krešimir Petković	Docent	Dr.sc.	Fakultet političkih znanosti u Zagrebu	Politologija	25.1.2012.	100	360	
Helena Popović	Viši asistent	Dr.sc.	Fakultet za društvene vede Ljubljana	Informacijske i komunikacijske znanosti	1.7.2011.	100	415	

Nenad Prelog	Redovni profesor	Dr.sc.	Fakultet političkih znanosti u Zagrebu	Informacijske i komunikacijske znanosti	11.12.2012.	100	390	
Luka Ribarević	Docent	Dr.sc.	Fakultet političkih znanosti u Zagrebu	Politologija	25.1.2012.	100	315	
Božo Skoko	Docent	Dr.sc.	Fakultet političkih znanosti u Zagrebu	Informacijske i komunikacijske znanosti	20.1.2010.	100	435	60
Berto Šalaj	Izvanredni profesor	Dr.sc.	Fakultet političkih znanosti u Zagrebu	Politologija	24.4.2013.	100	300	
Marjeta Šinko	Asistent	Mag.pol.	Fakultet političkih znanosti u Zagrebu	Politologija	1.7.2011.	100	150	
Daniela Širinić	Asistent	Mag.pol.	Srednjoeuropsko sveučilište Budimpešta	Politologija	1.7.2011.	100	slobodna studijska godina	
Hrvoje Špehar	Docent	Dr.sc.	Fakultet političkih znanosti u Zagrebu	Politologija	6.7.2011.	100	585	
Siniša Tatalović	Redovni profesor	Dr.sc.	Fakultet političkih znanosti u Zagrebu	Politologija	14.6.2011.	100	300	24
Gordana Vilović	Izvanredni profesor	Dr.sc.	Fakultet političkih znanosti u Zagrebu	Informacijske i komunikacijske znanosti	5.5.2010.	100	495	
Dina Vozab	Asistent	Mag.soc.	Filozofski fakultet u Zagrebu	Sociologija	1.7.2011.	100	180	
Vladimir Vujčić	Redovni profesor	Dr.sc.	Filozofski fakultet u Sarajevu	Politologija	16.9.1997.	100	270	
Domagoj Vujeva	Viši asistent	Dr.sc.	Fakultet političkih znanosti u Zagrebu	Politologija	1.5.2012.	100	225	
Nenad Zakošek	Redovni profesor	Dr.sc.	Otto Suhr Institut Berlin	Politologija	8.4.2008.	100	120	
Marta Zorko	Docent	Dr.sc.	Fakultet političkih znanosti u Zagrebu	Politologija	21.11.2012.	100	300	
Ivo Žanić	Redovni profesor	Dr.sc.	Filozofski fakultet u Zagrebu	Filologija	10.5.2011.	100	405	

Tablica 4.5. Dinamika zapošljavanja nastavnika u posljednjih 5 godina

Godina	Broj novozaposlenih nastavnika	Broj nastavnika kojima je završio radni odnos
2013	1	5
2012	6	7
2011	7	1
2010	8	
2009	6	2
2008	2	

Napomena: Nastavnici u suradničkim zvanjima koji su izabrani i znanstveno-nastavno zvanje nisu ubrojani u nastavnike kojima je završio radni odnos

Tablica 4.6. Nastavni materijali korišteni u prethodnoj akademskoj godini

Naziv studijskog programa	Broj udžbenika napisanih na hrvatskom jeziku	Broj inozemnih udžbenika prevedenih na hrvatski jezik	Broj znanstvenih publikacija povezanih s nastavom	Broj priručnika	Broj priručnih materijala povezanih s umjetničkim predmetima	Broj predmeta za koje na mrežnim stranicama visokog učilišta postoji recenzirani priručnik	Broj predmeta za koje postoji mrežna stranica pomoćnim nastavnim materijalima	Broj predmeta koji se izvode kao e-kolegiji
Politologija preddiplomski	105	106	340	8		0	0	0
Politologija diplomski	23	25	125	1		0	0	0
Novinarstvo preddiplomski	98	46	261	4		0	2	0
Novinarstvo diplomski	31	17	157	3		0	0	0

5. ZNANSTVENA I STRUČNA AKTIVNOST

ELEMENTI SAMOANALIZE U PODRUČJU ZNANSTVENE I STRUČNE AKTIVNOSTI:

- Strateški program znanstvenih istraživanja za narednih pet godina.
- 10 istaknutih međunarodnih časopisa u kojima radove objavljuju nastavnici Fakulteta. Osvrt na relevantne faktore odjeka (eng. Impact Factor).
- 10 najvažnijih znanstvenih članaka za instituciju u zadnjih pet godina. Osvrt na citiranost redova prema svjetskim citatnim bazama podataka (WOS, SCOPUS). Usporedba s drugim srodnim domaćim i inozemnim učilištima.
- 10 najvažnijih publikacija važnih za znanstvena područja koja Fakultet obuhvaća. Osvrt na kriterije izbora.
- Kriteriji znanstvene produktivnosti koje trebaju zadovoljiti mentori doktorskih disertacija na doktorskim studijima Fakulteta. Usporedba s kriterijima srodnih visokih učilišta u zemlji i inozemstvu.
- Osvrt na politiku Fakulteta za znanstveni razvoj mladih znanstvenika.
- Osvrt na broj znanstvenih radova proizašlih iz međunarodne suradnje nastavnika i suradnika Fakulteta, a u kojima se kao koautori pojavljuju i inozemni znanstvenici i umjetnici. Usporedba rezultata s praksom drugih visokih učilišta.
- Mišljenja doktoranata o dostupnosti mentora doktorskih disertacija, odnosno o vremenu koje im se posvećuje za upućivanje u metode znanstvenih istraživanja.
- Sadržaj i karakter 10 najznačajnijih znanstvenih istraživačkih projekata Fakulteta aktivnih u posljednjih 5 godina. Osvrt na kvalitetu rada i rezultate.
- Osvrt na načine kroz koje znanstvena istraživanja pridonose cjelokupnoj aktivnosti institucije, odnosno nastavi te intelektualnom i tehnološkom doprinosu.
- Prikaz časopisa Fakulteta i njihova karaktera- znanstveni/stručni, sastav uredništva, jezik, selekcijski postupak, eventualni čimbenik odjeka i ostalo.
- Prikaz sadržaja i karaktera stručnih projekata Fakulteta aktivnih u posljednjih 5 godina. Osvrt na kvalitetu rada i rezultate.
- Osvrt na utjecaj rezultata stručnih i razvojnih projekata i usluga na razvoj domaće privrede, uslužnog sektora i državne uprave.
- Politika praćenja opsega i kvalitete znanstvenog rada na Fakultetu. Elementi i način njezine djelotvorne primjene.
- Politika poticanja i nagrađivanja u visoko rangiranim znanstvenim časopisima ili renomiranim izdavačkim kućama za knjige.
- Briga o etici u istraživanju i provođenje europskih i svjetskih standarda u zapošljavanju najboljeg znanstvenog kadra (primjerice The European Charter for Researchers).
- Mjera zadovoljstva postojećim stanjem i prijedlozi za moguća poboljšanja.

5.1. STRATEŠKI PROGRAM ZNANSTVENIH ISTRAŽIVANJA

Znanstveno-istraživački program FPZG-a usmjeren je na razvoj istraživačkih projekata iz područja znanstvenog djelovanja Fakulteta i obuhvaćaju: političku teoriju/povijest političkih ideja, hrvatsku politiku/politiku Europske unije, komparativnu politiku, međunarodne odnose i nacionalnu sigurnost, javne politike/javno upravljanje, komunikologiju, medije, medijske politike. Unutar ovih područja poseban fokus posvećen je: istraživanju donošenja i implementacije nacionalnih javnih politika u kontekstu europeizacije i istraživanju učinaka javnih politika; istraživanju reprezentativnosti i responzivnosti političkog sustava, stranaka i medija u nacionalnoj politici; analizi procesa integracije i dezintegracije u prostoru Jugoistočne Europe kroz povijest i u kontekstu integracije u EU, uključujući i aspekt koji se odnosi na sustave sigurnosti i uspostave mira; te medijima i njihovoj ulozi u političkom sustavu i javnom komuniciranju u suvremenom hrvatskom društvu. Ovaj program istraživanja namjerava se ostvariti kroz sudjelovanje u nacionalnim i međunarodnim znanstvenim projektima te istraživačkim mrežama.

Trenutno na Fakultetu ne postoji cjelovit sustav podrške znanstvenim istraživanjima, prijavama projekata te znanstvenom radu. Prosječno stanje metodoloških vještina zaposlenika možda je usporedivo sa stanjem na sličnim institucijama u regiji, međutim nije dovoljno kako bi omogućilo produciranje radova koji bi bili konkurentni za objavljivanje u visoko rangiranim časopisima. Još je važnije to što trenutno ne postoji u potpunosti funkcionalan sustav mjera koje bi omogućile da se ove manjkavosti isprave, što za izravnu posljedicu ima i slabiju vidljivost i poželjnost Fakulteta kao partnerske institucije u međunarodnim projektima. Slabija vidljivost institucije, a time i percepcija Fakulteta kao potencijalnog partnera posljedica je i dosadašnje niske razine sudjelovanja na međunarodnim konferencijama i objavljivanja u međunarodnim časopisima.

Nastavnici Fakulteta sudjeluju u više projekata financiranih iz različitih izvora, te u više istraživačkih mreža, što je rezultat uglavnom individualnog napora pojedinih znanstvenika. To čini dosadašnje znanstveno-istraživačke aktivnosti izrazito fragmentiranim. Postoji potreba za snažnijim okrupnjivanjem i umrežavanjem pojedinih istraživačkih timova s međunarodnom istraživačkom zajednicom napose kroz međunarodne projekte. Fakultet je prepoznao taj nedostatak i od 2013. započeo sa stvaranjem informacijske osnove za sustavno planiranje znanstveno-istraživačkih aktivnosti. Fakultet je proveo mapiranje znanstvenih potencijala u 2013. godini i ovi podaci se trenutno obrađuju. Početkom 2014. izrađena je istraživačka strategija (vidi Prilog 5.1.) koja se fokusira na sljedeća četiri strateška cilja:

STRATEŠKI CILJ 1: *Utvrđiti istraživački profil Fakulteta političkih znanosti koji će biti prepoznatljiv unutar RH i na međunarodnoj razini.* Ostvarenje ovog cilja je u tijeku kroz proces mapiranja znanstveno-istraživačkih kapaciteta i potencijala koji je izveden tijekom 2013. i čiji se podaci trenutno obrađuju. Rezultati mapiranja bit će identifikacija znanstvenoga interesa zaposlenika Fakulteta, procjena postojećih istraživačkih kapaciteta i vještina te utvrđivanje potencijala za suradnju na više razina (unutar odsjeka, unutar Fakulteta, unutar Sveučilišta, unutar RH i na međunarodnoj razini).

STRATEŠKI CILJ 2: *Osigurati učinkovitu organizacijsku infrastrukturu, planiranje i upravljanje istraživanjima i istraživačkim kapacitetima.* U 2013. Fakultet je započeo proces osnivanja fakultetskog Ureda za istraživanje i međunarodne projekte. Temeljna svrha Ureda je osigurati stručnu pomoć i informacije kao podlogu za stvaranje kvalitetnijih uvjeta znanstveno-istraživačkog rada, dugoročnog razvoja kreativnih i inovativnih potencijala znanstvenika te omogućavati administrativnu podršku znanstvenim projektima, programima i ostalim oblicima istraživačkih aktivnosti Fakulteta. Zadaća Ureda je kontinuirano obavještavati znanstvenike Fakulteta o mogućnostima istraživanja, pružati im podršku, savjetovanje i obrazovanje za uspješno apliciranje i sudjelovanje te kvalitetno planiranje i cjelovito upravljanje u međunarodnim istraživačkim aktivnostima. Tijekom 2014. u Ured će se zaposliti osoba koja će provoditi glavne zadaće i aktivnosti Ureda.

STRATEŠKI CILJ 3: *Povećati financijska sredstva za istraživanje s fokusom na interdisciplinarna, međusektorska i međunarodna istraživanja.* Tijekom 2013. godine Fakultet je već organizirao sustav financiranja i pružanja potpora znanstvenim istraživanjima te usavršavanju i mobilnosti znanstvenika. U okviru sustava nastavnici imaju osigurana godišnja sredstva za sudjelovanje na međunarodnim konferencijama i raznim programima usavršavanja poput ljetnih škola ili metodoloških seminara i radionica. Unutar istog sustava podržava se i znanstvena produktivnost kroz osiguranje pristupa sredstvima za objavljivanje radova i materijalne troškove istraživanja. Dostupnost ovih sredstava je imala posebno vidljiv učinak na osiguravanje mogućnosti mlađim znanstvenicima za sudjelovanje u međunarodnim konferencijama, ljetnim školama i drugim oblicima usavršavanja. Uspostavljeni sustav nastavit će se razvijati, a uz njega će Fakultet istraživačima i dalje osiguravati resurse za nabavu literature, pristup različitim bazama podataka i računalnim programima nužnih za analizu podataka. Također, osnivanjem Ureda za istraživanje i međunarodne projekte očekivano je povećanje prijave i sudjelovanja na međunarodnim projektima, a time i povećanje financijskih resursa za znanstveno-istraživačke aktivnosti.

STRATEŠKI CILJ 4: *Osigurati podršku i raspoložive usluge istraživačima u stvaranju novih znanja te primjeni novih znanja u društvenim i gospodarskim procesima.* U idućem razdoblju, Fakultet planira organizirati metodološke i druge radionice (transfer znanja, suradnja s dionicima iz civilnog, gospodarskog i javnog sektora, itd.) za istraživače, doktorske studente, ali i druge članove Sveučilišta (pogotovo iz područja društvenih i humanističkih znanosti), koje bi omogućile stjecanje novih i usavršavanje postojećih vještina te ojačale prijenos stvorenog znanja prema društvu i gospodarstvu. Također, Fakultet će provoditi aktivnosti usmjerene na povećanje suradnje i povećanje razine izmjena informacija o istraživačkim aktivnostima među nastavnicima i drugim članovima Fakulteta i Sveučilišta. Ovaj element posebno se odnosi na uspostavu fakultetskog seminara na kojem bi svoje radove i informacije o istraživanjima u kojima sudjeluju predstavljali nastavnici Fakulteta te gosti s drugih institucija. Ured za istraživanje i međunarodne projekte osigurat će da se u planiranju i razvoju znanstveno-istraživačkih projekata uključi dimenzija primjenjivosti i povezanosti rezultata s realnim potrebama društva, gospodarstva i javnog sektora.

5.2. OBJAVLJIVANJE NASTAVNIKA FAKULTETA U 10 ISTAKNUTIH MEĐUNARODNIH ČASOPISA

Nastavnici Fakulteta političkih znanosti su u posljednjih pet godina objavili radove u sljedećim međunarodnim časopisima sa značajnijim faktorom odjeka. Dva časopisa se primarno nalaze u području komparativne politike, a tri u području Area Studies.

1. West European Politics (IF=1.368)
2. Citizenship Studies (IF=0.738)
3. Democratization (IF=0.730)
4. Europe-Asia Studies (IF=0.464)
5. East European Politics and Societies (IF=0.400)

5.3. NAJVAŽNIJIH 10 ZNANSTVENIH ČLANAKA ZA FAKULTET

Članci su izabrani s obzirom na kvalitetu međunarodnih znanstvenih časopisa, a monografije i poglavlja u zbornicima radova s obzirom na kvalitetu izdavača koji su ih objavili. Budući da većina nastavnika objavljuje u sklopu kolaborativnih aktivnosti koje često uključuju rad na zbornicima, kako bi se dobila potpuna slika o opsegu znanstvene produktivnosti i tematske usmjerenosti potrebno je uključiti radove u zbornicima i akademske monografije u prikaz.

Zakošek, Nenad (2008): Democratization, State-building and War: The Cases of Serbia and Croatia. Democratization. 15 (3): 588-610
Citirano: 5 (WoS)

Henjak, Andrija (2010): Political Cleavages and Socioeconomic Context: How Welfare Regimes and Historical Divisions Shape Political Cleavages. *West European politics*. 33 (3); 474-504
Citirano: 12 (WoS)

Jović, Dejan, Lamont Christopher K. (2010): Croatia after Tudjman: Encounters with the Consequences of Conflict and Authoritarianism. *Europe-Asia studies*. 62, 10; 1609-1620
Citirano: 3 (CC, SCOPUS)

Koska, Viktor (2012): Framing the citizenship regime within the complex triadic nexuses: the case study of Croatia. *Citizenship Studies*. 16, 3/4; 397-411
Citirano: 3 (CC, SCOPUS)

Kasapović, Mirjana (2012): Voting Rights, Electoral Systems and Political Representation of Diaspora in Croatia. *East European Politics and Societies*. 26, 4; 777-791
(CC, SCOPUS)

Peruško, Zrinjka (2013): Rediscovering the Mediterranean Characteristics of the Croatian Media System. *East European Politics and Societies*. 27, 4; 709-726
(CC, SCOPUS)

5.4. NAJVAŽNIJIH 10 KNJIGA I ČLANAKA U ZBORNICIMA

1. Jović, Dejan. *Yugoslavia: A State that Withered Away*: Purdue University Press, 2009
2. Dolenc, Danijela. *Democratic Institutions and Authoritarian Rule in Southeast Europe*: ECPR Press, 2013
3. Krajina, Zlatan. *Negotiating the Mediated City - Everyday Encounters with Public Screens*: Routledge, 2013
4. Kasapović, Mirjana. *Semi-presidentialism in Croatia in Semi-presidentialism in Central and Eastern Europe* / Elgie, Robert ; Moestrup, Sophia (ur.). Manchester i New York: Manchester University Press, 2008. Str. 51-64
5. Henjak, Andrija; Zakošek, Nenad; Čular, Goran. *Croatia in Handbook of Political Change in Eastern Europe* / Berglund, Sten ; Erman, Joakim ; Deegan Krause, Kevin ; Knutsen Terje (ur.): Edward Elgar Publishing, 13.07.2013. Str. 443-480
6. Zakošek, Nenad. *Democratization, State-building and War in War and Democratization. Legality, Legitimacy and Effectiveness* / Merkel, Wolfgang ; Grimm, Sonja (ur.): Routledge, 2009. Str. 132-154
7. Jović, Dejan. *Croatia's EU Membership and the Future of the Balkans in Unfinished Business: the Western Balkans and the International Community* / Vedran Džihic i Daniel Hamilton (ur.): The John Hopkins University, 2012. Str. 201-210
8. Jović, Dejan. *Reassessing Socialist Yugoslavia, 1945-90: The case of Croatia in New Perspectives on Yugoslavia: key issues and controversies* / Djokić, Dejan i Ker-Lindsay, James (ur.): Routledge, 2011. Str. 117-142
9. Henjak, Andrija; Toka, Gabor; Sanders, David. *Support for European Integration in Citizens and the European Polity: Mass Attitudes Towards the European and National Polities* / Sanders, David ; Magalhaes, Pedro ; Toka, Gabor (ur.): Oxford University Press, 2012. Str. 169-211

10. Toka, Gabor; Henjak, Andrija; Radoslaw, Markowski. Explaining Support for European Integration in The Europeanization of National Politics? Citizenship and Support in a Post-enlargement Union / Sanders, David, Bellucci, Paolo, Toka, Gabor, Torcal, Mariano (ur.): Oxford University Press, 2012. Str. 137-166
11. Carpenter, Charli; Cvijanović, Hrvoje; Mason, Wesley. Security or human security? Civil-military relations in Battlestar Galactica in Battlestar Galactica and International Relations / Kiersey, Nicholas J. ; Neumann, Iver B. (ur.): Routledge, 2013. Str. 137-166
12. Krajina, Zlatan. 'Domesticating the Screen-Scenography: Situational Uses of Technologies and Texts in the London Underground in Public Space, Media Space / Berry, Chris ; Harbord Janet ; Moore O. Rachel (ur.): Palgrave Macmillan, 2013. Str. 287-314

5.5. MENTORSKI RAD I IZBOR MENTORA DOKTORSKIH DISERTACIJA NA FAKULTETU

Izbor mentora doktorskih disertacija koje se izrađuju na doktorskim studijima Fakulteta provodi se temeljem kriterija određenih Pravilnikom o doktorskim studijima na Sveučilištu u Zagrebu i pravilnicima doktorskih studija. Za mentora može biti imenovana osoba koja je izabrana najmanje u znanstveno nastavno zvanje docenta ili znanstveno zvanje znanstvenog suradnika te koja je voditelj ili član znanstveno-istraživačkog projekta u djelokrugu istraživanja iz kojeg se radi doktorski rad. Važno je da mentor bude znanstveno aktivan i relevantan u međunarodnoj istraživačkoj zajednici. Vijeća doktorskih studija inicijalno odlučuju o dodjeljivanju mentora pojedinom studentu vodeći računa o studentskim preferencijama, a ispunjava li mentor navedene kriterije procjenjuje Povjerenstvo za ocjenu teme i predlaganje mentora. Povjerenstvo predlaže mentora temeljem pregleda pet znanstvenih radova vezanih za temu dokorskog istraživanja i objavljenih u posljednjih pet godina. O prijedlogu Povjerenstva potom se očituje Vijeće Fakulteta i Senat Sveučilišta. Kriteriji znanstvene produktivnosti mentora doktorskih disertacija na Fakultetu političkih znanosti usklađena je s praksom Sveučilišta u Zagrebu, čija tijela u konačnici i odobravaju sve prijave doktorskih radova, nacрте i konačne radove. Ovi kriteriji su u načelu slični kriterijima znanstvenih institucija u inozemstvu, međutim teško ih je uspoređivati izravno, osim preko kvantitativnih kriterija, zbog različitih načina upravljanja i organizacije doktorskih studija kao i opće razine znanstvene produktivnosti.

Na kraju svakog semestra u kojem se odvijaju predavanja na doktorskom studiju, među studentima se provodi anketa o nastavniku koji je predavao na nekom od kolegija u tom semestru. Na Fakultetu se, međutim, ne provodi sustavno vrednovanje rada i dostupnosti mentora. Kako se radi o prilično individualiziranom procesu suradnje mentora i dokorskog studenta, iskustva su raznolika i kreću se u rasponu od izuzetno pozitivnih do kritičnih. Kako bi potakli ujednačavanje i povećanje standarda kvalitete mentorskog rada doktorski studiji održavaju višednevne rezidencijalne konferencije na kojima studenti kolegama, mentorima i nastavnicima predstavljaju istraživačke dizajne svojih disertacija i od njih dobivaju teorijske i metodološke sugestije za nastavak rada.

5.6. POLITIKA FAKULTETA ZA ZNANSTVENI RAZVOJ MLADIH ZNANSTVENIKA

Trenutno se sustav potpore mladim znanstvenicima na Fakultetu temelji na pohađanju dokorskog studija te radu s mentorom/ima. Na Fakultetu postoji vrlo malo aktivnosti koje su namjenski usmjerene prema potpori mladim znanstvenicima, uključujući i aktivnosti same mreže mladih znanstvenika. Voditelj projekta i mentor imaju obvezu jednom godišnje izvještavati Vijeće i Ministarstvo o radu mladog znanstvenika u suradničkom statusu, a za kvalitetu rada mladog znanstvenika primarno su odgovorni mentor i voditelj projekta. .

U svrhu potpore znanstvenim istraživanjima te usavršavanju i mobilnosti znanstvenika Fakultet je organizirao sustav financiranja unutar kojeg nastavnici imaju osigurana godišnja sredstva za sudjelovanje na međunarodnim konferencijama i raznim programima usavršavanja poput ljetnih škola ili metodoloških seminara i radionica. Ova mjera je imala izuzetno pozitivan učinak na učestalost sudjelovanja mladih znanstvenika na međunarodnim konferencijama, ljetnim školama i drugim oblicima usavršavanja. Međutim, iako korisne, ove mjere ne čine cjeloviti sustav potpore mladim znanstvenicima. Neophodno je što prije uvesti cjelovit sustav potpore znanstvenom radu koji bi bio održiv i koji bi omogućio mladim znanstvenicima razvoj u širokom spektru vještina, od vještina nužnih za dizajn i provedbu istraživanja do vještina nužnih za upravljanje projektima i prezentiranje rezultata istraživanja. Cjelovit sustav potpore morao bi uključivati mjere potpore mobilnosti, mjere potpore objavljivanju znanstvenih radova, mjere usmjerene na osiguranje resursa, mjere za stjecanje znanstveno-istraživačkih i nastavničkih vještina, te mjere usmjerene na poticanje veće suradnje i razmjene iskustava među mladim znanstvenicima. Također je potrebno u relativno kratkom roku povećati ne samo vještine, nego i znanstvenu vidljivost mladih znanstvenika kako bi u bliskoj budućnosti, bilo individualno ili u sklopu Fakulteta, mogli biti traženi partner za suradnju u međunarodnim znanstvenim projektima.

5.7. ZNANSTVENI RADOVI PROIZAŠLI IZ MEĐUNARODNE SURADNJE NASTAVNIKA FAKULTETA

Broj radova koji proizlaze iz suradnje nastavnika Fakulteta sa znanstvenicima izvan Fakulteta, bilo međunarodnim bilo domaćim, čini relativno mali udio ukupnog broja objavljenih radova, pri čemu je fokus suradnje i dalje na temama iz nacionalne i regionalne politike. Ova suradnja iskazuje se kroz radove koje su zaposlenici Fakulteta proizveli u sklopu međunarodnih projekata u kojima su surađivali, u sklopu zajedničkog rada s inozemnim znanstvenicima na člancima, knjigama ili poglavljima u zbornicima radova komparativnog karaktera. Dio radova proizašao je u sklopu znanstvene suradnje, ali je znatan dio radova proizašao i kao rezultat suradnje na različitim stručnim projektima.

Suradnja se može razvrstati na suradnju sa znanstvenicima iz regije, koja obuhvaća oko 40% radova proizašlih iz međunarodne suradnje, te suradnju sa znanstvenicima izvan regije koja obuhvaća oko 60% ukupnog broja objavljenih radova. Ono što upada u oči kada se pogleda tematski sadržaj radova objavljenih u sklopu suradnje, jest da većina radova ima fokus na teme iz hrvatske politike i medija, a tek vrlo rijetko se obrađuju teme iz komparativne perspektive. Nedostatak tema s komparativnim sadržajem ukazuje da je istraživački fokus zaposlenika Fakulteta primarno na temama iz nacionalne politike i nacionalnog medijskog sustava, te da u istraživanjima sa širim tematskim fokusom sudjeluju tek kao stručnjaci za nacionalni politički sustav ili medije. Posljedica izrazite usmjerenosti na sadržaje iz nacionalne politike je da se zaposlenici Fakulteta nalaze u nepovoljnijoj poziciji pri prijavi međunarodnih projekata. Njihovo sudjelovanje u međunarodnoj suradnji primarno se ostvaruje kroz status eksperta za zemlju iz koje dolaze, ili, se ostvaruje kroz međunarodne projekte koji u istraživačkom fokusu imaju Hrvatsku ili regiju. Izrazita usmjerenost na nacionalnu politiku i medije ograničava mogućnost objavljivanja u međunarodnim časopisima, mada ovo ne mora nužno biti ograničavajući faktor, imajući u vidu brojne specifičnosti regionalne i nacionalne politike koje bi sasvim sigurno bile zanimljive međunarodnoj znanstvenoj publici. Stoga je u idućem razdoblju potrebno intenzivnije poraditi na razvoju projekata koji bi uključivali teme iz nacionalne i regionalne politike koje imaju širu relevantnost i mogu biti zanimljivi kao sadržaj međunarodne suradnje.

5.8. SADRŽAJ I DOPRINOS 10 NAJVAŽNIJIH ZNANSTVENIH ISTRAŽIVAČKIH PROJEKATA FAKULTETA

Projekt **Hrvatska u regionalnom okruženju** financiralo je Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta u razdoblju 2007.-2013. Projekt je usmjeren na analizu hrvatske politike u regionalnim kontekstima i stjecanje spoznaja o političkom razvoju regija i njenih članica. U okviru projekta izrađuje se dvogodišnji izvještaj o Hrvatskoj za "Transformation Index of the Bertlesmann Stiftung", a rezultati istraživačkih aktivnosti redovito se predstavljaju i u drugim međunarodnim komparativnim projektima

kao što su Comparative Manifesto Project (WZB Berlin) i Varieties of Democracies (Institut za međunarodne odnose Hellen Kellog i Sveučilište u Goteburgu). Projekt je rezultirao nizom izlaganja i znanstvenih radova koji obuhvaćaju priloge u zbornicima poput „Political Science in Central and Eastern Europe“ i „Political Parties of the World“. U okviru projekta provodilo se istraživanje socijalnog povjerenja u Bosni i Hercegovini koje je rezultiralo monografskom studijom, a članovi projekta sudjelovali su u izradi internetskog izdanja „Izborne enciklopedije“ za Državno izborno povjerenstvo. Projekt je rezultirao i monografijama o političkom sustavu i politici Izraela, prezidencijalizaciji političkih stranaka, polupredsjedničkim sustavima Rusije i Poljske te demokratskim institucijama i autoritarnim vladavinama u Jugoistočnoj Europi. Važan rezultat projekta su četiri doktorske disertacije znanstvenih novaka iz područja komparativne politike. Svi rezultati istraživačkog rada korišteni su kao temelj preddiplomskih i diplomskih kolegija i kao okosnica u razvoju dokorskog i specijalističkog studija iz komparativne politike. Također, članovi projekta pokrenuli su i uređivali stručni politološki časopis *Političke analize*.

Projekt **Izbori, stranke i parlament u Hrvatskoj** financira Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta od 2007. godine. Cilj projekta je utvrditi utjecaj izbora i dinamike stranačkog sustava na nastavak demokratske konsolidacije u Hrvatskoj. Najvažnija istraživačka zadaća je provedba i obrada anketnih istraživanja u povodu parlamentarnih izbora te znanstvena analiza političkog biračkog ponašanja i strukturiranja stranačkog sustava i parlamenta na temelju tako dobivenih empirijskih podataka. Podaci prikupljeni anketnim istraživanjima integrirani su u europsku komparativnu bazu izbornih podataka (Comparative Study of Electoral Systems - CSES), a članovi projektnog tima aktivni su u COST istraživačkoj mreži znanstvenika iz 24 europske zemlje u sklopu koje je proizvedena integrirana baza podataka na europskoj razini koju čine podaci nacionalnih izbornih studija. Nalazi istraživanja predstavljaju se na konferencijama međunarodnih politoloških udruženja i objavljuju u znanstvenim radovima, a u okviru projekta izdana je znanstvena monografija "Izborne kampanje u Hrvatskoj". Članovi projekta nalaze istraživanja koriste u analizama i interpretaciji aktualnih političkih procesa u medijima, a projektni tim sudjelovao je u izradi gore spomenute „Izborne enciklopedije“ DIP-a. S obzirom na snažnu metodološku komponentu projekt je utjecao na razvoj metodoloških kolegija na Fakultetu, a radovi proizašli iz istraživanja koriste se kao literatura u kolegijima iz političke komunikacije, stranaka i stranačkog sustava te biračkog ponašanja.

Projekt **Medijska kultura u suvremenoj Hrvatskoj: pluralizam medija i medijske politike** financiran je od strane Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta. U šest godina provođenja (2007.-2013.) istraživanja su obuhvatila hrvatsku medijsku politiku i medijski sustav te analizu medijskih publika u različitim aspektima. Primjenom UNESCO-vih indikatora medijskog razvoja, u analizi medijskog sustava i politike pokazan je napredak u odnosu na 1990-te godine, ali i područja potrebnih napora. Rezultati su objavljeni u dvije knjige, na hrvatskom i engleskom jeziku. Tijekom 2011. i 2012. godine istraživanje medijskih sustava postalo je komparativno pa se UNESCO-vi indikatori primjenjuju za analizu i usporedbu Hrvatske, Srbije i Makedonije. Medijska politika i publika istraživale su se kroz analizu trendova medijske koncentracije u Srednjoj i Istočnoj Europi, analizu doprinosa strukturalne i unutarnje raznolikosti medija u javnom interesu, te analize nepristranosti televizijskih vijesti u predizbornoj kampanji i žanrovske raznolikosti televizijskih programa. U okviru projekta 2007. godine osnovan je Centar za istraživanje medija i komunikacije (CIM). Između ostalog, CIM djeluje kao hrvatski partner u izradi godišnjeg izvještaja o stanju tiska u svijetu (World Press Trends). CIM sudjeluje i u istraživanju medijskih publika koje provodi znanstveno-istraživačka mreža COST "Transforming Audiences, Transforming Societies", a tijekom 2013. godine uz pomoć sredstava Sveučilišta u Zagrebu projektu je dodana komponenta komparacije odnosa između medijskih navika i političkog angažmana *online* i *offline* publike. Rezultate projekta članovi projekta koriste u pripremi i provođenju fakultetskih kolegija i specijalističkog studija iz područja medijskih i komunikacijskih studija, kao i u osmišljavanju IUC-ovog međunarodnog poslijediplomskog kursa pod nazivom „Comparative Media Systems“.

Projekt **Norglobal: “European integration in higher education and research in the Western Balkans”** financira Norveška zaklada za znanost. Kroz tri godine provedbe (2011.-2014.) projekt teži doprinijeti razvoju komparativnih javnih politika, posebno politika visokog obrazovanja i znanosti, u zemljama Zapadnog Balkana. U tu svrhu izrađuju se analize sustava visokog obrazovanja i znanosti u svim zemljama Zapadnog Balkana, a rezultati analize objavljuju se na web stranici (www.herdata.org) i prezentiraju na trima međunarodnim konferencijama organiziranim u okviru projekta. Kao rezultat projekta za 2014. godinu planiran je i zbornik koji okuplja radove međunarodnog projektnog konzorcija. Među očekivane rezultate projekta spadaju i dvije doktorske disertacije u području europeizacije javnih politika u visokom obrazovanju i znanosti koje su u fazi izrade. Osim znanstvenih ishoda, objavljivanjem nalaza projekt ima za cilj pomoći kvalitetnijem donošenju odluka u području javnih politika u visokom obrazovanju i znanosti.

Javnim politikama bavi se i projekt **Hrvatska i EU: integracijske strategije i kreiranje javnih politika** kojeg od 2007. godine financira Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta. Projekt ima dva istraživačka smjera. Prvi se odnosi na proučavanje političke ekonomije procesa europske integracije i utjecaja krize u eurozoni/EU na dinamiku integracijskog procesa, a drugi na istraživanje kreiranja i implementacije specifičnih javnih politika i institucionalnih reformi u procesu pristupanja Hrvatske Europskoj uniji. Istraživačka komponenta usmjerena na javne politike 2009. godine ojačana je sredstvima tadašnjeg Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti za koje je Fakultet, zajedno sa suradnicima s drugih zagrebačkih fakulteta, analizirao stavove članova predstavničkih tijela o političkim dimenzijama invaliditeta i uključivanju osoba s različitim vrstama oštećenja u politički život. Istraživači javnih politika u toj analizi usmjerili su se na ciljeve, instrumente i implementaciju hrvatske politike prema osobama s invaliditetom. U šestogodišnjem razdoblju trajanja projekta ostvareno je 50 znanstvenih i stručnih radova uz jednu doktorsku disertaciju i magisterij, a članovi projekta pokrenuli su seriju konferencija Istraživačkog odbora za javne politike i upravu Međunarodnog udruženja za političku znanost (IPSA) koja se svake dvije godine održava u Dubrovniku. U sklopu projekta objavljen je knjiga „Stranke i javne politike“ (2009) koja je rezultat suradnje istraživača nekoliko fakultetskih projekata. Članovi projekta također su sudjelovali u izradi Sustainable Governance Indicators 2013., komparativne studije upravljanja u zemljama OECD-a koju od 2011. provodi Bertelsmann Stiftung. Pokretanje projekta rezultiralo je uvođenjem nekoliko kolegija koji se bave Europskom unijom i europeizacijom javnih politika te unapređenjem sadržaja već postojećih kolegija iz javnih politika i posebnih javnih politika. To se odnosi i na izrađen Pojmovnik javnih politika koji su priredili članovi projekta, zajedno s nekoliko drugih istraživača na Fakultetu.

Projekt **Politike nacionalnog identiteta i povijesni 'lomovi'** financiralo je Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta u razdoblju od 2007. do 2013. godine. Cilj projekta je objašnjenje geneze i osobina hrvatskog nacionalnog identiteta u poredbenoj srednje i jugoistočno europskoj perspektivi, s osobitim fokusom na analizu politika povijesti, te povijesnih lomova i povijesnih sjećanja. U suradnji s kolegama iz Srbije i Bosne i Hercegovine, u prvoj i drugoj fazi projekta obrađeno je značenje povijesnog loma 1918. godine i razdoblja II. svjetskog rata za formiranje nacionalnih identiteta na prostorima jugoistočne Europe. U trećoj fazi fokus je bio na istraživanju propasti komunističkih diktatura i demokratske transformacije na nacionalni identitet zemalja srednje i istočne Europe. U završnoj fazi istraživanje je bilo fokusirano na formiranje politika nacionalnog identiteta u najnovijem razdoblju. Prikazana je političko-legitimacijska funkcija sjećanja na ratove u 1990-ima, na formiranje nacionalnog identiteta Hrvata, Srba i Bošnjaka. Rezultati istraživanja dali su potvrdu temeljne hipoteze kako politike nacionalnog identiteta temeljno određuju političku kulturu kao i demokratsku konsolidaciju. Nalazi istraživanja objavljeni su u više znanstvenih radova među kojima se ističu četiri zbornika, a projekt je rezultirao i dvjema doktorskim disertacijama.

Fakultet od sredine 2013. godine kao član konzorcija sudjeluje u implementaciji projekta **BEUcitizen: All Rights Reserved? Barriers towards European Citizenship**, financiranog u sklopu Sedmog okvirnog programa za istraživanje i tehnološki razvoj – FP7. Projekt je usmjeren na cjelovitu

analizu sustava državljanstva i državljanskih prava počevši od definicije državljanstva u političkom smislu do načina na koji su definirana ekonomska i socijalna prava. Projekt se komparativno provodi u svim zemljama članicama EU. Predviđeno trajanje projekta je četiri godine, tijekom kojeg će Fakultet sudjelovati u istraživanju razvoja europskog identiteta, europskog državljanstva te prepreka na koje europski građani nailaze u ostvarivanju svojih prava i obveza na razini Europske unije. Istraživački konzorcij sastavljen od 25 vodećih europskih sveučilišta predvodi Sveučilište u Utrechtu. Provedbu projekta koordinira fakultetski Centar za istraživanje etničnosti, državljanstva i migracija (CEDIM) koji će uz istraživačke i publicističke aktivnosti organizirati konferencije, stručne skupove za akademsku i širu zainteresiranu javnost, kao i programe edukacije za kreatore politika i krajnje korisnike migracijskih, državljanskih i integracijskih politika.

Projekt **Javnost, elite, mediji i komunikacijska strategija ulaska Hrvatske u EU** podupire Ministarstvo znanosti i sporta od 2007. godine. U šest godina trajanja projekt je istraživao međuodnos elita, medija i javnosti u procesu pridruživanja i nakon priključenja Hrvatske EU. Projektni zadaci uključivali su anketna istraživanja na reprezentativnom nacionalnom uzorku 2007. i 2011., komparaciju s podacima anketnih istraživanja Delegacije EU u RH, fokus grupe sa četiri skupine građana: hrvatski branitelji, poljoprivrednici, tranzicijski dobitnici i gubitnici, istraživanje mladih na uzorku od 800 učenika 2007., analizu sadržaja školske zadaćnice na temu "Hrvatska i Europa – strahovi i nade", anketno istraživanje u suradnji s udrugom GONG o političkoj socijalizaciji srednjoškolaca i njihovih stavova o EU, komparativnu analizu strategija odnosa s javnošću (Slovenija, Bugarska, Slovačka, Latvija i Srbija) i analizu učinaka Komunikacijske strategije Vlade RH, analizu medijskog sadržaja 2005.-2011. o izvještavanju o EU, istraživanje BBC-jeva arhiva i dubinsku narativnu analizu reportaža: slučaj Hrvatske. Nalazi istraživačkih aktivnosti predstavljeni su na međunarodnim konferencijama i objavljeni u nizu znanstvenih radova među kojima je monografija "Hrvatska i Europa – strahovi i nade". U procesu uređivanja je i međunarodni zbornik „Europe Unfinished: Cultural Economies of Accession at Time of Crisis: the Case of Croatia and the Western Balkans“. Četvero znanstvenih novaka s početka projekta danas su docenti, a dvoje naknadno priključenih novaka su doktorirali. Članovi projekta ostvarili su suradnju s međunarodnim projektima COST Action ISO806 „The True European Voter“ i FP7 projektima: „European Media Policies Revisited“ te „Social Practice Cultural Trauma and REestablishing Solid Sovereignities“.

Projekt **Politički sustav Europske unije, europska politika i europeizacija Hrvatske** financiran je od strane Ministarstva znanosti i sporta od 2007. godine. U okviru projekta istražuje se politički sustav Europske unije, kakav se razvija nakon Lisabonskog ugovora, te interakcija političkog sustava Europske unije, kao sustava *sui generis*, s političkim sustavima država članica. U okviru projekta osnovao se Centar za europske studije koji je istraživanje proširio s trima projektima: Jean Monnet modul Sekularna Europa: europski sekularni identiteti, europski projekt: Europski kozmopolitizam i mjesta sjećanja kroz generacije te hrvatski projekt: Europeizacija hrvatske vanjske politike prema trećim zemljama. Centar je u okviru projekta osnovao novu ediciju Biblioteke Politička misao pod naslovom „Politika Europske unije“ u kojoj su objavljeni četiri knjige i priređuju se četiri nova naslova u 2014. godini. Među objavljenim knjigama ističe se zbornik „Politički sustav Europske unije i europeizacija hrvatske politike“ u kojem su predstavljeni glavni nalazi istraživačkog rada na projektu. Nalazi istraživanja prezentirani su i u nizu znanstvenih članaka te međunarodnim konferencijama i okruglim stolovima koje je Centar organizirao. Tijekom rada na projektu troje znanstvenih novaka steklo je naslove doktora znanosti, Centar je u istraživački rad i diseminaciju rezultata rada uključio 12 studenata u ulozi demonstratora i suradnika. Projekt je pridonio uspostavi novih kolegija iz europske politike na studiju politologije, a članovi projekta sudjelovali su u oblikovanju novog specijalističkog studija o upravljanju projektima i korištenju fondova i programa EU.

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta financiralo je od 2007. godine projekt **Republika Hrvatska u europskoj sigurnosnoj arhitekturi**. U šest godina provedbe ovaj projekt dao je doprinos grani međunarodni odnosi i nacionalna sigurnost u vidu analiza sigurnosnih pojava i procesa,

sigurnosnih politika, političkih odnosa u regiji, etničkih sukoba i stabilizacijskih procesa. U okviru projekta također su istraživani problemi i prilike vezane uz sudjelovanje RH u sigurnosnim strukturama EU i NATO. Uz znanstvene radove i izlaganja na znanstvenim skupovima projekt je rezultirao i osnivanjem Centra za međunarodne i sigurnosne studije (CeMSS) koji organizira godišnje Zimske škole za studente Fakulteta političkih znanosti iz Beograda i Zagreba kao i Regionalne škole manjinskih prava. Također, nadogradnja istraživanja hrvatsko-slovenskim bilateralnim projektom rezultirala je komparativnom analizom manjinskih politika u europskom kontekstu. Rezultati projekta korišteni su i u oblikovanju školovanja za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske i razvoju specijalističkog studija o hrvatskoj sigurnosnoj politici, a CeMSS uz potporu Švicarske zaklade za znanost surađuje s partnerima na razvoju regionalnog diplomskog studija. Projekt je rezultirao i dvjema doktorskim disertacijama, a rezultati istraživanja koriste se razvoju i provedbi predmeta koji pokrivaju područje međunarodne i nacionalne sigurnosti, geopolitike, europske sigurnosti i etničkih sukoba.

5.9. ČASOPISI FAKULTETA

Politička misao, najstariji fakultetski časopis, objavljuje recenzirane znanstvene i stručne tekstove s područja politologije te srodnih društveno-znanstvenih disciplina koji tematiziraju političke fenomene, kao i politički razvoj zemalja istočne Europe. Časopis također objavljuje recenzije i prikaze knjiga te osvrte na znanstvene skupove. *Politička misao* izlazi četiri puta godišnje na hrvatskom jeziku, a od 1992. godine jednom godišnje izlazi *Politička misao: Croatian Political Science Review* kao posebno međunarodno izdanje časopisa na engleskom jeziku. Uredništvo časopisa pretežno čine zaposlenici Fakulteta i istaknuti domaći znanstvenici s drugih institucija, a savjet časopisa čine inozemni i domaći znanstvenici iz područja koja časopis pokriva. Časopis provodi anonimni recenzijski postupak s najmanje dvije recenzije, pri čemu se oslanja na mrežu inozemnih i domaćih recenzenata.

Hrvatsko politološko društvo (HPD), uz potporu Fakulteta, izdaje redovitu znanstvenu publikaciju Društva u obliku godišnjaka – *Anali HPD-a*. Središnje mjesto imaju tradicionalni politološki razgovori pa se najveći dio tekstova odnosi na radove na hrvatskom ili engleskom jeziku izložene na tim skupovima. *Anali* prate i redovite godišnje aktivnosti HPD-a, s naglaskom na međunarodnu znanstvenu suradnju članova. Objavljuju se i drugi relevantni radovi, uključujući one iz komunikacijskih znanosti (komunikacijska teorija, masovni mediji i odnosi s javnošću) te drugih polja društvenih i humanističkih znanosti, poput sociologije, ekonomije, prava, povijesti i filozofije. Uredništvo časopisa čine članovi HPD-a, a Savjet časopisa čine inozemni i domaći znanstvenici.

Medijske studije interdisciplinarni je znanstveni časopis čiji su izdavači Fakultet političkih znanosti i Hrvatsko komunikacijsko društvo. Časopis je pokrenut kako bi djelovao kao međunarodni forum za objavljivanje znanstvenih i stručnih radova te istraživanja na području medija, komunikacija, novinarstva te odnosa s javnošću. Časopis izlazi dva puta godišnje, a radovi se objavljuju na hrvatskom ili engleskom jeziku. Uredništvo časopisa pretežno čine zaposlenici Fakulteta, a Savjet časopisa čine inozemni i domaći znanstvenici iz područja medijskih i komunikacijskih studija. Časopis provodi anonimni recenzijski postupak s najmanje dvije recenzije, pri čemu se oslanja na mrežu inozemnih i domaćih recenzenata.

Političke perspektive novi je regionalni časopis kojeg su pokrenuli Fakultet političkih znanosti iz Zagreba, Fakultet političkih nauka iz Beograda i Udruženje za političke nauke Srbije. Pokrenut je radi promoviranja stručnog i akademskog izučavanja politike, uz blago favoriziranje regionalno važnih tema i autora. Časopis bi trebao pridonijeti boljem predstavljanju regionalnih politologija međunarodnoj stručnoj javnosti, kao i boljoj artikulaciji različitosti i sličnosti, radi podizanja profesionalnih znanstvenih standarda. Uredništvo i Savjet časopisa čine zaposlenici fakulteta političkih znanosti u Zagrebu i Beogradu. Časopis provodi anonimni recenzijski postupak s najmanje dvije recenzije, pri čemu se oslanja na mrežu inozemnih i domaćih recenzenata.

Političke analize stručni su politološki tromjesečnik za analizu hrvatske i međunarodne politike. Časopis se izdaje na hrvatskom jeziku. Na pokretanje časopisa Uredništvo se odlučilo kako bi doprinijelo

razvoju mjerodavne, stručne analize političkih institucija, procesa i sadržaja u Hrvatskoj, u našem regionalnom okruženju i svijetu uopće. Budući da Uredništvo politiku shvaća kao racionalan proces odlučivanja i rješavanja zajedničkih problema, smatra da je kvalitetna analiza relevantnih društvenih i političkih procesa i pojava preduvjet oblikovanja dobrih javnih politika i snaženja demokratskih institucija. To su i osnovni ciljevi časopisa.

5.10. SADRŽAJ I UTJECAJ STRUČNIH PROJEKATA FAKULTETA

Značajan stručni projekt Fakulteta je gore spomenuti časopis *Političke analize* kojeg od 2010. godine izdaje fakultetski Centar za cjeloživotno obrazovanje. Tijekom četiri godine objavljeno je šesnaest brojeva koji u izlazili u redovitim tromjesečnim razmacima, to jest u ožujku, lipnju, rujnu i prosincu, osim ako urednici nisu hotimice odgodili izlaženje broja na neko kraće vrijeme. To bi napravili kako bi uspjeli obraditi neke važne recentne događaje u hrvatskoj politici, kao što su bili predsjednički izbori u prosincu 2009. i siječnju 2010. te parlamentarni izbori u prosincu 2011. U 16 publiciranih brojeva objavljeno je 209 priloga u kojima su analizirane vrlo različite aktualne teme hrvatske i međunarodne politike. Priloge je napisalo 106 autora i autorica iz Hrvatske i inozemstva. Od tog broja, 38 autora bilo je s Fakulteta političkih znanosti u Zagrebu, a 68 s drugih akademskih, državnih i privatnih institucija u zemlji i inozemstvu. Poseban uspjeh časopisa je to što je u časopisu svoje radove objavilo čak 19 polaznika doktorskog studija „Komparativna politika“, tri studenta specijalističkih studija te tri studenta diplomskih i preddiplomskih studija.

Centar za cjeloživotno obrazovanje u partnerstvu s udrugom GONG vodi još jedan značajan stručni projekt pod nazivom **Edukacija za građansku pismenost**. Pokretanje projekta potakli su rezultati GONG-ova i fakultetskog istraživanja „Odgaja li škola dobre građane“ o političkoj pismenosti hrvatskih srednjoškolaca koji su pokazali visoku razinu nepoznavanja osnovnih političkih pojmova te veliko odstupanje od normi demokratske političke kulture. Edukacija za građansku pismenost usmjerena je na razvoj kompetencija nastavnika i nastavnica te učitelja i učiteljica za građansko obrazovanje mladih i sastoji se od tri modula: političke, EU i medijske pismenosti. Tako koncipiran program u ukupnom trajanju od 60 sati, uz poučavanje o osnovnim političkim pojmovima i procesima, osvještava da su i masovni mediji važan akter suvremenih političkih procesa te da obučenosť za njihovo kritičko razumijevanje zahtijeva pripremu i edukaciju kao i činjenicu da je poznavanje institucija i procesa europskih integracija sastavni dio potrebnih građanskih znanja. Program je obuhvatio dvije generacije polaznika. U izvođenju modula sudjelovali su nastavnici Fakulteta i suradnici GONG-ova Edukacijskog centra.

U partnerstvu s GONG-om kao nositeljem Fakultet provodi i **projekt LIBERA** u kojem se organizacijama civilnog društva pruža podrška u istraživanju i zagovaranju. Tijekom 2013. godine istraživačice javnih politika Fakulteta surađivale su s aktivisticama GONG-a u razvoju priručnika i edukacijskog modula o analizi i zagovaranju javnih politika. Priručnik aktivistima nudi odgovore na pitanje kako analizirati i zagovarati javne politike te kako zagovaranje temeljiti na relevantnim podacima i istraživanjem utvrđenim potrebama. Dvodnevni edukacijski modul istog sadržaja proveden je u tri grada, a sudionici su bili predstavnici organizacija fokusiranih na suzbijanje diskriminacije. Koristeći priručnik i stečeno znanje, sudionici radionica će, uz mentorsku potporu, tijekom 2014. godine i sami provesti analize relevantnih lokalnih politika i zagovarati njihovo unapređenje. Sličan koncept partnerskog rada Fakultet primjenjuje s više organizacija civilnog društva među kojima su Zelena akcija, Centar za mirovne studije, B.a.B.e, Kuća ljudskih prava, Centar za ženske studije i Documenta. Suradnički projekti vežu se za konkretne javne politike i, uz obrazovne sadržaje, rezultiraju analizama temeljem kojih organizacije zagovaraju unapređenje analiziranih politika. Takav rezultat proizveden je, primjerice, u projektu **Imam moć i znanje da mijenjam svijet – mladi u izgradnji osvještenijeg, angažiranijeg i zdravijeg društva** koji je 2013. proveden u partnerstvu s organizacijom civilnog društva B.a.B.e! te

unutar kojeg je 17 studentica i studenata Fakulteta sudjelovalo u analizi sadržaja o ljudskim pravima u hrvatskom dnevnom tisku.

Stručnu analitičku potporu Fakultet osigurava i zakladama te tijelima javne vlasti koja analize istraživačkih timova Fakulteta koriste kao podlogu za donošenje i provedbu javnih politika. Jedna takva analiza bila je procjena stanja digitalnih medija u Hrvatskoj koja je izrađena u okviru međunarodnog projekta **Mapping Digital Media** Instituta otvoreno društvo i kojem su sudjelovali istraživači iz 60 zemalja. U okviru istraživačkog projekta **Publika i sadržaj neprofitnih medija** Centar za istraživanje medija i komunikacije je za Nacionalnu zakladu za razvoj civilnog društva u 2013. godini analizirao medijske navike i interese publika neprofitnih medija, evaluirao kvalitetu sadržaja odabranih medijskih portala, radijskih i TV emisija u produkciji organizacija civilnog društva te utvrdio kako publika doživljava neprofitne medije. Isti centar je svojom ekspertizom pomagao i Ministarstvu kulture u pripremi **analitičke podloge o stanju novinarske profesije** za izradu strategije medijskog sektora.

Centar za međunarodne i sigurnosne studije također proizvodi analize kao podloge za odlučivanje. Za Ministarstvo obrane izradio je **studiju izvodivosti uvođenja sveučilišnog studija nacionalne obrane i sigurnosti na Sveučilište u Zagrebu**. Analizom je stečen uvid u organizaciju obrazovnih aktivnosti za potrebe sigurnosnog i obrambenog sektora u više od 25 država i ponuđen je model obrambenog i vojnog obrazovanja u Republici Hrvatskoj. Članovi analitičkog tima potom su sudjelovali u razvoju posebnih studijskih programa za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske.

Posebno važan stručni projekt Fakulteta je **TV Student** koji je emitiranje započeo u studenome 2012. tijekom obilježavanja 50. obljetnice Fakulteta. Od tada je TVS emitirao više od 400 dana programa, a studenti su osmislili i proizveli oko 350 emisija. Televizija Student javno se emitirala u televizijskoj distribuciji u ponudi Iskon TV-a, omogućen je i neprekidni *Internet-stream* program, a putem usluge *TV-player* dostupna je na tabletima i pametnim telefonima. Ostvarena je i suradnja s HRT 4 koji dvaput tjedno preuzima emisiju „Akademska četvrt“ s odabranim studentskim prilozima. TVS provodi projekt **EU Day: Different Approach to Youth on the path to EU** koji, osim tematskih priloga, u suradnji s partnerom Mrežom mladih Hrvatske, uključuje i radionice za aktiviste udruga i studente Fakulteta. Televizija Student je u 2013. godini osvojila 1. nagradu u kategoriji obrazovnih TV emisija za magazin na engleskom jeziku „CRO ID“ na BEA Festival of Media Arts, a 3. mjesto na novosadskom festivalu „Of the Record“ pripalo je studentu Fakulteta za dokumentarni film „Muškarci u štiklama“. Za realizaciju izravnog prijenosa iz HNK povodom članstva Hrvatske u EU i posebnu emisiju o znanosti, TVS dobila je posebno priznanje rektora Sveučilišta u Zagrebu.

Posebnu nagradu rektora osvojio je **Radio Student** 2009. godine za emisiju „Homo Politicus“, a 2010. za emisiju „Studomat“. Ostvarujući svoju primarnu zadaću, edukaciju studenata novinarstva, Radio Student razvija nekomercijalan i društveno angažiran sadržaj i trenutno je među 10 najslušanijih radija u Zagrebu. Program se emitira 24 sata dnevno, a govorni program odvija se između 8 i 20 sati i sastoji se od 40 emisija, uključujući vijesti, kulturne, glazbene, sportske, ekološke, društveno angažirane, ljudskopravaške, kontaktne i druge emisije. Poseban projekt Radija je suradnja s drugim sveučilištima, brojnim udrugama i institucijama na osnivanju svojevrsne **mreže studentskih radija**. Uz Radio Student u mreži sudjeluju Radio ETFS iz Osijeka, Stop FM iz Splita, Radio Sova iz Rijeka i Radio UNIDU iz Dubrovnika. S njima Radio Student svakodnevno surađuje kroz specijalizirane emisije i razmjenu sadržaja. U posljednje dvije godine u mrežu su se uključili i Radio Student iz Ljubljane, Radio Marš iz Maribora i Radio eFM iz Sarajeva čime je projekt dobio i međunarodnu dimenziju.

5.11. POLITIKA PRAĆENJA OPSEGA I KVALITETE ZNANSTVENOG RADA NA FAKULTETU

Tijekom 2013. provedeno je dubinsko mapiranje znanstveno-istraživačkih kapaciteta i potencijala Fakulteta. Kako bi se stvorila informacijska podloga za učinkovito planiranje, provođenje i uspješnost znanstveno-istraživačkih aktivnosti Fakulteta, mapiranje se provodilo na osnovi sljedećih četiri

dimenzija: 1) tematsko-metodološki interesi i vještine istraživača te sudjelovanje u nacionalnim i međunarodnim projektima, 2) individualni istraživački kapaciteti, znanstveno-istraživački planovi i struktura radnih obaveza, 3) percepcija organizacijskog ustroja na razini odsjeka i Fakulteta te potencijali za suradnju unutar Fakulteta te 4) ostvarena i buduća međuinstitucionalna suradnja u zemlji i inozemstvu.

S rezultatima mapiranja dobit će se temeljiti uvid u opseg i kvalitetu znanstveno-istraživačkog rada na Fakultetu. Ovaj sustav praćenja i analize kvalitete planira se provoditi redovito, svake dvije godine. Na taj način osigurat će se kontinuirano procjenjivanje i učinkovito usmjeravanje znanstveno-istraživačkih aktivnosti Fakulteta.

Tijekom 2011. godine provedena je bibliometrijska analiza objavljivanja i citiranosti znanstvenih radova zaposlenika u znanstveno-nastavnim i suradničkim zvanjima. Analiza je također pokazala stanje znanstvene produkcije Fakulteta i njenu vidljivost. U sklopu daljnjih planiranja znanstvenih aktivnosti Fakultet će tijekom iduće dvije godine ponovno provesti cjelovitu bibliometrijsku analizu.

5.12. POLITIKA POTICANJA I NAGRAĐIVANJA OBJAVLJIVANJA U VISOKO RANGIRANIM ZNANSTVENIM ČASOPISIMA

Sustav financijskih potpora za znanstvenu produktivnost uređen je Pravilnikom o stimulacijama na plaću (vidi Prilog 5.2.). Fakultet zaposlenicima u znanstveno-nastavnim, nastavnim i suradničkim zvanjima godišnje nagrađuje najviše tri znanstvena rada (članka i/ili poglavlja u znanstvenoj monografiji/zborniku) ili jednu samostalno objavljena znanstvenu monografija ili udžbenik.

Objavljene radove autori prijavljuju Pododboru za znanost, koji izrađuje prijedlog dekanu o njihovoj vrsnoći i iznosu potpore, a dekan donosi odluku, sukladno sljedećim kriterijima: ako je rad objavljen u znanstvenom časopisu, kriterij je vrsta časopisa u kojima je znanstveni rad objavljen, pri čemu se posebno vrednuju radovi objavljeni u vrhunskim znanstvenim časopisima. Vrhunski znanstveni časopisi su časopisi koji prema *Journal Citation Reports*-u spadaju po *Impact Factor*-u među 100 najboljih u disciplinama koje se predaju na Fakultetu političkih znanosti.

Ako je rad objavljen u znanstvenoj monografiji/zborniku ili je riječ o uredništvu zbornika s uvodnikom, samostalnom pisanju znanstvene monografije ili znanstvenog udžbenika, potporu ostvaruju radovi objavljeni u publikacijama koje spadaju u A kategoriju. Pritom se posebno vrednuju radovi objavljeni kod vrhunskih međunarodnih izdavača. Listu međunarodnih vrhunskih izdavača donosi na početku svake kalendarske godine Vijeće Fakulteta, a na prijedlog Pododbora za znanost i sukladno smjernicama MZOS-a i Sveučilišta u Zagrebu.

Uz uvjet prethodnih kriterija podupiru se sljedeće vrste radova: prethodno priopćenje, pregledni rad, izvorni znanstveni rad te uredništvo zbornika s uvodnikom, znanstvena monografija i znanstveni udžbenik. Visine potpora za pojedine kategorije radova vežu se za koeficijente, a odluku o iznosu jedinične vrijednosti koeficijenta donosi dekan u pravilu na početku svake kalendarske godine, sukladno financijskim mogućnostima Fakulteta.

5.13. ETIKA U ISTRAŽIVANJU I STANDARDI U ZAPOŠLJAVANJU ZNANSTVENOG KADRA

Etički aspekti znanstvenog rada na Fakultetu političkih znanosti regulirani su Etičkim kodeksom koji je donio Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju Agencije za znanost i visoko obrazovanje, a koji se odnosi na osobe koje izvode znanstveni i nastavni rad, te Etičkim kodeksom Sveučilišta u Zagrebu. Važnu ulogu u provođenju etičkih standarda u znanstvenom radu imaju vijeće doktorskog ili diplomskog studija, te stručno vijeće specijalističkog studija (u segmentu koji se odnosi na etičke aspekte u diplomskim, i specijalističkim radovima te doktoratima), te Vijeće Fakulteta političkih znanosti. Etičko povjerenstvo Fakulteta političkih znanosti zaduženo je za brigu o etičkim aspektima

znanstvenog rada, odnosno vodi brigu o njihovoj usklađenosti sa sveučilišnim etičkim propisima i daje preporuke za djelovanje.

Slučajevi kršenja znanstvene etike koji spadaju u sferu akademskog nepoštenja, poput plagijata ili izmišljanja znanstvenih radova ili njihovih rezultata, spadaju pod stegovne prekršaje i nalaze se u nadležnosti stegovnog povjerenstva Fakulteta političkih znanosti koje postupaju sukladno propisima u Pravilniku o stegovnoj odgovornosti nastavnika/studenata.

5.14. OSVRT NA POSTOJEĆE STANJE I PRIJEDLOZI ZA POBOLJŠANJA

Dosadašnji znanstveni rad na Fakultetu političkih znanosti bio je izrazito usmjeren na istraživanje tema iz nacionalne politike, političkog sustava i medija, a dijelom i na teme s regionalnom perspektivom. Ovakva istraživačka orijentacija ima za posljedicu činjenicu da objavljeni radovi imaju primarno nacionalni i donekle regionalni fokus. Velik broj radova nastavnika Fakulteta političkih znanosti objavljen je u domaćim časopisima, i to uglavnom u časopisima kojima je Fakultet izdavač. Također se može primijetiti da je broj radova koji proizlaze iz suradnje s drugim znanstvenicima, bilo međunarodnim bilo domaćim, čini manji udio ukupnog broja objavljenih radova, pri čemu je fokus suradnje i dalje na temama iz nacionalne i regionalne politike. U smislu upravljanja i organizacije znanstvenog rada na Fakultetu primjetno je da su istraživački centri, koji ostvaruju prilično brojne znanstvene aktivnosti, relativno slabo povezani jedan s drugim i da ne komuniciraju redovno svoje aktivnosti s drugim cjelinama Fakulteta.

U posljednjih nekoliko godina mogu se primijetiti određeni pomaci u povećanju broja znanstvenih i stručnih projekata financiranih iz međunarodnih izvora, kao i povećanje uključenosti nastavnika Fakulteta u međunarodne znanstvene mreže poput COST mreže. Manji pomaci se mogu vidjeti i u nešto većem broju radova koji su objavljeni u međunarodnim časopisima, zbornicima radova i monografijama. Međutim, iako pomaci postoje, potrebno je napraviti dodatne iskorake u gotovo svim područjima vezanim uz znanstveni rad.

Osim cjelovitog formuliranja konačne verzije strategije znanstvenih istraživanja na razini Fakulteta, potrebno je razviti i niz mjera koje bi u idućih nekoliko godina rezultirali s bitno povećanom vidljivošću Fakulteta političkih znanosti kao znanstvene institucije i potencijalnog znanstvenog partnera. Ovaj cilj bi se postigao kroz znatnije povećanje broja radova koji se objavljuju u međunarodnim znanstvenim časopisima, zbornicima radova ili monografijama, kroz znatnije povećanje sudjelovanja na međunarodnim znanstvenim skupovima te kroz postupno povećanje broja projektnih prijava u kojima Fakultet sudjeluje kao partner.

Kako bi se ostvarili ovi ciljevi potrebno je poduzeti niz mjera u sustavu potpore znanstvenom radu koji bi se sastojao od sljedećih elemenata:

1. *Sustava podrške mobilnosti znanstvenika na razini Fakulteta* – podrška za sudjelovanje na konferencijama, raznim oblicima usavršavanja kraćeg trajanja te podrška mobilnosti u aktivnostima izrade projekata. Ovaj element je u potpunosti funkcionalan i primjenjuje se, a eventualna poboljšanja su moguća u dijelu koji se odnosi na povećanje resursa usmjerenih na podršku stjecanju novih istraživačkih i metodoloških vještina kroz međunarodnu razmjenu.
2. *Sustava podrške objavljivanju* – podrška Fakulteta u pokrivanju troškova ili pružanju usluga nužnih za uspješno objavljivanje u međunarodnim časopisima i monografijama, posebno se odnosi na uredničke, lektorske i opće usluge vezane uz akademsko pisanje. U ovom elementu potrebno je definirati sustav pravila po kojima bi se dodjeljivala sredstva koja čine podršku objavljivanju i osigurati sredstva koja bi se mogla koristiti za uredničke, lektorske i jezične usluge za objavljivanje u stranim časopisima. Ovaj element djelomice postoji kroz potpore znanstvenoj produktivnosti i za potpunu uspostavu ovog sustava potrebne su manje izmjene.

3. *Sustava podrške informacijama o projektima te izradi projekata* kroz osnivanje Ureda za istraživanje i međunarodne projekte kao organizacijske jedinice na Fakultetu čija bi osnovna funkcija bila prikupljanje i diseminacija informacija o projektnim natjecajima i istraživačkim mrežama te podrška pisanju, prijavi te upravljanju projektima. Ured se nalazi u postupku osnivanja.
4. *Osiguranja resursa* – podrška Fakulteta u nabavi literature, raznih vrsta podataka i računalnih programa nužnih za analizu podataka.
5. *Podrške u stjecanju vještina* – uz podršku mobilnosti za usavršavanje, ova mjera podrazumijeva organiziranje metodoloških i drugih radionica za nastavnike Fakulteta, doktorske studente, ali i druge članove Sveučilišta, koje bi omogućile stjecanje novih i usavršavanje postojećih vještina. Ove radionice bi održavali zaposleni na Fakultetu i eksperti s drugih sveučilišta koji imaju iskustvo sličnog rada na metodološkim ljetnim školama. Dugoročni cilj je održavanje najmanje dvije radionice godišnje. Sadržaj radionica potrebno je planirati tako da njihov raspored omogućuje nadogradnju vještina koje su stečene na prethodnim radionicama. Osim radionica potrebno je poticati znanstvenike s različitim kompetencijama na tješnju suradnju u provođenju istraživanja, odnosno da kroz zajednički rad koji se temelji na komplementarnosti vještina unaprijede kvalitetu vlastitog rada i steknu nove metodološke vještine. Također je potrebno ostvariti suradnju s drugim institucijama koje provode slične aktivnosti radi razmjene iskustava i suradnje na provođenju ovih aktivnosti.
6. *Aktivnosti usmjerene na povećanje suradnje među nastavnicima na instituciji*, kao i povećanje razine razmjene informacija o istraživačkim aktivnostima među nastavnicima Fakulteta i drugih sastavnica Sveučilišta. Ovaj element se posebno odnosi na uspostavu fakultetskog seminara na kojem bi informacije o svojim istraživanjima i svoje radove predstavljali nastavnici Fakulteta te gosti s drugih institucija. Drugi element ove aktivnosti može uključivati povremeno organiziranje tematskih radionica za istraživače koji rade u tematski srodnim poljima.

Tablica 5.1. Mentori

Naziv doktorskog studija (smjerovi)	Broj mentora kod kojih su obranjeni doktorati znanosti u posljednjih 5 godina	Broj objavljenih radova mentora u domaćim recenziranim znanstvenim časopisima u posljednjih 5 godina*	Broj objavljenih radova mentora u inozemnim recenziranim znanstvenim časopisima u posljednjih 5 godina*
Komparativna politika (novi)	1	5	3
Komparativna politika (stari)	8	27	14
HPSiU (stari)	1	1	0
H i E (stari)	3	25	0
Doktorat van doktorskog studija	23	96	18

Tablica 5.2. Izvori financiranja znanstvenih projekata

God. početka	Projekt (naziv)	Trajanje projekta (mjeseci)	Državni proračun (MZOS)	Državni proračun (ostali izvor - specificirati)	Proračun lokalnih jedinica	EU fondovi	Gospodarstvo - privatni sektor	Gospodarstvo - javna poduzeća	Ostalo (specificirati)	UKUPNO
2007.	Hrvatska i EU: Integracijske strategije i kreiranje javnih politika	84	186,967.88	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	186,967.88
2007.	Politike nacionalnog identiteta i povijesni 'lomovi'	84	336,333.32	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	336,333.32
2007.	Hrvatski politički sustav, upravljanje i javne politike	84	270,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	270,000.00
2007.	Politički sustav EU, europska politika i europeizacija Hrvatske	84	209,665.68	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	209,665.68
2007.	Hrvatska u regionalnom okruženju	84	340,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	340,000.00
2007.	Politički deficit Europske unije i	84	200,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	200,000.00

	njegove posljedice za Hrvatsku									
2007.	Medijska kultura u suvremenoj Hrvatskoj: pluralizam medija i medijske politike	84	221,777.26	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	221,777,26
2007.	Javnost, elite, mediji i komunikacijska strategija ulaska Hrvatske u EU	84	486,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	486,000.00
2007.	Republika Hrvatska u europskoj sigurnosnoj arhitekturi	84	291,112.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	291,112.00
2007.	Hrvatska u međunarodnoj zajednici	84	199,999.70	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	199,999.70
2007.	Izbori, stranke i parlament u Hrvatskoj	84	494,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	494,000.00 kn
2007.	Metaforizacije političke zajednice u javnom diskursu: Hrvatska i Europska unija	84	100.00,00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	100.00,00
2009.	Stavovi članova predstavničkim tijela o političkim dimenzijama invaliditeta.	18	0.00	0.00	100,000.00 (MOBMS)	0.00	0.00	0.00	0.00	100,000.00
	SCOPES		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	139,240.43	139,240.43
2012.	NORGLOBAL		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	943,579.86	943,579.86
	CIM - UNESCO		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	158,413.98	158,413.98
	CIM - Liverpool		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	42,719.20	42,719.20
	MONNET		0.00	17,157.62	0.00	84,629.34	0.00	0.00	0.00	101,786.96
	ECOSMEG		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	51,722.28	51,722.28

2013.	bEU - citizen - EU projekt		0.00	0.00	0.00	431,593.16	0.00	0.00	0.00	431,593.16
2013.	EU DAY IPA		0.00	0.00	0.00	476,980.73	0.00	0.00	0.00	476,980.73
2013.	Medijske publike: nove medijske navike i politička participacija	12	0.00	70,000,00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	70,000,00
2013.	Europeizacija hrvatske vanjske politike prema trećim zemljama	12	0.00	30,000,00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	30,000,00
2013.	Liberalna teorija međunarodnih odnosa	12	0.00	30,000,00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	30,000,00
2014.	SPECTRESS EU fondovi	48	0.00	0.00	0.00	375,000.00	0.00	0.00	0.00	375,000.00
	Ukupno		3,235,855.84	17,157.62	0.00	993,203.23	0.00	0.00	1,335,675.75	5,965,115.11

Tablica 5.3. Izvori financiranja stručnih projekata

God. početka	Projekt (naziv)	Trajanje projekta (mj.)	Državni proračun	Proračun lokalnih jedinica	Međunarodni fondovi	Gospodarstvo (privatni sektor)	Gospodarstvo - javna poduzeća	Ostalo (specificirati)	UKUPNO
2013.	EU –DAY	4			759,000.00				759,000.00
2012.	Televizija Student	14						593,946.45 (FPZG)	593,946.45
1996.	Radio Student	204							
2010.	Političke analize	48						Zaposlenici Fakulteta su ekspretni partneri	
2012.	Edukacija za građansku pismenost	6						Zaposlenici Fakulteta su ekspretni partneri	
2013.	LIBERA	7						Zaposlenici Fakulteta su ekspretni partneri	
2014.	Corruption SONAR	4						Zaposlenici Fakulteta su ekspretni partneri	
2013.	Publike i sadržaj neprofitnih portala	12						Zaposlenici Fakulteta su ekspretni partneri	
2011.	Putokazi ka slobodnim medijima	12						Zaposlenici Fakulteta su ekspretni partneri	
2010.	Odgaja li škola dobre građane?	18						Zaposlenici Fakulteta su ekspretni partneri	
2012.	Mapping digital media	12						Zaposlenici Fakulteta su ekspretni partneri	
2013.	Imam moć i znanje da mijenjam svijet	12						Zaposlenici Fakulteta su ekspretni partneri	

Tablica 5.4. Popis znanstvenih i razvojnih projekata

Popis aktivnih znanstvenih i razvojnih projekata koje je dodijelio MZOS s imenima voditelja	Voditelj projekta
Hrvatska i EU: Integracijske strategije i kreiranje javnih politika, Politike nacionalnog identiteta i povijesni 'lomovi'	Luka Brkić
Hrvatski politički sustav, upravljanje i javne politike	Tihomir Čipek
Politički sustav EU, europska politika i europeizacija Hrvatske	Zdravko Petak
Hrvatska u regionalnom okruženju	Hrvoje Špehar
Politički deficit Europske unije i njegove posljedice za Hrvatsku	Mirjana Kasapović
Medijska kultura u suvremenoj Hrvatskoj: pluralizam medija i medijske politike	Zoran Kurelić
Javnost, elite, mediji i komunikacijska strategija ulaska Hrvatske u EU	Zrinjka Peruško
Republika Hrvatska u europskoj sigurnosnoj arhitekturi	Nebojša Blanuša
Hrvatska u međunarodnoj zajednici	Siniša Tatalović
Izbori, stranke i parlament u Hrvatskoj	Lidija Čehulić Vukadinović
Metaforizacije političke zajednice u javnom diskursu: Hrvatska i Europska unija	Nenad Zakošek
Medijske publike: nove medijske navike i politička participacija	Ivo Žanić
Europeizacija hrvatske vanjske politike prema trećim zemljama	Zrinjka Peruško
Liberalna teorija međunarodnih odnosa	Lidija Kos Stanišić
	Dejan Jović

Tablica 5.5. Popis aktivnih znanstvenih i razvojnih projekta iz međunarodnih izvora s imenima voditelja

Popis aktivnih znanstvenih i razvojnih projekta iz međunarodnih izvora s imenima voditelja	Voditelj projekta
SCOPES	Vlatko Cvrtila
NORGLOBAL	Danijela Dolenc
CIM – UNESCO	Zrinjka Peruško
CIM- Liverpool	Zrinjka Peruško
MONNET	Hrvoje Špehar
European Comspolitanism and Sites of Memory through Generations (ECOSMEG)	Hrvoje Špehar
bEU - citizen - EU projekt	Viktor Koska
EU-DAY	Tena Perišin
Social Practice Cultural Trauma and Reestablishing Solid Sovereignities (SPECTRESS)	Nebojša Blanuša

Tablica 5.6. Bibliografija (u posljednjih 5 godina)

Vrsta radova*	Ukupan broj radova**	Broj radova koji su proizašli iz suradnje s drugim visokim učilištima i znanstvenim organizacijama		Omjer: broj radova/broj nastavnika**
Znanstveni radovi u časopisima koji su zastupljeni u bazi CC, WoS (SSCI, SCI- <i>expanded</i> i A&HCI) te Scopusu	19	3		3.420
Ostali recenzirani radovi zastupljeni u bazama koje se priznaju za izbore u znanstvena zvanja	257	31		3.954
Autorstvo inozemno izdanih knjiga	7	0		0.108
Autorstvo domaćih knjiga	30	6		0.462
Radovi u domaćim časopisima s međunarodnom recenzijom	166	17		2.554
Recenzirani radovi u zbornicima inozemnih i međunarodnih znanstvenih skupova***	45	11		0.692
Radovi u domaćim časopisima s domaćom recenzijom	45	8		0.692
Stručni radovi	88	7		1.354
Poglavlja u recenziranim knjigama	126	106		1.938
Recenzirani radovi u zbornicima domaćih znanstvenih skupova***	16	3		0.246
Uredništva inozemnih knjiga***	3	2		0.046
Uredništva domaćih knjiga***	12	9		0.185
Broj radova u časopisima vaše institucije	161	19		2.477

Tablica 5.7. Znanstvena produktivnost prema ustrojbenim jedinicama visokog učilišta

Vrsta radova*	Ukupan broj radova	Omjer za svaku ustrojbeni jedinicu: broj radova/broj nastavnika**					
		Odsjek za socijalnu i političku teoriju	Odsjek za hrvatsku politiku	Odsjek za međunarodnu politiku i diplomaciju	Odsjek za javne politike, menadžment i razvoj	Odsjek za komparativnu politiku	Odsjek za novinarstvo i odnose s javnošću
Znanstveni radovi u časopisima koji su zastupljeni u bazi CC, WoS (SSCI, SCI-expanded i A&HCI) te Scopusu	19	0.142	0.222	0.25	0.2	0.545	0.388
Ostali recenzirani radovi zastupljeni u bazama koje se priznaju za izbore u znanstvena zvanja	257	4.57	2.77	5.41	5.6	3	3.61
Autorstvo inozemno izdanih knjiga	7	0	0	0.166	0	0.181	0.555
Autorstvo domaćih knjiga	30	0.142	0.444	0.666	0.4	0.727	0.555
Radovi u domaćim časopisima s međunarodnom recenzijom	166	3.42	1.33	4	4	1.727	2.38
Recenzirani radovi u zbornicima inozemnih i međunarodnih znanstvenih skupova***	45	0	0.666	2.83	0	0	0.611
Radovi u domaćim časopisima s domaćom recenzijom	45	1	0.555	1	1.4	1	0.388
Stručni radovi	88	0.571	1.55	1.83	1	2.45	0.444
Poglavlja u recenziranim knjigama	126	0.428	2	1.33	1.4	3.09	3.16
Recenzirani radovi u zbornicima domaćih znanstvenih skupova***	16	0	0.222	0.75	0	0	0.388
Uredništva inozemnih knjiga***	3	0	0.222	0.75	0	0	0
Uredništva domaćih knjiga***	12	0	0.444	0.083	0.4	0.363	0.166
Broj radova u časopisima vaše institucije	161	4.28	1.33	1.75	4.4	2.81	1.72

6. MOBILNOST I MEĐUNARODNA SURADNJA

ELEMENTI SAMOANALIZE U PODRUČJU MOBILNOSTI I MEĐUNARODNE SURADNJE:

- Potpora unutarnjoj mobilnosti studenata
- Ciljevi koji se nastoje postići međunarodnom suradnjom Fakulteta te opis i ocjena oblika suradnje.
- Uključenost u međunarodna udruženja srodnih institucija i doprinos Fakulteta njihovom radu.
- Uključenost Fakulteta u Program za cjeloživotno učenje EU.
- Ocjena primjene međunarodnog iskustva nastavnika i suradnika Fakulteta stečenog duljim boravcima na uglednim sveučilištima i institutima u svijetu. Usporedba s drugim srodnim učilištima.
- Opis i ocjena suradnje u razmjeni nastavnika i suradnika s drugim visokim učilištima iz inozemstva.
- Potpora izvođenju kolegija na engleskom ili nekom drugom stranom jeziku.
- Analiza međunarodne suradnje studenata Fakulteta s naglaskom na stručno stajalište i stajalište udruživanja u svrhu promoviranja studentskih prava.
- Ocjena institucijske potpore i mogućnosti da studenti Fakulteta jedan dio studija provedu u inozemstvu.
- Opis boravka stranih studenata na Fakultetu.
- Mjera zadovoljstva postojećim stanjem i prijedlozi za moguća poboljšanja.

6.1. UNUTARNJA MOBILNOST STUDENATA

Kvota od 150 studenata na diplomskom studiju novinarstva otvorena je i za studente novinarstva i komunikologije drugih učilišta. Dodatnih 10 mjesta otvoreno je za studente drugih društveno-humanističkih znanosti. U oba slučaja uvjet za upis je ostvarenih 180 ECTS bodova i položen prijemni ispit. Za upis diplomskog studija politologije kvota je također otvorena, uz uvjet 240 ECTS bodova prikupljenih na preddiplomskom studiju politologije.

Kako bi se potaknula unutarnja mobilnost, najboljim studentima preddiplomskog studija novinarstva omogućen je ulazak u proceduru za upis diplomskog studija politologije. Svake godine pet najboljih studenata može upisati razlikovnu godinu politologije. Razlikovna godina strukturirana je tako da omogući stjecanje potrebnih 240 ECTS bodova. Studenti koji završe ovaj postupak stječu diplome prvostupnika novinarstva i magistra politologije.

Također, početkom svake akademske godine 5 najboljih studenata prve godine srodnih preddiplomskih studija ima mogućnost upisa druge godine naših preddiplomskih studija. Uvjet za to je stečenih 50 ECTS bodova, a ovu mogućnost najčešće realiziraju studenti Sveučilišta u Mostaru.

6.2. CILJEVI I OBLICI MEĐUNARODNE SURADNJE FAKULTETA

Ciljevi koje Fakultet želi postići međunarodnom suradnjom uključuju:

1. Unaprjeđenje kvalitete znanstvenog rada u međunarodnom kompetitivnom okruženju;
2. Povećanje vidljivosti Fakulteta kao visoko-kvalitetne znanstvene institucije koja doprinosi koncepciji sveučilišta temeljenog na istraživanju, što je osnova za podizanje kvalitete nastave;
3. Povećanje individualnih istraživačkih kapaciteta znanstveno-nastavnog osoblja i studenata;
4. Unaprjeđenje institucionalne suradnje s međunarodnim sveučilištima i ostalim institucijama s ciljem prevladavanja neformalne i fragmentirane suradnje zasnovane na pojedinačnim kontaktima;
5. Razvoj institucionalnih kapaciteta za uključivanje, upravljanje i provedbu europskih projekata unutar okvira Obzor 2020 i za podršku realizaciji ostalih oblika međunarodne suradnje.

Postojeći oblici suradnje obuhvaćaju sljedeće aktivnosti:

a) europski projekti: u okviru Sedmog okvirnog programa Fakultet provodi projekt BEUcitizen: All Rights Reserved? Barriers towards EUropean Citizenship te projekt SPECTRESS: Social Practice Cultural Trauma and REestablishing Solid Sovereignities, pri čemu je potonji usmjeren prije svega na razmjenu nastavnog osoblja. Fakultet je također aktivan u nekoliko projekata u sklopu znanstvenoistraživačke mreže Europske unije COST, kao i u drugim projektima koje financiraju Europska unija, Vijeće Europe i druge europske institucije;

b) bilateralni ugovori: osim ugovora na razini Sveučilišta u Zagrebu, Fakultet ima posebno potpisane ugovore s fakultetima političkih znanosti u Beogradu i Ljubljani;

c) individualna suradnja u istraživanjima: prema preliminarnim rezultatima *mapiranja* istraživačkih aktivnosti, istraživači Fakulteta su u zadnjih 5 godina sudjelovali u 40 međunarodnih istraživanja;

e) duže i kraće boravke i međunarodne stipendije za nastavnike i studente: nastavnici Fakulteta koriste različite stipendijske programe za istraživački rad i boravke u inozemstvu (International Višegrad Fund, DAAD, Open Society Foundation, Stipendija Republike Francuske, Vijeće Europe, Chevening Scholarship, Marrie Cure Fellowship, Danish Government Scholarship, Fulbright i drugi). Studenti se primarno koriste programima Europske unije (ERASMUS), Instituta otvoreno društvo te Srednjoeuropskog programa razmjene – CEEPUS;

f) organiziranje međunarodnih konferencija: u okviru istraživačkih projekata i djelovanja centara, Fakultet učestalo organizira konferencije međunarodnog karaktera.

Opseg kontakata i inicijalne uključenosti u istraživačke projekte na zadovoljavajućoj je razini. Postoji, međutim, prostor za povećanje broja istraživačkih projekata i suradnje u izradi znanstvenih radova koji bi mogli proizaći iz ovakvih oblika suradnje.

6.3. MEĐUNARODNA UDRUŽENJA U KOJA JE FAKULTET UKLJUČEN

Fakultet i njegovi nastavni članovi aktivni su u nizu europskih i svjetskih istraživačkih mreža politologije i komunikologije. Među njima se ističe svjetsko politološko udruženje IPSA (*International Political Science Assotiation*). Nastavnici Fakulteta članovi su istraživačkih odbora IPSA-e, a djeluju u upravnim tijelima istraživačkih odbora za elektronsku demokraciju (RC 10) i javne politike i upravu (RC 32). S istraživačkim odborom za javne politike i javnu upravu Fakultet od 2008. godine u Poslijediplomskom središtu Dubrovnik svake dvije godine organizira međunarodnu konferenciju s fokusom na aktualne teme iz javnih politika i javnog upravljanja.

Od europskih udruženja Fakultet je aktivan u srednjoeuropskom politološkom udruženju CEPSA (*Central European Political Science Association*) i Europskom istraživačkom konzorciju za političku znanost ECPR (*European Consortium for Political Reseach*), a nastavnici su članovi i sudjeluju u događanjima Europske grupe za javnu upravu EGPA (*European Group for Public Administration*), Europskog udruženja za komunikološka istraživanja i obrazovanje (*European Communication Reseach and Education Assotiation*) i drugih europskih udruženja. Naši znanstvenici također su članovi i redoviti izlagači na konferencijama Srednjoameričkog udruženja za političku znanost MSPA (*Midwest Political Science Assotiation*).

Visoka razina angažiranosti znanstvenika Fakulteta prisutna je u znanstvenoistraživačkoj mreži Europske unije COST. Dio znanstvenika uključen je u COST projekte u statusu istraživača, a dio djeluje u upravljačkim odborima COST projekata (COST East of West, Cost Audiences. COST True European Voter).

6.4. UKLJUČENOST U PROGRAM ZA CJELOŽIVOTNO UČENJE EU-A

Fakultet sudjeluje u dva programa za cjeloživotno učenje Europske unije: Erasmus i Jean Monnet. Do kraja 2013. godine potpisano je više od 20 Erasmus ugovora sa sveučilištima u Europi, a suradnja primarno obuhvaća studentsku mobilnost. Kroz Jean Monnet modul Sekularna Europa: europski sekularni identiteti, Fakultet i Centar za europske studije problematiziraju širok spektar pitanja vezanih uz teoriju i povijesni razvoj europskih integracija. Središnji problemi koji su obuhvaćeni predavanjima i seminarima uključuju pitanje konstrukcije europskog identiteta, ideje sekularnosti i laičnosti, nastanka suvremenog političkog sustava Europske unije, deontologije europske integracije, odvajanja crkve i države, odnosa između religijskih i nekonfesionalnih/ateističkih/agnostičkih udruženja i njihove uloge u procesu europskih integracija.

6.5. PRIMJENA ISKUSTVA NASTAVNIKA I SURADNIKA STEČENOG DULJIM BORAVCIMA U INOZEMSTVU

Nastavnici stečeno iskustvo primjenjuju izravno u nastavi kroz implementaciju različitih obrazovnih tehnika, načina predavanja i ispitivanja. Boravci u inozemstvu uvelike utječu na izbor tema u nastavnim jedinicama. Neki od novijih kolegija Fakulteta nastali su upravo kao rezultat duljeg boravka naših nastavnika u inozemstvu. Boravci rezultiraju trajnijim vezama s institucijama domaćina, na temelju kojih se sklapaju novi ugovori o istraživačkoj suradnji i mobilnosti.

6.6. SURADNJA U RAZMJENI NASTAVNIKA I SURADNIKA IZ INOZEMSTVA

Razmjena nastavnika ostvaruje se kroz programe Erasmus i Basileus, pri čemu je korištenje Erasmus programa u svrhu nastavničke mobilnosti još uvijek na niskoj razini. Nastavnici boravke u okviru Erasmus programa smatraju prekratkima za istraživačke svrhe, a još uvijek nije dovoljno prepoznat

potencijal koji ovaj program ima za uspostavu inicijalne suradnje. Stoga nastavnici za boravke u inozemstva primarno koriste različite stipendijske programe koji im omogućavaju posjete u trajanju od 3 do 6 mjeseci. Razmjena nastavnika najviše je razvijena kroz suradnju našeg Fakulteta s ljubljanskim Fakultetom za društvene vede čiji nastavnici održavaju nastavu iz javnih politika i javnog upravljanja na preddiplomskim, diplomskim i poslijediplomskim studijima. Isto vrijedi i za naše nastavnike koji često gostuju u nastavi Fakulteta za društvene vede. Od 2013. godine Fakultet je uključen u projekt SPECTRESS u okviru „International Reseach Staff Exchane Scheme“ Sedmog okvirnog programa EU-a. Ovaj projekt spaja istraživače iz Europe, Azije, Južne Amerike i SAD-a i razvija novu platformu za razmjenu.

6.7. POTICAJI ZA IZVOĐENJE KOLEGIJA NA ENGLJESKOM JEZIKU

Kako bi privukao studente iz inozemstva, Fakultet u svakom semestru nudi 4-6 kolegija na engleskom koji ukupno iznose 30 ECTS bodova. Nastavnici se potiču na razvijanje takvih kolegija tako što Fakultet jednom godišnje izabire ideje o mogućim kolegijima koje imaju potencijal za relevantnost i kvalitetu te im pomaže u prijavi na sveučilišni natječaj. U okviru tog natječaja mogu se osigurati sredstva u iznosu od 10.000 kuna, koja se mogu iskoristiti za razvoj kolegija te nabavu literature i nastavnih materijala.

6.8. OCJENA MEĐUNARODNE SURADNJE STUDENATA

Međunarodna suradnja studenata primarno uključuje studentsku razmjenu i povremene studentske posjete centrima i učilištima u inozemstvu. Sudjelovanje studenata u studentskim simpozijima i konferencijama studentskih međunarodnih udruženja Fakultet podupire kroz poseban Fond od 40.000 kn. Sredstva Fonda dodjeljuju se putem javnog natječaja četiri puta godišnje i mogu se koristiti za sudjelovanje na događanjima te za kraća studijska putovanja.

6.9. BORAVAK STUDENATA FAKULTETA U INOZEMSTVU I POTPORA FAKULTETA

Mogućnost da studenti na različite načine steknu međunarodno iskustvo ima pozitivan učinak ne samo na njihove kapacitete, već i na institucionalne kapacitete Fakulteta jer povratkom studenti donose novu vrijednost, podižu kvalitetu studiranja i postaju aktivniji u studentskim udrugama. Sustav potpore čine Erasmus program i fakultetski Fond, no problem je i dalje u malom broju studenata koji odlaze na razmjenu (oko 24 godišnje) i nepostojanju mehanizma reciprociteta. S obzirom da je u ovom trenutku prosječan broj odlaznih studenata duplo manji od dolaznih, Fakultet bi trebao još desetak novih ugovora za odlazak naših studenata na razmjenu. Bilateralni ugovori na razini Sveučilišta dizajnirani su primarno za istraživače, a nedostatno se koriste za razmjenu studenata. U rijetkim slučajevima studenti za boravak u inozemstvu koriste opcije koje pruža CEEPUS mreža te stipendije Instituta otvoreno društvo.

6.10. BORAVAK STRANIH STUDENATA NA FAKULTETU

Fakultet je izrazito aktivan u primanju stranih studenata. Ove akademske godine na Fakultet dolazi 54-ero studenata i njihov broj raste iz godine u godinu. Strani studenti na Fakultetu borave u pravilu jedan semestar i pohađaju kolegije koji se održavaju na engleskom jeziku. Studenti dolaze uglavnom u okviru programa Erasmus. Pozitivan trend je rast broja stranih studenata koji dolaze kroz CEEPUS program razmjene. Da bi potaknuo taj trend, Fakultet je trenutno u postupku osnivanja CEEPUS mreže s ostalim srodnim sveučilištima jer smo trenutno dio kišobranske CEEPUS mreže „Europe from the Visegrad Perspective“.

6.11. OSVRT NA POSTOJEĆE STANJE I PRIJEDLOZI ZA POBOLJŠANJA

Intenzivniji rad na pojačavanju programa mobilnosti počeo je prije nešto više od 3 godine i u tom razdoblju je bitno povećana studentska mobilnost. Mobilnost nastavnika koja se ostvaruje unutar namjenskih programa mobilnosti još uvijek je relativno niska. Nešto veća je mobilnost nastavnika kroz druge programe. U idućem razdoblju potrebno je posvetiti više pažnje podizanju mobilnosti nastavnika

u okviru programa Erasmus i drugih sličnih programa, odnosno dodatnom informiranju nastavnika o mogućnostima koje postoje u okviru ovih programa. Fakultet će također nastaviti sa širenjem mreže sporazuma za mobilnost i poticati veći broj studenata na uključivanje u programe mobilnosti kako bi se u konačnici izjednačio broj odlaznih i dolaznih studenata.

Tablica 6.1. Mobilnost nastavnika i suradnika u posljednje tri godine

	Broj boravaka nastavnika i suradnika ovog visokog učilišta u inozemstvu			Broj boravaka inozemnih nastavnika na ovom visokom učilištu		
	1 - 3 mjeseca	3 - 6 mjeseci	6 i više mjeseci	1 - 3 mjeseca	3 - 6 mjeseci	6 i više mjeseci
Znanstveni	50	1	1	20		
Umjetnički						
Nastavni	6			3		
Stručni	4					

Tablica 6.2. Mobilnost studenata u posljednje tri godine

	Broj studenata u međunarodnoj razmjeni		
	1 - 3 mjeseca	3 - 6 mjeseci	6 i više mjeseci
Studenti ovoga visokog učilišta		68	
Strani studenti		100	

7. RESURSI: STRUČNE SLUŽBE, PROSTOR, OPREMA I FINANCIJE

ELEMENTI SAMOANALIZE U PODRUČJU RESURSI:

- Analiza broja administrativnog, tehničkog i pomoćnog osoblja u odnosu prema broju zaposlenih nastavnika i suradnika, broju studenata, prostoru za nastavni proces, tehničkoj i drugoj opremi za održavanje i financijskim mogućnostima Fakulteta.
- Osvrt na kvalifikacijsku strukturu nenastavnog osoblja i mogućnosti njihova stručnog usavršavanja.
- Prikaz stanja i ocjena postojećeg prostora predavaonica i laboratorija/praktikuma za nastavu, s obzirom na postojeći broj studenata, upisne kvote i optimalni broj studenata.
- Stanje i funkcionalnost računalne opreme Fakulteta koja se koristi u nastavi. Prikaz mogućnosti da se studenti koriste opremom i izvan nastave.
- Interna politika nabave i načina uporabe računalne opreme.
- Nastavnički kabineti, njihova brojnost i funkcionalnost. Ocjena prikladnosti kabineta za obavljanje nastavne i znanstvene aktivnosti nastavnika i suradnika.
- Prikaz veličine i opremljenosti prostora za znanstveno-istraživački rad i ocjena iskorištenosti prostora.
- Prikaz knjižničkog prostora Fakulteta i radno vrijeme kada je knjižnica otvorena za studente, nastavnike i suradnike Fakulteta te eventualno za vanjske posjetitelje. Komentar broja časopisa i knjiga u knjižnici i iznosa sredstava koji se svake godine troši za nove knjige i časopise.
- Ocjena stupnja informatizacije knjižnice. Prikaz računalnih baza podataka knjiga i časopisa koje su dostupne nastavnicima, suradnicima i studentima i opis načina i učestalosti njihova korištenja. Usporedba sa srodnim visokim učilištima.
- Osvrt na uredske prostore za rad stručnih službi.
- Obrazloženje omjera proračunskih (nastavnih i znanstvenih) i tržišnih prihoda Fakulteta.
- Osvrt na stupanj autonomnosti i fleksibilnosti koje Fakultet ima u financijskom poslovanju
- Komentar strukture izvora tržišnih prihoda (naplata školarine od studenata, istraživački projekti, usluge, ostale djelatnosti) Fakulteta.
- Prikaz načina upravljanja prihodom od tržišnih usluga kako bi se unaprijedila kvaliteta djelatnosti (*overheads*).
- Osvrt na postotnu strukturu trošenja tržišnih prihoda i procjena mjere u kojoj smanjenje ili nedostatak tih sredstava može utjecati na funkcionalnost Fakulteta i realizaciju njegove osnovne djelatnosti.
- Prioritet Fakulteta u slučaju povećanog proračunskog financiranja.
- Mjera zadovoljstva postojećim stanjem i prijedlozi za moguća poboljšanja.

7.1. ADMINISTRATIVNO, TEHNIČKO I POMOĆNO OSOBLJE

Na Fakultetu je zaposleno ukupno 27 osoba u administrativnim, tehničkim i pomoćnim službama. U uredu dekana i tajnika zaposleno je šestero ljudi koje obavljaju sve administrativne, kadrovske i pravne poslove vezane uz upravljanje Fakultetom. U računovodstvu, koje vodi sve financijske i računovodstvene poslove na Fakultetu, uključujući i financijske i računovodstvene poslove vezane uz znanstvene i stručne projekte, istraživačke centre te specijalističke i doktorske studije, zaposlene su tri osobe. U studentskoj službi, koja je zadužena za upise u sve studije, vođenje evidencije o studentima te druge administrativne poslove vezane uz studente, zaposlene su tri osobe. U knjižnici Fakulteta zaposlene su tri osobe koje obavljaju sve poslove vezane uz rad knjižnice, a u informatičkoj službi dvije osobe zadužene za održavanje informatičkog sustava i opreme na Fakultetu. U službi održavanja zaposleno je sedam osoba, a na TV Studentu i Radio Studentu zaposlene su po jedna osoba zadužena za rad s tehnikom u TV i radio studiju.

Omjer nastavnog i administrativnog osoblja je 2,44: 1 (1,66: 1 ako se uzmu u obzir samo zaposleni izabrani u znanstveno-nastavna i nastavna zvanja). S obzirom na očekivani trend zapošljavanja, ovaj omjer trebao bi ostati stabilan u sljedećih nekoliko godina. U odnosu na broj studenata, trenutni omjer studenata s jedne i administrativnog, tehničkog i pomoćnog osoblja s druge strane iznosi 68,5:1. U idućih nekoliko godina, s obzirom na očekivano smanjenje broja studenata, očekuje se i smanjivanje ovog omjera na 55:1.

S obzirom na potrebe te prostorne, tehničke i financijske uvjete, trenutni broj zaposlenih u službi održavanja, tajništvu i uredu dekana te informatičko-bibliotečnoj službi zadovoljava aktualne potrebe. Međutim, unutar ovih organizacijskih jedinica, a posebno o tajništvu, znatni pomaci mogu se postići efikasnijom organizacijom posla, boljim vođenjem evidencija o raznim aspektima rada na Fakultetu te snažnijim oslanjanjem na informatizaciju administrativnih i upravnih procesa. Nakon potpunog prelaska na bolonjski sustav studiranja i uvođenja ISVU sustava, broj zaposlenih u studentskoj službi (i organizacija njihova rada), dovoljan je za uspješno ostvarenje postojećeg opsega poslova. Međutim, opseg poslova u računovodstvu je u posljednjoj godini bitno povećan uslijed povećanja broja znanstvenih i stručnih projekata, intenziviranja zahtjeva postavljenih uvođenjem većeg broja specijalističkih studija, povećanja potrebe za izvještavanjem vezanim uz programske ugovore, pravila o fiskalnoj odgovornosti, proračunsko planiranje, završni račun i druge oblike izvještavanja. S obzirom na povećan opseg poslova, računovodstvena služba trenutno ima manjak zaposlenih.

Broj zaposlenih u knjižnici je zadovoljavajući i omogućuje njeno dobro funkcioniranje, iako je njihov broj ograničavajući činitelj u definiranju radnog vremena knjižnice i studentske čitaonice. Broj zaposlenih u informatičkoj službi, s obzirom na opseg poslova i potrebe održavanja informatičkog sustava i mrežnih resursa, uglavnom zadovoljava potrebe. Povremeno uvođenje novih elemenata sustava povećava opseg poslova informatičke službe, ali dosad nije bilo većih problema u djelovanju. Određeni problemi primijećeni su u mogućnostima osiguranja korisničke podrške nastavnicima i studentima jer je mali broj zaposlenih često prepreka u izvođenju ovih zadataka.

U velikom broju aktivnosti Fakultet se oslanja na studente demonstratore, financirane iz vlastitih sredstava, koji obavljaju određene poslove u knjižnici, čitaonici, informatičkoj službi te Radio Studentu i TV Studentu.

7.2. KVALIFIKACIJSKA STRUKTURA I MOGUĆNOSTI USAVRŠAVANJA NENASTAVNOG OSOBLJA

Kvalifikacijska struktura nenastavnog osoblja usklađena je s Pravilnikom o ustrojstvu i radnim mjestima. Međutim, s obzirom na nove zahtjeve koji se postavljaju pred sustav upravljanja Fakultetom, vođenje financija, odnose sa studentima, pristup informatičkim i knjižničnim resursima, kao i zahtjeve

koje proizlaze iz sustava osiguranja kvalitete, može se primijetiti da stvarne kvalifikacije određenog broja zaposlenih nisu u potpunosti usklađene s potrebama. Ovaj problem dijelom se može otkloniti kroz mjere stručnog usavršavanja, ali za potpunu prilagodbu realne kvalifikacijske strukture novim potrebama bit će potrebno izvršiti određene izmjene u strukturi zaposlenih i organizaciji radnih mjesta.

Nenastavno osoblje redovito sudjeluje u programima stručnog usavršavanja koje organiziraju strukovne udruge iz područja upravljanja financijama i računovodstva, radnog i upravnog prava, uredskog upravljanja, informatičkih sustava, knjižničarstva i slično. Također, nenastavno osoblje može steći nove vještine kroz redovnu komunikaciju i razmjenu iskustava s kolegama zaposlenima na drugim sastavnicama Sveučilišta koji obavljaju slične poslove. Ovaj način usavršavanja posebno je važan za zaposlene u informatičkoj službi, računovodstvu i knjižnici.

7.3. PROSTOR PREDAVAONICA I PRAKTIKUMA ZA NASTAVU

Fakultet raspolaže zgradom u Lepušićevoj 6 s prostorom veličine 3736 m² te prostorom u susjednoj zgradi veličine 212 m². U ovim prostorima su smještene sve funkcionalne jedinice Fakulteta, prostori za izvođenje nastave, fakultetska knjižnica, radni prostori za studente, uredi za administrativne i tehničke službe, nastavnički kabineti te TV Student i Radio Student. Fakultet ima ukupno 10 predavaonica različite veličine i jedan računalni kabinet. U ovim prostorima se izvodi sva nastava na Fakultetu. Kapacitet predavaonice se kreće od 25 do 150 studenata, pri čemu dvije predavaonice mogu primiti nastavne grupe do 25 studenata, šest predavaonica može primiti do 60 studenata, a preostale dvije po 100 i 150 studenata. Računalni kabinet raspolaže s 25 računala i može primiti nastavne grupe veličine do 25 studenata.

S obzirom na ukupni broj studenata nastava u ovim prostorima se izvodi u osam termina s početkom od 8.00 ujutro do 20.35 navečer, a nastava na doktorskim studijima traje do 21.50. Iskorištenost prostora je gotovo potpuna, odnosno nastava se tijekom tjedna u gotovo svim većim predavaonicama izvodi u svih osam termina. 80% nastavnih termina u ovim prostorima se koristi za nastavu na preddiplomskim i diplomskim studijima, dok se u većem dijelu koji čini preostalih 20% termina izvodi nastava specijalističkih i doktorskih studija. Iskorištenost dviju manjih dvorana je nešto manja.

Postojeći prostor za izvođenje nastave ne zadovoljava trenutne potrebe Fakulteta te ne omogućuje organizaciju nastave kroz manje nastavne grupe, što je nužan preduvjet za podizanje kvalitete nastave. Usprkos tome što će očekivani manji broj studenata smanjiti pritisak na prostor, kapaciteti postojećih predavaonica neće biti dovoljni za kvalitetnu organizaciju nastave. Budući da je sadašnji prostor dostigao gotovo potpunu iskoristivost, jedno rješenje za prostorne probleme vidi se u očekivanoj selidbi na novi sveučilišni kampus na Borongaju.

7.4. RAČUNALNA OPREMA I NASTAVA

Za nastavu koja zahtijeva korištenje računalne opreme koristi se informatički kabinet opremljen s 25 računala. U ovom kabinetu se izvode seminari i vježbe iz statistike, metoda istraživanja i određenih stručnih predmeta studija novinarstva koji traže korištenje računalne opreme. Veličina ovog kabineta i broj raspoloživih računala nije zadovoljavajući, budući da ograničava dostupnost računalne opreme na ostalim predmetima na kojima bi izvođenje nastave tražilo njeno povremeno ili stalno korištenje. Sve predavaonice su opremljene računalom spojenim na Internet i LCD projektorom, a Fakultet raspolaže i s određenim brojem prijenosnih računala i projektoru koji se također mogu upotrijebiti u nastavi ukoliko za to postoji potreba.

Za potrebe studenata izvan nastave Fakultet raspolaže s čitaonicom koja uključuje osam računala. Čitaonica ima kapacitet 40 radnih mjesta na kojima studenti mogu koristiti vlastita računala i opskrbljena je bežičnom internetskom vezom. Broj fakultetskih računala dostupan studentima izvan nastave manji je od 1% broja trenutno upisanih studenata. Također, studenti imaju izuzetno male

mogućnosti korištenja druge opreme poput skenera i printera. Činjenica da Fakultet ima bežični pristup Internetu u čitavoj zgradi donekle kompenzira nedostatak računalne opreme. U ovom trenutku, međutim, bežični Internet ima ograničen kapacitet i pri velikom broju korisnika ima ograničenu funkcionalnost.

Trenutne potrebe nije moguće zadovoljiti s obzirom na prostorne uvjete, te će značajnija dostupnost računalne opreme studentima biti moguća samo u slučaju preseljenja u novi prostor.

7.5. POLITIKA NABAVE RAČUNALNE OPREME

Za potrebe administrativnih i tehničkih službi, nastave i nastavničkih kabineta Fakultet putem bagatelne nabave nabavlja računalnu opremu čija je procijenjena vrijednost 70.000,00 kn. Ostala informatička oprema poput servera i druge mrežne opreme, te pomoćne opreme poput printera i skenera čija je procijenjena vrijednost do 200.000, 00 kn nabavlja se putem javne nabave. Manji dio računala nabavlja se iz sredstava projekta i uglavnom se koriste u znanstvenom radu nastavnika.

7.6. NASTAVNIČKI KABINETI

Fakultet raspolaže s 20 nastavničkih kabineta različite veličine, što daje prosječan broj od tri nastavnika po jednom kabinetu. Stvarni kapaciteti nastavničkih kabineta, međutim, omogućuju smještaj za oko 45 nastavnika istovremeno. Od 20 kabineta četiri su veća s prostorom za četiri do pet nastavnika, 12 je srednje veličine i mogu primiti po dva nastavnika, a četiri su manja s prostorom za jednog nastavnika. Trenutno svi nastavnici dijele kabinete, uključujući i one najmanje, a u gotovo svim kabinetima nema dovoljno radnog prostora i informatičke opreme za sve nastavnike koji ih koriste. Broj raspoložive računalne opreme u kabinetima je osjetno manji od ukupnog broja radnih mjesta. U svim kabinetima Fakultet ukupno raspolaže s 35 računala i 12 printera. Prostor nastavničkih kabineta je bitno uvećan 2010. godine kada je u susjednoj zgradi u najam uzet prostor unutar kojeg se nalaze četiri kabineta te tri prostorije istraživačkih centara, što je povećalo prostorne kapacitete za obavljanje znanstvenog rada, konzultacije sa studentima i pripremu nastave. Kako bi povećao iskoristivost prostora, Fakultet povremeno provodi preraspodjelu i prenamjenu pojedinih prostorija. Međutim, s obzirom na ograničenost raspoloživog prostora, broj nastavničkih kabineta se ne može povećavati, a brojnost kabineta i njihova opremljenost sasvim su sigurno ograničavajući faktor za kvalitetan znanstveni rad i nastavne aktivnosti.

7.7. RADNI PROSTOR ZA ZNANSTVENO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Nedostatak prostora se posebno osjeća u nedostatku namjenskih prostorija za znanstveni rad, budući da trenutno jedini prostor namijenjen isključivo za znanstveni rad čine prostorije koje su dodijeljene istraživačkim centrima, od kojih jedna još nije u potpunosti namještena i opremljena informatičkom opremom. Ove prostorije u svojim aktivnostima koriste isključivo centri kojima su dodijeljeni. Za sada nema mogućnosti daljnjeg povećanja prostora za znanstveni rad.

Uredništva znanstvenih časopisa koje izdaje Fakultet trenutno nemaju vlastitih prostora, a svoje aktivnosti obavljaju uglavnom u kabinetima nastavnika koji trenutno obavljaju poslove urednika i izvršnog urednika, ili su članovi uredništva.

7.8. PROSTOR, RADNO VRIJEME I OPREMLJENOST FAKULTETSKE KNJIŽNICE

Knjižnica Fakulteta političkih znanosti matična je knjižnica za područje politologije i novinarstva u Republici Hrvatskoj. Prostor knjižnice sastoji se od prostorije u kojem se nalazi informacijska služba za posudbu i vraćanje knjiga, posebno odvojeni fond udžbenika i referentne literature, studijska čitaonica i informatički centar. Unutar knjižnice nalazi se čitaonica za studente kojima je za rad na raspolaganju četrdesetak radnih mjesta, osam računala i bežični Internet. U istom prostoru nalazi se i računalo za pristup autorskom katalogu i online katalogu. Poseban prostor čini spremište knjiga, zatim prostorija s izloženom tekućom periodikom i ulazna prostorija s predmetnim katalogom i dodatnim računalima. Ako

tome dodamo spremište knjiga i časopisa u dodatnim prostorijama, knjižnica zauzima ukupno 320 m² prostora.

Za sve korisnike knjižnica je otvorena svaki radni dan od 9.00 do 17.00 sati, iznimno utorkom i petkom do 18 sati. Posebno je radno vrijeme čitaonice svaki radni dan od 8.00 do 20.00 sati. Knjižnica posjeduje oko 32.000 naslova, te oko 60.000 svezaka knjiga. Također, u fondu posjeduje oko 250 naslova domaćih i stranih časopisa što čini oko 3600 svezaka. Prima i brošure međunarodnih organizacija UN-a, UNESCO-a, APSA-e, NATO-a itd.

Godišnje se za knjižnicu kupi tiskanih časopisa u iznosu od 50.000, kuna, te knjiga u iznosu od 100.000,00 kuna.

Registriranih korisnika knjižnica ima ukupno 9700, od toga oko aktivnih je oko 80 nastavnika, te 700 studenata svih studija. Nastavni program uglavnom je pokriven propisanom literaturom, ali služba nabave redovito prati te prema financijskim sredstvima popunjava potrebnu literaturu. Posljednjih godina knjižnični fond se intenzivno popunjava najnovijom svjetskom politološkom i komunikološkom literaturom. Potrebe za nabavom nove literature definira Pododbor za bibliotečno-informacijske djelatnosti u kojem se nalaze predstavnici svih odsjeka Fakulteta koji su zaduženi za prikupljanje informacija o potrebama svojih odsjeka. Na osnovu ovih informacija odbor definira politiku nabave koju potom provodi osoblje knjižnice.

Krajem 2002. godine cjelokupni fond časopisa preseljen je u novouređene prostorije, čime je omogućeno bolje čuvanje i daljnje širenje, a početkom 2012. godine otvorena je novo uređena studentska čitaonica. U knjižnici radi stručno knjižnično osoblje: viša knjižničarka, diplomirana knjižničarka i pomoćna knjižničarka.

7.9. INFORMATIZACIJA KNJIŽNICE

Informatizacija knjižničnog poslovanja provodi se od 1988. godine, te je knjižnica u potpunosti kompjutorizirala svoje poslovanje, obradu knjiga i cirkulaciju knjižnične građe.

Vlastita baza podataka pokriva 99% građe, a unos nove vrši se prema svim knjižničnim standardima i prema kompjutorskom programskom paketu za knjižnice MEDVED. Knjižnica ima lokalnu mrežu s četiri umrežena računala, dok korisnici imaju pristup računalu s online katalogom kojim je dostupno pretraživanje abecednog, naslovnog, predmetnog i stručnog kataloga. Budući da knjižnica ima svoje web stranice, online katalog može se pretraživati i putem interneta. Moguće je izvršiti i rezervaciju pojedinih naslova. Redovito se ažurira i Bilten prinova, tj novih naslova pristiglih u knjižnicu.

Za pretraživanje fonda, knjižnica posjeduje i tri klasična tiskana kataloga (autorski, matični i predmetni), te katalog magistarskih radova i doktorskih disertacija obranjenih na Fakultetu. Korisnici su uglavnom studenti i profesori Fakulteta političkih znanosti, ali i studenti i suradnici ostalih fakulteta svih sveučilišta u Hrvatskoj, jer građa koju knjižnica posjeduje to zadovoljava putem međuknjižnične posudbe.

Knjižnica ima pristup svim dostupnim bazama podataka u Hrvatskoj putem Centra za online baze, a čiju kupnju financira Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta. Također je zastupljen web portal HRČAK – portal znanstvenih časopisa Republike Hrvatske. Budući da oba navedena izvora znanstvenih informacija funkcioniraju na osnovi otvorenog pristupa, dostupnost imaju studenti i nastavnici na svakom računalu.

Također, za potrebe znanstvenog rada od 2011. godine knjižnica ima vlastitu pretplatu na elektroničke časopise iz baze SAGE Premier koja obuhvaća čak 649 elektroničkih časopisa. Časopisima i cjelovitom tekstu članaka koji se nalaze u ovoj bazi studenti i nastavnici mogu pristupiti s bilo kojeg

računala na Fakultetu, a putem korisničkog imena i lozinke nastavnici mogu pristupiti bazama i izvan Fakulteta. Za 2014. godinu kupljeno je pet kolekcija arhivske baze elektroničkih časopisa JSTOR. Korištenost svih računalnih baza podataka dodatno se povećala putem edukacija koje se provode u knjižnici Fakulteta, a prisustvuju im studenti prve godine svih studija u okviru kolegija „Akademske pisanje“. Edukaciju provodi voditeljica knjižnice kroz teorijsku i praktičnu nastavu, a dostupna je i uz najavu studentima viših godina studija kao i nastavnicima.

7.10. PROSTOR ZA RAD STRUČNIH SLUŽBI

Radni prostor tajništva i ureda dekana obuhvaća šest ureda i prostor velike dvorane za sastanke/čitaonice. Jedan ured s uključenim prostorom za sastanke na raspolaganju je dekanu, dok je drugi ured na raspolaganju prodekanima. Ostala četiri ureda su na raspolaganju djelatnicima tajništva i ureda dekana. Računovodstvo raspolaže s jednim većim uredom u kojem je smješteno troje zaposlenih u računovodstvu. Studentska služba s troje zaposlenih je također smještena u jednom većem uredu. Informatička služba raspolaže s jednim uredom u kojem se nalaze dva zaposlena, te sa serverskom sobom u kojoj se nalazi mrežna oprema. Ukupno stanje i raspoloživost ureda, te raspoloživost informatičke i druge uredske opreme je na zadovoljavajućoj razini. Od izmjena u prostoru za rad stručnih službi potrebno je osigurati prostor za rad pisarnice, prostor za rad Ureda za istraživanja i međunarodne projekte te prostor za smještaj arhive.

7.11. OMJER PRORAČUNSKIH I TRŽIŠNIH PRIHODA

Godišnji proračun Fakulteta u posljednjih pet godina iznosio je oko 32-34 milijuna kuna. Prije nego što je MZOS uveo subvencije participacije u troškovima studija za redovne studente, najprije samo za studente prvih godina preddiplomskih i diplomskih studija, a od ak. godine 2012/2013. za sve redovite studente (sustav 55+ ECTS) na temelju Ugovora o punoj subvenciji participacije u troškovima studija studenata u ak. god. 2012/2013. – 2014/2015. između MZOS-a i Sveučilišta u Zagrebu, Fakultet je imao značajne tržišne prihode od školarina za dodiplomske i poslijediplomske studije (u predbolonjskom sustavu) odnosno za preddiplomske, diplomске i poslijediplomske studije (u bolonjskom studiju), koji su se kretali na razini od 10-12 milijuna kuna godišnje. Nakon stupanja na snagu navedenog Ugovora i povećanja proračunske subvencije participacije u troškovima studija, ukupni vlastiti prihodi Fakulteta od školarina i upisnina koje plaćaju studenti značajno su se smanjili i iznose oko 6-7 milijuna kuna godišnje.

Iz gore navedenih podataka je vidljivo da su prije uvođenja pune državne subvencije participacije u troškovima studija vlastiti prihodi Fakulteta u ukupnim prihodima participirali s oko 30-35%, da bi se danas smanjili na oko 20-22%. Budući da je istodobno značajno smanjeno proračunsko financiranje nekih značajnih potreba Fakulteta (materijalni troškovi, vanjska suradnja), autonomnost i fleksibilnost u financijskom poslovanju Fakulteta su reducirani. Fakultet nastoji mjerama štednje sačuvati dostatnu razinu fleksibilnosti, težeći osobito očuvanju sposobnosti za osiguranje kvalitete akademske nastave (kroz manje studijske grupe) i unapređenje djelatnosti investicijama u opremu, mobilnost znanstvenika i studenata.

7.12. STRUKTURA TRŽIŠNIH PRIHODA

Godišnji prihodi od školarina dodiplomskog (u predbolonjskom sustavu) odnosno preddiplomskog i diplomskog studija (u bolonjskom sustavu) prije stupanja na snagu Ugovora o punoj subvenciji participacije u troškovima studija studenata u ak. god. 2012/2013. – 2014/2015. između MZOS-a i Sveučilišta u Zagrebu kretali su se na razini od 8-9 milijuna kuna godišnje. Nakon promjene sustava financiranja preddiplomskih i diplomskih studija na temelju navedenog Ugovora drastično su smanjeni vlastiti prihodi od školarina, koji se danas kreću na razini od oko 2 milijuna kuna godišnje. Uz to Fakultet od upisnina i naknada prihoduje oko 700-800 tisuća kuna godišnje, a od školarina izvanrednih studenata (koji su danas rezidualna kategorija za studente koji su s predbolonjskog prešli na bolonjski sustav studija) oko 400 tisuća kuna godišnje. Fakultet ima prihode od školarina

poslijediplomskih specijalističkih i doktorskih studija od oko 2,5-3 milijuna kuna godišnje. Ostali izvanproračunski prihodi Fakulteta – od izdavačke djelatnosti, povremenih manjih istraživačkih projekata za domaće i strane naručitelje, projekata studentskih medija i stranih donacija – zanemarivi su i kreću se u rasponu od 400 do 800 tisuća kuna godišnje.

7.13. NAČIN UPRAVLJANJA TRŽIŠNIM PRIHODIMA

Vlastiti prihodi Fakulteta od školarina koje plaćaju studenti jako su smanjeni u novom sustavu koji je ak. god. 2012/2013. uspostavljen Ugovorom između MZOS-a i Sveučilišta u Zagrebu, no istodobno su djelomice kompenzirani proračunskim sredstvima za punu subvenciju participacije u troškovima studija koje Fakultet dobiva na temelju Ugovora. Raspoloživa sredstva vlastitih prihoda od školarina, upisnina i drugih naknada u iznosu od oko 2,7-2,8 milijuna kuna godišnje koriste se poglavito za podizanje kvalitete akademske nastave kroz financiranje rada preko norme nastavnika i administrativnog osoblja Fakulteta (čime se omogućuje izvođenje seminarske nastave u manjim skupinama i maksimalno korištenje raspoloživog prostora produljenjem radnog vremena), angažman studentskih demonstratora i nabavu opreme za održavanje radijskog i televizijskog studija (koji su važni za praktičnu nastavu i vježbe), kroz investicije u informatičke sustave, programe i opremu, napokon i kroz usmjeravanje dijela vlastitih prihoda u poticanje znanstvenog rada i financiranje međunarodne mobilnosti nastavnika i studenata.

7.14. STRUKTURA TROŠENJA

Struktura trošenja vlastitih prihoda Fakulteta od školarina preddiplomskih i diplomskih studija približno je slijedeća: oko 50% sredstava troši se za plaćanje rada preko norme, odnosno prekovremenog rada te za plaće zaposlenika koji rade na radnim mjestima koja nisu financirana iz proračuna, oko 15-20 % sredstava troši se za plaćanje rada demonstratora za potrebe radijskog i TV studija odnosno ustrojbenih jedinica Radio Student i TV Student, informatičke službe i čitaonice, oko 20% sredstava namijenjeno je poticanju znanstvenog rada i mobilnosti nastavnika i studenata, oko 10% sredstava troši se za održavanje informatičkog sustava i nabavu informatičke i ostale opreme, a 0-5% sredstava (koja se javljaju tek povremeno) namjenska su sredstva istraživačkih projekata za posebne naručitelje odnosno sredstva stranih donacija, koja se namjenski koriste za provedbu istraživanja, stipendiranje studenata i nabavu opreme. Sva sredstva školarina za poslijediplomske specijalističke i doktorske studije namjenski se koriste isključivo za organizaciju tih studija, tj. za plaćanje troškova nastave, mentorstva i ocjene završnih radova te poboljšanje kvalitete nastave (nabava literature i plaćanje pristupa bazama podataka, financiranje povremenih studijskih radionica izvan matične ustanove). Smanjenje ili nedostatak tih sredstava ugrozio bi redovito održavanje nastave, smanjio kvalitetu usluge koju dobivaju studenti (nedostatak adekvatnih informatičkih sustava i programa, nedostatak literature, skraćivanje rada knjižnice i čitaonice) te ugrozio opstanak specifičnih ustrojbenih jedinica poput Radija Student i TV Student.

7.15. PRIORITETI U SLUČAJU POVEĆANJA PRORAČUNSKIH PRIHODA

Povećanje proračunskog financiranja koristilo bi se za pokriće troškova koji se sad financiraju vlastitim приходima, tj. za plaćanje dijela materijalnih troškova (predviđeni proračun za fiskalnu 2014. godinu pokriva manje od 50% planiranih materijalnih troškova), dodatnih troškova nastave, održavanja informatičkih sustava, nabavu opreme i poticanje znanstvenog rada te nastavničke i studentske mobilnosti.

7.16. OSVRT NA POSTOJEĆE STANJE I PRIJEDLOZI ZA POBOLJŠANJA

Sasvim sigurno jedan od najvećih problema s kojima se Fakultet suočava predstavlja prostor u kojem je smješten. Prostor predstavlja prepreku organiziranju nastave u studijske grupe, prostor ograničava mogućnost izvođenja nastave u informatičkim kabinetima, kao i mogućnost da se studentima omogući radni prostor razmjernan broju studenata i pristup informatičkoj opremi izvan nastave. Prostor knjižnice je trenutno dovoljan za smještaj fonda kojim knjižnica Fakulteta trenutno raspolaže, ali nije dovoljan za znatnije širenje knjižničnog fonda i funkcionalnosti knjižnice, te ne omogućava daljnje

širenje radnog prostora za studente u samoj knjižnici. Radio Student i TV Student imaju svoje posebne prostore, međutim oba medija imaju potrebu širenja koju Fakultet u postojećem prostoru ne može zadovoljiti bez uskraćivanja prostora drugim organizacijskim jedinicama. Također, prostor nastavnčkih kabineta se ne može povećavati, te se poboljšanja mogu postići samo racionalizacijom upotrebe kabineta.

U posljednjih nekoliko godina Fakultet je uložio znatne napore da se poveća iskoristivost prostora. Bitne promjene su zahvatile knjižnicu unutar koje je 2011. godine otvorena nova čitaonica i uređen novi prostor za knjižni fond. Istovremeno je prostor TV Studenta povećan i konsolidiran, što je olakšalo djelovanje studija. Fakultet je u 2010. proširio raspoloživ prostor najmom 212 m² u odvojenoj zgradi unutar kojeg su smještene manje predavaonice, nastavnčki kabineti i prostor za znanstveni rad, što zbog plaćanja najma prostora predstavlja znatno financijsko opterećenje. Fakultet je također uređio prostor za studentske slobodne aktivnosti u okviru Studentskog kluba, a dodijeljen je i prostor za korištenje studentskog zbora. U ovoj godini Fakultet će provesti preraspodjelu nastavnčkih kabineta kako bi se svim nastavnicima omogućio pristup radnom prostoru pod jednakim uvjetima.

Bez obzira na očekivano smanjenje broja studenata, pritisak na postojeći prostor se neće smanjivati, budući da će nastavni proces u bliskoj budućnosti zahtijevati manje nastavne skupine i resurse poput informatičke opreme i specijaliziranih kabineta, te veću dostupnost knjižničnih i informatičkih resursa studentima.

Raspoloživi informatički resursi su na razini koja je dovoljna za izvođenje nastave u sadašnjem opsegu, ali ne dozvoljavaju znatnije povećanje nastave koja bi uključivala rad u informatičkim kabinetima. Informatička oprema koja se koristi za izvođenje nastave i rad administrativnih i tehničkih službi u ovom trenutku zadovoljava potrebe, međutim nastavnčki kabineti nisu opremljeni informatičkom opremom u mjeri u kojoj bi to bilo potrebno.

Postojeće financijsko stanje vrlo je nepovoljno za Fakultet, budući da proračunsko financiranje ne pokriva redovite materijalne troškove niti troškove vanjske suradnje. Također nije zadovoljavajuće trenutno stanje financiranja znanstveno-istraživačkih projekata. Stoga je nužno ili stabilizirati proračunsko financiranje na zadovoljavajućoj razini ili omogućiti Fakultetu da poveća udio prihoda od školarina. Nužno je povećati sposobnost Fakulteta da se natječe i dobije sredstva za znanstvena istraživanja iz kompetitivnih domaćih i međunarodnih izvora.

Tablica 7.1. Zgrade visokog učilišta

Identifikacija zgrade	Lokacija	Godina izgradnje	Godina dogradnje ili rekonstrukcije	Ukupna površina prostora za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja u m2	Ukupna površina prostora za provedbu znanstvenih istraživanja u m2
	Zgrade				
Fakultet političkih znanosti	Lepušićeva 6, Zagreb	1946.	1979, 2001, 2002, 2003	3736	
FPZG - Fabkovićeve	Fabkovićeve 1, Zagreb		2011	212	41

Tablica 7.2. Predavaonice

Identifikacija zgrade	Redni broj ili oznaka predavaonice	Površina (u m2)	Broj sjedećih mjesta za studente	Broj sati korištenja u tjednu	Ocjena opremljenosti* (od 1 do 5)
Fakultet političkih znanosti	A dvorana	211	150	39.75	4
Fakultet političkih znanosti	B dvorana	128	100	52.75	4
Fakultet političkih znanosti	C dvorana	89	60	55.5	4
Fakultet političkih znanosti	D dvorana	89	60	58	4
Fakultet političkih znanosti	Seminar I	89	60	56.75	4
Fakultet političkih znanosti	Seminar III	89	60	59.5	4
Fakultet političkih znanosti	Seminar V	89	60	54.5	4
Fakultet političkih znanosti	Dvorišna dvorana	84	60	47.5	3
FPZG - Fabkovićeve	F4a	38.96	25	18.75	4
FPZG - Fabkovićeve	F5a	38.69	25	12.75	4

Tablica 7.3. Laboratoriji/praktikumi koji se koriste u nastavi

Identifikacija zgrade	Interna oznaka prostorije	Površina	Broj radnih mjesta za studente	Broj sati korištenja u tjednu	Ocjena opremljenosti
	laboratorija/praktikuma	(u m ²)			(od 1 do 5)
Fakultet političkih znanosti	Informatička učionica	89	25	17.25	4

Tablica 7.4. Nastavne baze (radilišta) za praktičnu nastavu

Identifikacija zgrade	Naziv nastavne baze (radilišta)	Broj studenata koji pohađaju pojedinu nastavnu bazu	Broj sati nastave (tjedno) koja se održava u pojedinoj nastavnoj bazi
Fakultet političkih znanosti	TV studio	60	20
Fakultet političkih znanosti	Radio Student	40	24

Tablica 7.5. Opremljenost računalnih učionica

Broj novijih računala (do 3 godine)	Broj računala starijih od 3 godine	Ocjena funkcionalnosti (od 1 do 5)	Ocjena održavanja (od 1 do 5)	Ocjena mogućnosti korištenja izvan nastave (od 1 do 5)
25	0	5	5	2

Tablica 7.6. Nastavnički kabineti

Identifikacija zgrade	Broj nastavničkih kabineta	Prosječna površina u m ²	Ocjena opremljenosti (od 1 do 5)	Prosječna površina u m ² po stalno zaposlenom nastavniku/suradniku
Fakultet političkih znanosti	18	21.6	3	6.19
FPZG – Fabkovićeve	6	14.29	3	7.14

Tablica 7.7. Prostor koji se koristi samo za znanstveno-istraživački rad

Identifikacija zgrade	Interna oznaka prostorije ili oznaka laboratorija	Površina (u m ²)	Broj sati korištenja u tjednu	Ocjena opremljenosti (od 1 do 5)
Fakultet političkih znanosti	CIM	16	20	4
FPZG – Fabkovićeve	CEDIM	25	20	3

Tablica 7.8. Opremljenost knjižnice

Ukupna površina (u m ²)	Broj zaposlenih	Broj sjedećih mjesta	Broj studenata koji koriste knjižnicu	Postoji li računalna baza podataka vaših knjiga i časopisa
320	3	40	711	DA

Broj naslova knjiga	Broj udžbenika*	Ocjena suvremenosti knjiga i udžbenika (od 1 do 5)	Broj naslova inozemnih časopisa	Broj naslova domaćih časopisa	Ocjena funkcionalnosti kataloga knjiga i časopisa	Ocjena opremljenosti (od 1 do 5)**	Ocijenite kvalitetu i dostupnost elektroničkih sadržaja (od 1 do 5)***
32922	8778 svezaka (627 naslova)	4	166	82	5	3	3

Tablica 7.9. Financijska evaluacija

		N-2	N-1
		2011	2012
	PRIHODI	32,937,353	33,217,455
1.	PRIHODI IZ DRŽAVNOG PRORAČUNA	23,571,758	24,447,264
1.1.	Plaće za zaposlene i naknade	17,418,780.00	17,933,902
1.2.	Troškovi poslovanja (uključivo i terenska nastava)	1,697,876	1,456,072
1.3.	Participacija školarina od MZOS-a	3,218,840	3,865,916
1.4.	Vanjska suradnja u nastavi	655,343	533,029
1.5.	Domaći znanstveni projekti	485,834	461,666
1.6.	Međunarodni znanstveni projekti		
1.7.	Međunarodna suradnja		
1.8.	Organizacija znanstvenih skupova		32,279
1.9.	Nabava časopisa	0	
1.10.	Tekuće održavanje	0	
1.11.	Izgradnja i investicijsko održavanje	0	
1.12.	Oprema	0	
1.13.	Projekti ostali i izdavačka djelatnost	95,085	164,400
2.	PRIHODI IZ PRORAČUNA OSTALIH JAVNIH IZVORA		
2.1.	Prihodi i pomoći od jedinica lokalne uprave i samouprave (grad, županija itd.)		
2.2.	Prihodi i pomoći ostalih subjekata (primjerice Nacionalna zaklada za znanost)		
2.3.	Ukupno ostale vrste (specificirati)	125,709	40,000
3.	PRIHODI OD KAMATA	47,053	47,335
4.	PRIHODI OD VLASTITE DJELATNOSTI		
4.1.	Školarine – poslijediplomske specijalističke	2,455,126	2,465,913
4.2.	Školarine – poslijediplomske doktorske	529,350	948,100
4.3.	Znanstveni projekti		
4.4.	Stručni projekti	190,516	52,766
4.5.	Prihodi od najma		
4.6.	Ukupno ostale vrste prihoda (specificirati)	261,827	597,986
5.	PRIHODI PO POSEBNIM PROPISIMA		
5.1.	Školarine – preddiplomske, diplomatske, stručne	4,856,321	3,331,534
5.2.	Dodatna provjera posebnih znanja, vještina i sposobnosti (ako se provodi uz ispite državne mature)		
5.3.	Naknade za upis i potvrde	713,732	944,165

5.4.	Izdavačka djelatnost	94,604	40,615
5.5.	Naplate studenskih molbi, potvrdnica, diplome, indeksi itd.		
5.6.	Ukupno ostale vrste prihoda (specificirati)	72,230	110,508
6.	OSTALI (NESPOMENUTI) PRIHODI (specificirati)	19,127	191,269
A	UKUPNO PRIHODI POSLOVANJA	32,937,353	33,217,455
		N-2	N-1
		2011	2012
	RASHODI	33,660,117	35,326,995
1.	RASHODI ZA ZAPOSLENE	24,715,264	25,091,150
1.1.	Plaće za zaposlene	22,496,502	23,490,582
1.2.	Vanjska suradnja u nastavi	1,382,525	1,239,676
1.3.	Naknade troškova zaposlenima	836,237	360,892
2.	RASHODI ZA MATERIJAL I ENERGIJU	1,103,292	1,135,323
2.1.	Uredski materijal i ostali materijalni rashodi	516,019	497,720
2.2.	Laboratorijski materijal	0	0
2.3.	Energija	341,605	349,709
2.4.	Materijal i dijelovi za tekuće i investicijsko održavanje	65,061	59,544
2.5.	Sitni inventar	167,226	228,350
2.6.	Ostali materijal	13,381	0
3.	RASHODI ZA USLUGE	6,225,516	6,726,271
3.1.	Telefon, pošta, prijevoz	250,096	251,207
3.2.	Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	935,314	662,273
3.3.	Promidžba i informiranje	191,031	112,689
3.4.	Komunalne usluge	126,669	103,468
3.5.	Zakup, najam	283,580	403,040
3.6.	Intelektualne i osobne usluge (ugovori o djelu, honorari)	2,868,486	3,648,558
3.7.	Računalne usluge	145,480	159,388
3.8.	ostale usluge (grafičke i sl)	642,102	659,908
3.9.	zdravstvene usluge	121,870	2,290
3.13.	Članarine	20,820	4,279
3.14.	ostali nespomenuti rashodi	252,249	113,398
3.15.	naknade osobama izvan radnog odnosa	286,798	318,280
3.16.	naknade građanima i kućanstvima u novcu	99,669	248,793
3.17.	tekuće donacije u novcu	1,352	38,700

4.	RASHODI ZA NEFINANCIJSKU IMOVINU	672,183	1,268,075
4.1.	Poslovni objekti		
4.2.	Računalna oprema	202,348.78	467,548.13
4.3.	Laboratorijska oprema		
4.4.	Uredska oprema	121,299.94	199,471.01
4.5.	Komunikacijska oprema	17,508	127,372
4.6.	Ostala oprema	44,185	253,834.86
4.7.	Literatura	123,384	127,739
4.8.	Ulaganja u postrojenja, strojeve i ostalu opremu		
4.9.	Dodatna ulaganja na građevinskim objektima		86,875
4.10.	glazbena oprema	68,079	
4.11.	uređaji za ostale namjene	42,189	5,235
4.12.	ulaganja u računalne programe	53,189	
5.	NAKNADE TROŠKOVA ZAPOSLENIMA	708,155	813,848
5.1.	Službena putovanja	305,286	329,081
5.2.	Stručna usavršavanja	32,089	76,325
5.3.	prijevoz na posao	370,780	408,442
6.	OSTALI NESPOMENUTI RASHODI POSLOVANJA	235,706	292,328
6.1.	Premije osiguranja	46,114	46,452
6.2.	Reprezentacija	159,870	224,821
6.3.	Bankarske i usluge platnog prometa	29,722	21,055
6.4.	Kamate		
6.5.	Ostali financijski izdaci		
B	UKUPNO RASHODI POSLOVANJA	33,660,117	35,326,995
C	Preneseno stanje iz prethodne godine	11,432,254	10,651,513
	UKUPNO STANJE 31.12. (A-B+C)	10,651,513	8,541,973

POPIS PRILOGA

- Prilog 1.1. Pravilnik o ustrojstvu i radnim mjestima Fakulteta političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu
- Prilog 1.2. Statut Fakulteta političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu
- Prilog 1.3. Popis članova Fakultetskog vijeća na dan 14. listopada 2013.
- Prilog 1.4. Pravilnik o stegovnoj odgovornosti zaposlenika Fakulteta političkih znanosti
- Prilog 1.5. Pravilnik o stegovnoj odgovornosti studenata Fakulteta političkih znanosti
- Prilog 1.6. Upute o sprječavanju akademskog nepoštenja u pisanim radovima
- Prilog 1.7. Upute o sprječavanju akademskog nepoštenja na ispitima
- Prilog 1.8. Obrazac za prijavu akademskog nepoštenja u pisanim radovima
- Prilog 1.9. Obrazac za prijavu akademskog nepoštenja na ispitima
- Prilog 1.10. Upute za pisanje akademskih radova na Fakultetu političkih znanosti
- Prilog 1.11. Pravilnik o sustavu osiguravanja kvalitete na Fakultetu političkih znanosti
- Prilog 1.12. SWOT analiza Fakulteta
- Prilog 1.13. Plan djelovanja sustava za osiguranje kvalitete
- Prilog 1.14. Godišnje izvješće o sustavu osiguravanja kvalitete Fakulteta
- Prilog 1.15. Polazišta za izradu strategije Fakulteta političkih znanosti
- Prilog 2.1. Izvedbeni plan preddiplomskog studija politologije
- Prilog 2.2. Izvedbeni plan preddiplomskog studija novinarstva
- Prilog 2.3. Izvedbeni plan diplomskog studija politologije
- Prilog 2.4. Izvedbeni plan diplomskog studija novinarstva
- Prilog 2.5. Izvedbeni plan PDSS Lokalna demokracija i razvoj
- Prilog 2.6. Izvedbeni plan PDSS Odnosi s javnošću
- Prilog 2.7. Izvedbeni plan PDSS Regionalne komparativne studije Srednje i Jugoistočne Europe
- Prilog 2.8. Izvedbeni plan PDSS Sigurnosna politika Republike Hrvatske
- Prilog 2.9. Izvedbeni plan PDSS Vanjska politika Europske unije
- Prilog 2.10. Izvedbeni plan PDSS Vanjska politika i diplomacija
- Prilog 2.11. Izvedbeni plan PDSS Obrazovna politika RH u europskom kontekstu
- Prilog 2.12. Izvedbeni plan PDSS Prilagodba Europskoj uniji: upravljanje projektima i korištenje fondova i programa Europske unije
- Prilog 2.13. Izvedbeni plan doktorskog studija Politologija
- Prilog 2.14. Izvedbeni plan doktorskog studija Komparativna politika
- Prilog 2.15. Ishodi učenja na preddiplomskim i diplomskim studijima politologije i novinarstva
- Prilog 2.16. Upute za nastavnike za izradu ishoda učenja
- Prilog 2.17. Upute za dodjeljivanje ECTS bodova na predmetima preddiplomskih i diplomskih studija
- Prilog 2.18. Pravilnik o diplomskom radu na diplomskom studiju novinarstva na Fakultetu političkih znanosti

Prilog 2.19. Pravilnik o diplomskom radu na diplomskom studiju politologije na Fakultetu političkih znanosti

Prilog 2.20. Odluka o rokovima obrana diplomskih radova na Studiju novinarstva u akad. god. 2013./2014.

Prilog 2.21. Odluka o rokovima obrana diplomskih radova na Studiju politologije u akad. god. 2013./2014.

Prilog 3.1. Pravilnik o studiranju na preddiplomskim i diplomskim studijima Fakulteta političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu

Prilog 3.2. Pravilnik o izmjenama Pravilnika o studiranju na preddiplomskim i diplomskim studijima Fakulteta političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu

Prilog 3.3. Odluka o imenovanju koordinatorice za studente s invaliditetom

Prilog 5.1. Istraživačka strategija Fakulteta političkih znanosti 2014-2020

Prilog 5.2. Pravilnik o stimulacijama na plaću